

@, ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཚིག་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཙུ་ལྷོ་ཀ་ཆེན་མོ་བཞུགས་སོ། །

@01A ༄། རྗེ་བཙུན་དམ་པ་དམིགས་པ་མེད་པའི་བླགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་གྲུས་པས་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བའི་གཙོར་གྱུར་ཉི་མའི་
གཉིན། །གང་དེའི་སྤྲས་མཆོག་མི་པམ་འངས་དབྱངས་

དང་། རྟོན་གྱིས་ལུང་བསྟན་ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་ལ། །གྲུས་པས་འདུད་དོ་བཙེ་བའི་ལྷགས་རྒྱས་བཟུངས། །སྤྲས་དོན་མངོན་རྟོགས་མངའ་བཞེས་སེང་གོ་བཟང་། །སྤྲིགས་དུས་རྒྱལ་བ་
གཉིས་པ་ཙོང་ཁ་པ། །བསྐྱབ་གསུམ་ནོར་བུའི་

མངོད་འཛིན་རྒྱལ་ཚབ་སོགས། །ལམ་རིམ་བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་འདུད། །དེ་ལ་འདིར་ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་
བ་འདི་འཆད་པ་ལ་གསུམ། མཚན་གྱི་དོན། གཞུང་གི་

དོན། མཇུག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་ངོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་བསྐྱར་བ་དང་། མཚན་ལའད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་ན་སྐྱད་རིགས་ཆེན་པོ་མི་འདྲ་བ་

བཞི་ཡོད་པ་ལས། ལེགས་པར་སྒྱུར་བ་མི་སྒྲི་

ཏའི་སྐད་དུ་བསྟན་བཅོས་འདིའི་མཚན་ལ་ཨ་མྱི་ས་མ་ཡ་ནས་ཕྱ་སྟའི་བར་རོ། །དེ་པོད་སྐད་དུ་བསྟར་ན་ཤེས་རབ་སོགས་ཏེ། ཨ་མྱི་ས་མ་ཡ་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པ། ཨ་ལི་ཀླ་རནི་རྒྱུ། ལྷ་
མ་ནི་ཞེས་བྱ་བ། དུ་རྒྱ་ཕྱ་ར་མི་ཏ་ནི་ཤེས་ཕྱིན།

ཡུ་པ་དེ་ཤེས་མཁ་རག། སྒྲ་སྒྲ་ནི་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་མཁ་རག་ཅེས་བྲ་སྟེ། སྐབས་འདིའི་
ཤེས་ཕྱིན་ནི་ལམ་འབྲས་སོགས་བརྗོད་བྱར་

@02A ལྷོ་པའི་བཤད་བྱ་ཅུ་བའི་མདོ་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་ཡིན་ལ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་དོན་བདེ་སྒྲགས་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་སྤྱིར་ དེ་ཆོས་ཅན།
བསྟན་བཅོས་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཆོས་སྟོབ་གྱི་

ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་གྱི་རིམ་པ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་འཕམ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་

བྱེད་པས་དེ་ལྟར་བཅོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱན་

ཅེས་བྱ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱི་རྒྱན་སྒྲིམ་བུའི་གཟུགས་བཟང་པོ་ལ་མངོས་བྱེད་གྱི་རྒྱན་ན་ཆ་གདུ་བུ་ལ་སོགས་པས་སྒྲིམ་པ། གསལ་བྱེད་མེ་ལོང་ལ་སོགས་པའི་ནང་དུ་ཤར་བ་མཐོང་ན་སྒྲིབ་
ནམས་དགའ་བ་སྐྱེད་པ་ལྟར། རང་བཞིན་གྱི་རྒྱན་

ཡུམ་གྱི་ལུས་བཟང་པོ་ལ་མངོས་བྱེད་གྱི་རྒྱན་དོན་བདུན་ཅུས་བཀྲ་བ། གསལ་བྱེད་བསྟན་བཅོས་འདིར་སྒྲུང་བས་ན་མཁས་པ་ནམས་དགའ་བ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་དང་མིང་དེ་སྐད་སྒྲོགས་
པར་བྱེད་པས་ཞེས་བྱ་བ་ཞེས་བཅོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་འབྱུང་ཕྱག་ནི། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་ཏི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་དུ་མ་འབྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་སྐྱུར་བྱེད་
ནམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ།

མཆོད་བཅོད་དང་། རྒྱས་པ་ལ་དད་པའི་གང་ཟག་ལ་སྤྱེ་སྟེ་ལཤད་པ། བསྐྱུས་དོན་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བསྟོད་པ་དང་། ཕྱག་འཆའ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཁུན་

གསུམ་གྱི་ཡིན་ཏེ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པ་དང་། འཕགས་བཞིའི་

@02B ཡུམ་བྱེད་པས་བསྟོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་ཆོས་ཙན། བྱོད་གྱིས་གཞི་ཤེས་ལ་བསྟོད་ཕྱག་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཉན་ཐོས་
དང་རང་སངས་རྒྱས་སྤྱག་ཀྱན་ཉི་བར་ཞི་བ་

འཆོལ་བ་པོ་རྣམས། ཐབས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཀྱན་ཤེས་ཉིད་གྱིས། འབྲས་བུ་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཀྱན་འབྱུང་རགས་པ་སྤྱག་མ་མེད་པར་ཉི་བར་ཞི་བའི་ཉིར་ཞིར་
འབྲིད་པར་མཛད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་འདུད་པར་

མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ལ་བསྟོད་ཕྱག་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་འགྲོ་བ་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་པ་སྤྱབ་པར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས། ལམ་གསུམ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་

པའི་ལམ་ཤེས་ཉིད་གྱིས། འབྲས་བུ་འཇིག་རྟེན་རིགས་ཙན་གསུམ་གྱི་དོན་སྤྱབ་པར་མཛད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་འདུད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རྣམ་མཁྱེན་ལ་བསྟོད་ཕྱག་མཛད་པ་

ཡིན་ཏེ། རྟོན་གྱི་གང་ཟག་ལྟ་བུ་བ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་

འདས་ལྷམ་ས། ཐབས་ལྷམ་པ་མ་ལུས་པ་བདག་མེད་པར་མཁྱེན་པའི་ལྷམ་མཁྱེན་གང་དང་ཡང་དག་པར་ལྷན་པས། འབྲས་བུ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྒྱ་གསལ་པས་བརྗོད་བྱ་ལྷམ་པ་
ཀུན་དང་ལྷན་པའི་མདོ་སྟེ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཆོགས་པ་འདི་

གསུངས་པར་མཛད་པ་དེ་ལ་འདུད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྩེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་གྱིས་མཁྱེན་གསུམ་ལ་རང་སྤྲས་འཕགས་པ་བཞིའི་ཡུམ་གྱིད་པའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་ཐུག་མཛད་པ་
ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་

དཔའི་ཚོགས་དང་བཅས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་ཡུམ་དེ་ལ་འདྲད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མཁའ་མཉམས་ཀྱི་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྩེ་བཙན་གྱིས་མཁའ་མཉམས་ལ་སྒྲོ་གསུམ་གྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་འདྲད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་

@03A ༄། །རྒྱས་པ་ལ་དད་པའི་གང་ཟག་ལ་སྤྲེལ་ཤད་པ་ལ་གསུམ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོས་པའི་དོན་དང་། བསྟན་པའི་དོན་དང་། ཚིག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདི་

ཆོས་ཅན། བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དོན་བྱད་པར་

ཅན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་གཟེགས་ཤིང་། དེར་བགྲོད་པའི་ལམ་ཆོས་སྟོན་བཅུ་གནས་སྐབས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་དུ་བྱེ་བ་སྟོན་པས་
ཡུམ་གསུམ་པོ་འདི་ལས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་

དེ་ཁྱོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་རིམ་པ་དེ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གང་ཡང་རུང་བས་རྗོགས་པར་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་པ་དང་ཉན་རང་སོགས་
གཞན་གྱིས་སྦྱང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་

རྣམས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྟོན་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གང་ཡང་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་འདི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཉིད་དགོས་ཡོད་
དེ། མདོ་དོན་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་

རྣམ་མཁྱེན་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་སྟོན་བཅུའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་མདོའི་དོན་ཐོས་བསམ་གྱི་ངན་པ་ལ་བཞག་ནས་སྟོ་དང་ལྡན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་

མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

བསྟན་བཅོས་འདི་བཅུ་མས་པ་ལ་ཡུམ་གྱི་མདོ་དང་སྒྲོམ་སྒྲོན་མེད་དེ། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་མདོའི་དོན་བདེ་སྒྲག་དུ་སྟེ་ཆོག་ས་རྒྱུ་རྟེན་གས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྟན་བཅོས་འདི་ཚུ་མ་པའི་དགོས་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞུང་གིས་བསྟན་

ཚུལ་ནི། ཀྱང་པ་དང་པོ་གཉིས་གྱིས་བཟོད་བྱ་དང་། དེ་ནས་གཅིག་གིས་བྱད་པར་དང་། དེ་ནས་གསུམ་གྱིས་ཉིད་དགོས་དང་། ཐ་མ་གཉིས་གྱིས་དགོས་པ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་བསྟན་བཅོས་
གྱི་འབྲེལ་བ་ལྷགས་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

@03B གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལུས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཆད་བྱ་འཆད་བྱེད་མདོར་བསྟན་པ་དང་། འཆད་བྱེད་གྱི་རྒྱུ་ལྟེང་སོ། །དང་པོ་ནི།

བསྟན་བཅོས་འདི་ཆོས་ཅན། བྱོད་གྱིས་གཞུང་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་

གསུམ་ནི་ཡང་དག་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཟོད་བྱེད་གྱི་ཆོག་སྒྲུབས་བརྒྱུད་དུ་བྱེ་བ་དང་བཟོད་བྱའི་དོན་གྱི་དངོས་པོ་ཡང་མངོན་རྟེན་གས་བརྒྱུད་དུ་བྱེ་བ་ཉིད་གྱིས་ཡང་དག་པར་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་

མ་ལོག་པར་རྫོགས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཁྱེན་པ་

གསུམ། སྒྲོར་བ་བཞི། ཆོས་སྐྱའི། །དང་པོ་ལ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན་ལ། སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཆོས་བཅུ་མངོན་སུམ་དུ་རྫོགས་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་མཚན་
ཉིད། སྐབས་འདིར་དེ་ལྟར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་གི་ཐོབ་བྱའི་རྣམ་

མཁྱེན་དེའི་རྫོགས་བྱ་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྤྱིའི་ལུས་སྒོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ཞིག་དགོས་པས་དེ་རྫོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚོན་བྱ་ནི། རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ཅེས་
སོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་མཁྱེན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་དང་། རྒྱ་

འབྲས་གཙོ་བོའི་དོན་བཅུ་མངོན་སུམ་དུ་རྫོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གཉིས། ས་མཚམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད། གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ལ། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་
ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མངོན་རྫོགས།

ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མཚོན་བྱ་ནི། ལམ་ཤེས་ཉིད། ཅེས་བྱའོ། །དབྱེ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་སོགས་གསུམ་ཡོད། ས་མཚམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་ནས་སངས་

རྒྱལ་གྱི་སའི་བར་ན་ཡོད། གསུམ་པ་གཞི་ཤེས་ལ། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་གྱི་གང་

ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟིན་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པ། གཞི་ཤེས་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚོན་བྱ་ནི། དེ་ནས་ཐམས་
ཅད་ཤེས་པ་ཉིད། །ཅིས་སོ། །དབྱེ་ན་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པའི་གཞི་ཤེས་གསུམ། ས་མཚམས་

@04A ༄༅། །ནི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པ་མཐའ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད། གཉིས་པ་ལ་བཞི། དང་པོ་རྣམ་རྟོགས་སྦྱོར་བ་ལ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྐྱུས་ནས་སྒྲོམ་པའི་ཤེས་རབ་
གྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱེད། དེའི་མཚན་ཉིད། མཚོན་བྱ་ནི། རྣམ་ཀུན་

མངོན་རྟོགས་རྟོགས་པ་དང་། །ཞེས་སོ། །དབྱེ་ན་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅུ་གསུམ་སྒྲོམ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱེད་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅུ་གསུམ་སོ། །ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་
ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་རོ། །གཉིས་པ་ཅེ་སྦྱོར་ལ། སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་གི་ཤེས་

རབ་གྱིས་ཟིན་པའི་སྒྲོ་ནས་མཁྱེན་གསུམ་བསྐྱུས་སྒྲོམ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ལས་རབ་དུ་བྱུར་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱེད། ཅེ་སྦྱོར་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚོན་བྱ་ནི།

ཅེ་མོར་ཕྱིན་དང་། ཞེས་སོ། །དབྱེ་བ་ནི། བསྟུན་བཞི་དང་། རྒྱས་པར་དབྱེན་བརྒྱ་

བདུན་ཅུ་ཅུ་གསུམ་མོ། །ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་བློན་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་ན་ཡོད། གསུམ་པ་མཐར་གྱིས་པའི་སྦྱོར་བ་ལ། མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་དོན་དུ་
མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རིམ་ཅན་དུ་སྒྲོམ་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར།

མཐར་གྱིས་པའི་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། མཚོན་བྱ་ནི་མཐར་གྱིས་པ་ཞེས་སོ། །དབྱེན་བཅུ་གསུམ་མོ། །ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་སྤྲ་ལོགས་གྱི་བར་རོ། །བཞི་པ་
སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་ལ། རང་གི་ཉེར་ལེན་དུ་བྱུང་པའི་མཐར་གྱིས་པའི་སྦྱོར་བའི་སྟོབས་

ལས་བྱུང་བའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག། སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། མཚོན་བྱ་ནི། སྐད་ཅིག་གཅིག་མངོན་རྫོགས་བྱང་ཆུབ། །ཅིས་སོ། །དབྱེན་བཞི། ས་མཚམས་རྒྱན་
མཐའ་ཁོན་ལ་ཡོད། གསུམ་པ་ཆོས་སྐྱུ་ལ། རང་འཐོབ་བྱེད་གྱི་ཐབས་སུ་བྱུང་པའི་

མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྒྲོམས་སྟོབས་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱུའི་མཚན་ཉིད། མཚོན་བྱ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་དང་། ཞེས་སོ། །དབྱེན་སྐྱུ་བཞིའོ། །ས་མཚམས་

སངས་རྒྱུ་གྱི་ས་ཁོན་ལ་ཡོད། དེ་རྣམས་ཀྱི་གྲངས་བསྟར་བ་ནི། དེ་རྣམས་བརྒྱད། ཅེས་

@04B པས་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ལུས་རྒྱུ་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱི་ལུས་བཤད་པ་དང་། སྦྱར་བ་བཞིའི་ལུས་བཤད་པ་དང་། ཆོས་སྐྱའི་ལུས་བཤད་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ། རྣམ་མཁྱེན། ལམ་ཤེས། གཞི་ཤེས་གྱི་ལུས་བཤད་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།

ཆོས་བཅུའི་རང་བཞིན་བཤད་པ་དང་། བསྟན་བཤད་སྦྱར་བ་འོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བསམ་པ་དམ་བཅའ་སེམས་བསྐྱེད་བཤད་པ་དང་། དམ་བཅའ་བའི་དོན་སྦྱབ་པའི་ཐབས་སྟོན་པའི་
གདམས་ངག་བཤད་པ་དང་། དམ་བཅའི་དོན་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་སྦྱབ་པ་བཤད་པ་འོ། །དང་པོ་

ནི། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཞེས་པ་ལ། རང་གི་གོ་གསུ་སྦྱར་བའི་གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་འདོད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་འཕྱག་སྟོའི་
རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སེམས་བྱུང་པར་ཅན་དེ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་

ཉིད། དབྱེན་ཉིར་གཉིས། ས་མཚམས་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ནས་སངས་རྒྱུ་གྱི་སའི་བར་འོ། །གཉིས་པ་ནི། གདམས་ངག་དང་ཞེས་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་གཉིར་

བྱ་ཐོབ་པའི་ཐབས་མ་ནོར་བར་འདོམས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྫོད་བྱེད་རྣམ་དག། ཐེག་ཆེན་གྱི་

གདམས་ངག་གི་མཚན་ཉིད། དབྱེན་བཅུ་འོ། །ས་མཚམས་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་འོ། །འདིར་བསྟན་པའི་གདམས་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཡིན་
ལོ། །གསུམ་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒོམ་བྱུང་གི་སྐབ་པའི་ཐོག་མ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། སྐབ་པ་

སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་གོ། །དང་པོ་ནི། ངས་འབྱེད་ཡན་ལག་རྣམ་བཞི་དང་། ཞེས་པ་ལ། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་རྫོགས་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མོས་སྦྱོང་གིས་ས་བསྐུས་
པའི་མངོན་རྟོགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ངས་འབྱེད་ཡན་ལག་གི་མཚན་ཉིད། དབྱེན་བཞི། གཉིས་པ་ལ་

གཉིས། སྐབ་པའི་རྟོན་དང་། བརྟོན་པ་སྐབ་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། སྐབ་པ་ཡི་ནི། ཞེས་སོགས་ལ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་གྱི་ཆོས་དབྱིངས་གང་ཞིག། ཐེག་ཆེན་སྐབ་པའི་རྟོན་གཞི་བྱེད་པ།
ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐབ་པ་ཡི་ནི་རྟོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་

@05A ༄། །རིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། བརྟོན་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐབ་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེན། འདིར་སྒོས་བཅུ་གསུམ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་མོ། །ས་མཚམས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ནི་

ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲུབ་ལམ་བློན་ནས་དང་། སྤྱིར་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་

རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་། སྒྲུབ་པའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དམིགས་པ་དག་དང་། ཞེས་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་
འདོགས་བཅད་པའི་གཞི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་ན་

བཅུ་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ། ཆེད་དང་ནི། ཞེས་པ་ལ། གང་གི་ཆེད་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་ཆེན་པོ་གསུམ། ས་
མཚམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད། གསུམ་པ་ལ། སྤྱིར་ནི་ཐེག་ཆེན་སེམས་

བསྐྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་ཆེན་པོ་གསུམ་སྒྲུབ་པའི་བྱ་བས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་མངོན་རྟོགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི་གོ་ཆ། ཞེས་པ་ལ། བར་ཕྱིན་དུག་
པོ་རེ་རེ་ནང་དུ་དུག་དུག་ཚང་བར་བསྐྱས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པར་འདོད་

པའི་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། གོ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་དུག། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། འཇུག་

པའི་བྱ་བ་དང་། ཞེས་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་ཅི་རིགས་པ་སྦྱོར་བ་

གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། འཇུག་སྐྱབ་གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེན་དགྲ། ས་མཆམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་བློན་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་རོ། །གསུམ་
པ་ནི། ཆོགས་ནི་ཞེས་པ་ལ། ཆོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཟེན་པའི་སྒོ་ནས་ཐེག་

ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་འབྲིང་མན་ཆད་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཤིང་། རང་འབྲས་བྱང་ཆེན་འབྱེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། ཆོགས་སྐྱབ་གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེན་བཅུ་བདུན། ས་
མཆམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་རོ། །

@05B བཞི་པ་ནི། དེས་པར་འབྱུང་། ཞེས་པ་ལ། རྣམ་མཁྱེན་དུ་གཤོན་མི་བྱ་བར་དེས་པར་འབྱེན་པའི་དག་སའི་རྣལ་འབྱོར། དེས་འབྱུང་སྐྱབ་པའི་མཆན་ཉིད། དབྱེན་བརྒྱད། ས་མཆམས་
དག་འབྱུང་སྐྱབ་པའི་མཆན་ཉིད། དབྱེན་བརྒྱད། ས་མཆམས་དག་པ་ནོ། ཆོས་བཅུ་

པོ་དེས་རྣམ་མཁྱེན་མཆོན་ཚུལ་ཡང་། སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཆོས་བཅུ་པོ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་བས་རྒྱས་འབྲས་བུ་མཆོན་པའི་ཚུལ་ལ་ཅུང་ཟད་བཤད་དུ་ཡོད་ཀྱང་། དགོངས་པ་ནི་ཡུལ་

གྲིས་ཡུལ་ཅན་མཆོན་པའི་རྩལ་ཡིན་ལ། དེའི་དགོས་པ་ཡང་། རང་གི་དོན་དུ་གཉེར་བའི་

རྣམ་མཁྱེན་དེའི་རང་བཞིན་ནི་ཆོས་བརྩུ་པོ་འདི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའོ་ཞེས་བཤད་པ་ན། དེ་རྟོགས་པའི་རྩལ་ཡང་། དང་པོར་བྱང་རྩལ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད། དེ་ནས་སྐྱབ་པ་བཞིའི་རིམ་
པས་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ནས་མཐར་ཆེན་པོ་གསུམ་མངོན་དུ་གྱུར་པར་བསྟན་པས། རང་

གི་ཐོབ་བའི་རྣམ་མཁྱེན་དེས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཆོས་བརྩུ་པོ་བསྟན་པ་ཙམ་གྱིས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྤྱིའི་ལུས་སྒོ་ཡུལ་དུ་ཤར་ནས། རང་གི་ཐོབ་བའི་འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་
ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །སེམས་བསྐྱེད་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་འཇུག་སྒོར་ཤེས་པ་

སོགས་དགོས་པའི་དབང་གིས་སྐྱབ་པའི་རྟེན་བར་དུ་བསྟན་ཀྱང་སྐྱེ་རིམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དང་པོར་རིགས་སད། དེ་ནས་བྱང་རྩལ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སྐྱབ་པའི་གདམས་ངག་ཉན་ཏེ།
གདམས་པའི་དོན་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པས་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒོམ་བྱང་

གི་སྐྱབ་པ་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་ལ། དེ་ཡང་དམིགས་པ་བརྩུ་གཅིག་ལ་དམིགས་ཤིང་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཡང་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་ཡང་། སྐྱབ་པ་བཞིའི་རིམ་པས་

ཉམས་སུ་སྒྲངས་པས་ཆོས་བཅུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་

ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། བྱོད་གྱི་མངོན་རྟོགས་ཡོད་དེ། རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད་བྱོད་གྱི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཆོས་བཅུ་གཅིག་གིས་ལམ་ཤེས་མཆོན་པ་དང་། བསྟན་བཤད་སྒྱུར་བའོ། །དང་པོ་ལ་

@006A ༄༅། །གཉིས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་གྱི་ཡན་ལག་དང་། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལམ་ཤེས་སོ། །དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གྱིས་འདོད་གཟུགས་གྱི་ལྟ་རྣམས་གྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་འོད་མོག་མོག་པོར་བྱེད་པས་ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་བགཤགས་ང་རྒྱལ་

མངོན་གྱུར་བ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་དང་། སོགས་པས་བསྟུས་པ་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། རྒྱ་རིགས་དང་རང་བཞིན་དང་བྱེད་ལས་རྣམས་གྱི་ལམ་ཤེས་གྱི་རྒྱ་རོ་བོ་འབྲས་བུ་རྣམས་བཤད་དོ། །དེས་ན་ལམ་ཤེས་གྱི་རྒྱ་རོ་བོ་འབྲས་བུ་གསུམ་གང་རུང་གིས་

བསྟུས་པའི་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོས་ཟིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན། ལམ་ཤེས་གྱི་ཡན་ལག་གི་མཚན་ཉིད། དབྱེན་ལྡེ་ཡོད། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སད་པ་ནས་སངས་རྒྱས་གྱི་སའི་བར་

ན་ཡོད། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྒོ་བ་མ་ཞེས་པ་ལ། སེམས་བརྒྱེད་

བསྡོལ་སྡོལ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་བབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་
ཆེན་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།

གཉིས་པ་ནི། བསེ་རུའི་ལམ་གང་དང་ཞེས་པས། བྱད་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱ་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་བབྱུང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་
རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་

ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གསུམ་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལྟ་ཤེས་པའི་ལྟ་ཤེས་ལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། འདི་དང་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས། ཞེས་སོགས་ལ། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་སྤྲིད་ཞིའི་
མཐར་ལྷུང་བ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་

མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོ་མ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྒོ་མ་ལམ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྱེད་བ་དང་། ཞེས་པ་ལ། རང་འཕྲོག་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་

གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཕན་ཡོན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་

@006B ལམ་གྱི་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེན་དྲུག །ས་མཚམས་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་ཐོབ་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་ཡོད། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཟག་བཅས་
སྒོམ་ལམ་དང་། ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་མོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། མོས་པ་དང་ཞེས་པ་ལ།

ཡུམ་དོན་གསུམ་གང་རུང་གི་འབྱུང་གནས་སུ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་ཏྟགས། མོས་པ་སྒོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེན་ཉིད་བདུན། ས་མཚམས་ནི། ས་དང་པོ་ནས་ས་བརྒྱ་
པའི་བར་རོ། །དེའི་ཕན་ཡོན་ནི། བསྟོད་དང་བཀྱར་དང་བསྐྱུགས་པ་དང་ཞེས་པ་

ལ། རང་འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་མོས་པ་སྒོམ་ལམ་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཕན་ཡོན། མོས་པ་སྒོམ་ལམ་གྱི་ཕན་རྒྱུས་ཀྱིས་མོས་པ་སྒོམ་ལམ་སྒོམ་པའི་བྱང་སེམས་ལ་ཆ་
དེ་ནས་མ་རྒྱུས་ཀྱིས་མོས་པ་སྒོམ་ལམ་སྒོམ་པའི་བྱང་སེམས་ལ་ཆ་དེ་ནས་བྱུགས་དབྱེས་

པའི་ཆ་དང་། དངོས་གནས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་ཆས་བསྐྱུས་པ་ནི་བྱ་ཅུ་བདུན་ཡོད། ས་མཚམས་མོས་པ་སྒོམ་ལམ་སྒོམ་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ན་ཡོད།

གཉིས་པ། བསྡོམས་ཞེས་པ་ལ། རང་གཞན་གང་རུང་གི་དགོ་ཅུ་རྒྱུ་ལས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་

ལག་ཏུ་སྦྱར་བར་བྱེད་པའི་སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། བསྡོམས་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེན། བཅུ་གཉིས། ས་
མཚམས་སྒར་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ། རྗེས་སུ་ཡིད་རང་བ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྒྲ་མེད་དག་ ཞེས་པ་

ལ། རང་གཞན་གང་རུང་གི་དགོ་ཅུ་ལ་དགའ་བ་སྒྲོམ་པའི་སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་
མཚན་ཉིད། དབྱེན་གཉིས། ས་མཚམས་སྒར་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ། སྦྱབ་

དང་། ཞེས་པ་ལ། ཟག་པ་མེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་གང་ཞིག་ །རང་གི་ཐོབ་བྱར་བྱུར་པའི་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་གིས་ལག་རྗེས་འཛོག་བྱེད་དེ། སྦྱབ་པ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཚན་
ཉིད། དབྱེན་གྲུ། གཉིས་པ་ནི། ལེན་ཏུ་དག་པ་ཞེས། བྱ་བ་འདི་ནི་སྒྲོམ་པའི་ལམ། ཞེས་པ་ལ་

@007A ༄། །ཟག་པ་མེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ །རང་གི་ཐོབ་བྱར་བྱུར་པའི་སྒྲ་དང་ས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལག་རྗེས་འཛོག་བྱེད་དེ། རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་

མཚན་ཉིད། དབྱེན་དགྲ། འདི་དང་སྒྲ་མ་དོན་གཅིག །གཉིས་ཀའི་ས་མཚམས་ས་

དང་པོ་ནས་བརྒྱ་པའི་བར་ན་ཡོད། གཉིས་པ་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ཡོད་དེ། སྒྲ་བཤད་པའི་ལམ་ཤེས་ཉིད་ནི་དེ་
འདྲར་ཁྱོད་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་སྤུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། གཞི་ཤེས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་

ཚོས་བཤད་པ་དང་། བསྟན་བཤད་སྒྲར་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། འབྲས་བུ་ལ་ཉེ་རིང་གི་རྒྱ་མཚན་དང་། རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་སྒྲུབ་པ་དང་། མི་མཐུན་པ་དང་གཉིན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་།
གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུབ་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་གནས་ཤིང་། །ཞེས་སོགས་

ལ། གཞི་ཀུན་རྫོབ་པ་ལ་བསྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སྤུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་དེ། ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་གནས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།
དཔེར་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་

སྟུ་བུ། གཞི་ཀུན་རྫོབ་པ་ལ་བསྟོས་ཏེ་ཞི་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སྤུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས། སྲིད་རྗེས་ཞི་ལ་མི་གནས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།

དཔེར་ན། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྦྱིང་རྩེ་

ཆེན་པོ་ལྟ་བུ། འདི་དག་སྤར་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་ལམ་ཀུན་རྫོབ་ལ་བལྟོས་པའི་སྤྱིད་ཞིའི་མཐའ་འགོག་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་ན། མཐའ་དེ་གཉིས་འགོག་པའི་ལག་རྩེས་ལམ་གང་གིས་
བྱེད་སྒྲུམ་པ་ལ་དོགས་པ་བཅད་ནས། མཆོན་པར་བྱ་བའི་དོན་ལམ་སྤུ་མ་གཞི་ཤེས་

དང་། སྤུ་མ་སྦྱིང་རྩེ་སོགས་ཡིན་ཀྱང་། མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ལམ་གཉིས་པོ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་པས། སྤུ་མ་གཞི་ཤེས་ཡིན་ཀྱང་། ཤེས་པས་སྤྱིད་ལ་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་ཞེས་སྦྱོར་རྒྱ་
མིན་ལ། སྦྱིང་རྩེས་ཞི་ལ་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཐ་སྟོད་ལོག་པར་སྦྱར་

@007B བའོ། །ལམ་ཤེས་དེ་གཉིས་ཀའི་ས་མཆམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ན་ཡོད། གཉིས་པ་ལ། ཐབས་མ་ཡིན་པས་རིང་བ་དང་། ཞེས་སོགས་ལ། གཞི་
ཤེས་གང་ཞིག །སྦྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་ཞིང་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པ་དེ། འབྲས་ཡུམ་ལ་

རིང་བའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ལྟ་བུ་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་གང་

ཞིག །སླིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པ།

ཐབས་ཀྱི་རིང་བ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། འབྲས་ཡུམ་ལ་ཉེ་བའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
ལྷ་བྱ། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲ་མའི་ས་མཚམས་ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནས་ཐེག་དམན་གྱི་

མི་སྟོབ་ལམ་གྱི་བར་དང་། ཕྱི་མའི་ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ན་ཡོད། དང་པོ་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དོན་གཅིག །གཉིས་པ་དང་གཉིན་པོ་
ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དོན་གཅིག་གོ །གསུམ་པ་ལ། མི་མཐུན་གཉིན་པོ། །ཞེས་སོགས་ལ།

གཞི་ཤེས་གང་ཞིག །ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་དང་བྲལ་ཞིང་། བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པ་དེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་
ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་གང་ཞིག །ཐབས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་ཟིན་པ་

དེ། གཉིན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། །ཁ་ཅིག །གཞི་ཤེས་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་དེ་ལྟར་དུ་མ་རྟོགས་པར། མི་མཐུན་གཞི་ཤེས་དང་། གཉིན་པོ་གཞི་ཤེས་ཞེས་སྒྲ་ནས་སྒྲ་མ་བདག་

འཛིན་དང་། ཕྱི་མ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ།

ཕྱོགས་དག་དང་ཞེས་ཕྱོགས་སྒྲ་སྟོས་པའི་དོན་མ་རྟོགས་ཤིང་། གཞི་ཤེས་དང་སྤང་བའི་གཞི་མཐུན་དང་། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྟོན་སྟོབ་དཔོན་
འཕགས་སེང་གང་གིས་ཀྱང་མ་མཇད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ་གསུམ། གཞི་ཤེས་སྟོར་བའི་དབྱེ་

@008A ༄། །བ་དང་། འཛིན་སྤངས་དང་། འབྲས་བུའོ། །དང་པོ། སྟོར་དང་། ཞེས་པ་ལ། གཞི་ཀྱན་རྫོབ་པའི་བསྟོན་ལུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པ་དང་། དོན་
དམ་པའི་བསྟོན་ལུགས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པ་གང་རུང་གི་གཉེན་པོར་

བསྒོམས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐྱབས་ནས་བསྟན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོར་བའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་བཅུ། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་
ན་ཡོད། དེས་ན་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྟོར་བ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་

གནས་པས་བྱལ། བསྟན་བུའི་གཙོ་བོའི་སྟོར་བ་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པས་བྱལ་ཅིང་ཤུགས་བསྟན་གྱིས་བྱལ། ཤུགས་བསྟན་གྱི་སྟོར་བ་ལ། འདིའི་བསྟན་བུའི་གཙོ་བོའི་

སྒྱུར་བསམ་བྱ་སྟེ། བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྱུར་ལམ་དེ། འདིའི་

ཤུགས་བསྟན་གྱི་སྒྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དེ་ཡི་མཉམ་ཉིད། ཅེས་པ་ལ། གཞིའི་དབྱེ་བ་དང་། མཚན་མཚོན་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ལ་བདེན་ཞེན་འགོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་
པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱེར། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་བསྟན་པའི་བྱང་སེམས་

ཀྱི་སྒྱུར་བའི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་བཞི། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་ན་ཡོད། གསུམ་པ་ལ། མཐོང་བའི་ལམ། ཞེས་པ་ལ། སྒྲོས་བྲལ་མངོན་སུམ་
དུ་རྟོགས་པའི་སྐྱབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས།

སྐྱབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེས་ན་སྐྱབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་མཐོང་ལམ་འདའ་བྱེད་དང་། ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་མཐོང་ལམ་ལ་
ཡང་། བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོའི་མཐོང་ལམ་འདའ་བྱའི་མཐོང་ལམ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་

ལམ་ཤུགས་བསྟན་ཡིན་ཀྱང་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་དབྱུ་པོ་དེ་དག་གིས་ནི་མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་གཞི་ཤེས་དེ་ཉིད་དངོས་བསྟན་ཤུགས་བསྟན་གཉིས་ཀའི་སྒྲོ་ནས་

མཚོན་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་

@008B དཔས་ཤེས་མཐོང་གིས་བལྟས་ནས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལས་འདའ་བར་བྱེད་པས་དེ་ལ་མཐོང་ལམ་བསྟན་དགོས་ཀྱི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གོམས་པ་ལྟར་ལེན་གྱིས་མངོན་དུ་མི་བྱེད་
པས། མཐོང་ལམ་དེའི་རིགས་འདྲའི་མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲུལ་ལམ་སྟོན་པ་ནི་

མི་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་ལ་སོགས་པས་རང་རྒྱལ་འཕགས་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ཡོད་དེ། སྐྱེ་བའི་རྟེན་དང་རྣམ་གཞག་གི་རྟེན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་
རྟོགས་རིགས་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་རྣམ་གཞག་གི་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། བྱོད་ཀྱི་མངོན་

རྟོགས་སྒྲར་བཤད་པ་དེ་འདྲ་ཀླན་ཤེས་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འགྱུར་ནི། མཐོང་ལམ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་ཀྱི། །ཞེས་པ་འགྱུར་བདེའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དབང་དུ་བྱ་བ་རྒྱ་འབྲས་
དང་། བརྟན་པ་རྒྱ་འབྲས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དབང་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་རྣམ་ཀླན་

དང་། འབྲས་བུ་ཅེ་མའི་སྒྲུར་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་དང་། བསྟན་བཤད་སྒྲུར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དག་ཅུ་བ་སོགས་པའི་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྤྱིའི་

རྣམ་གཞག་དང་། དག་ཅ་སྒྲིན་པའི་ཉིན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་

དངོས་སུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ལམ་ཤར་ཕྱིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་པའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། མཉམ་གཞག་གི་སྒྲིབ་བ་དང་། སྒྲིབ་བ་སྒོམ་པའི་སྒྲིན་ཡོན་དང་། ལམ་ཤར་
ཕྱིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དུ་མཆོན་པའི་མཆན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ་རྣམ་པ་ཞེས་པ་ལ། མཁྱེན་

གསུམ་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཉིན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་
ཅུ་གསུམ་ཡོད། ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་ན་ཡོད།

འདིར་བསྟན་གྱི་རྣམ་པ་མཆོན་བྱར་བྱས་ནས་དེའི་མཆན་ཉིད་འཛོག་པ་ནི། རྣམ་པ་ཞེས་བྱའི་མཆན་ཉིད་དེ། ཞེས་པའི་དོན་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་འཕགས་པའི་འགྲེལ་པར། གཉིན་པོའི་
མཆན་ཉིད་བསྟན་པར་བཤད་ཀྱི་རྣམ་པའི་མཆན་ཉིད་དུ་མ་བཤད་ཅིང་། དེ་ལྟར་ན་

@009A ༄། །གཞི་གཉིན་རྣམ་པ་གསུམ་ག་བསྟན་བཅོས་སུ་བཤད་པའི་དགོས་པའི་སྐྱབས་དོན་སྒྲིབ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྒྲིབ་བ་ཞེས་པ་ལ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དང་གཞི་

ལམ་ནམ་གསུམ་བདེན་སྟོང་སྟོས་བལ་དུ་རྟོགས་པའི་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་གྱི་

ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སེམས་དཔའི་ནལ་འབྱོར། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཅེ་མའི་སྟོར་བའི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེན་བཅུ་དགུ་ཡོད། ས་
མཆམས་ཐེག་ཆེན་སྟོར་ལམ་རྟོད་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་ན་ཡོད། སྐབས་འདིར་དངོས་

སུ་བསྟན་པའི་སྟོར་བ་ཉི་ཤུ་ཡོད། ས་མཆམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚྲིགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་ན་ཡོད། བཅས་ནམས་དང་། ཞེས་པ་ནི། སྟོར་བ་སྒྲོམ་པ་པོ་དང་། དག་ཅུ་བ་སོག་པ་པོའི་རྟེན་གྱི་
གང་ཟག་བསྟན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ། ཡོན་ཏན། ཞེས་པ་ལ། རང་འཐོབ་བྱེད་གྱི་

ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོར་བ་བསྒྲོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་པན་ཡོན་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོར་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེན་བཅུ་བཞི། ས་མཆམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚྲིགས་
ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ན་ཡོད། རྒྱུན་ནི། ཞེས་པ་ལ། སྟོར་བ་སྒྲིབ་

དང་གནས་པ་དང་སྟོར་བ་རྫོགས་པ་གང་རུང་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་བདུད་ལས་དེ། སྟོར་བའི་རྒྱུན་གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེན་ཞི་དྲུག །ས་མཆམས་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་ན་ཡོད།

བཞི་པ་ལ། མཚན་ཉིད་ཅེས་པ་ལ། རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་

འཐོབ་བྱེད་གྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སེམས་དཔའི་ནྣ་ལ་འབྱོར། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ནྣ་ལ་འབྱོར་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེན་དགུ་བཅུ་ཙ་གཅིག །ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་
ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད། གཉིས་པ་ལ་བཞི། སྦྱོར་བ་སྦྱེ་བའི་

སྐབས་དང་། སྤྱིན་པའི་སྐབས་དང་། ཉེན་གྱི་གང་ཟག་དང་། གང་ཟག་གི་གོ་རིམས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཐར་དང་། ཞེས་པ་ལ། རྣམ་མཁུན་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱབ་པ་ལ་མཁུངས་པའི་སེམས་དཔའི་
རྒྱུད་གྱི་ཚོས་མངོན་ཉོགས། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་

@009B མཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེན་ལྷ། གཉིས་པ་ནི། དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་། ཞེས་པ་ལ། གཙོ་བོར་ཐབས་གྱི་ཆས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སེམས་
དཔའི་དོན་མངོན་ཉོགས། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དེས་འབྱེད་

ཆ་མཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེན་བཅུ་གཉིས། གསུམ་པ་ལ། སྦྱོབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཚོགས། ཞེས་པ་ལ། གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་མངོན་གྱུར་བ་བརྟོག་པ་སོགས་ཉོགས་ཞེ་བཞི་པོ་

གང་རུང་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་དེ། སློབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་

ཐོབ་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་དགོ་འདུན་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེན་གསུམ། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་རྟོན་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་ན་ཡོད། བཞི་པ་ལ་གསུམ། ཆོས་
སྦྱའི་ལག་རྩེས་འཛོག་བྱེད་སྤྱོད་ཞི་བ་མཉམ་ཉིད་གྱི་སྦྱོར་བ་དང་། འོངས་སྦྱའི་

ལག་རྩེས་འཛོག་བྱེད་ཞིང་དག་སྦྱོར་བ་དང་། སྦྱལ་སྦྱའི་ལག་རྩེས་འཛོག་བྱེད་ཐབས་མཁས་སྦྱོར་བའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱོད་དང་ཞི་བ་མཉམ་ཉིད་དང་། །ཞེས་པ་ལ། སྤྱོད་ཞི་བ་དེན་སྟོང་དུ་
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སློན་ས་རྩེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་

བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་བ་སྦྱེ་བའི་གོ་སྐབས་ཟད་པར་བཅོམ་པའི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས། སྤྱོད་ཞི་བ་མཉམ་ཉིད་གྱི་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ལ། ཞིང་དག་གླེན་མེད་པ་དང་། །ཞེས་པ་ལ།
རང་གང་དུ་འཛང་རྒྱ་འགྱུར་གྱི་ཞིང་བྱད་པར་ཅན་འགྱུར་པའི་སློན་ལམ་ལ་

སོགས་པའི་དགོ་ཅ་རྩུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་དག་སའི་རྣལ་འབྱོར། ཞིང་དག་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། གསུམ་པ་ལ། ཐབས་མཁས། ཞེས་པ་ལ། འབད་རྩི་ལ་རགས་པ་ཞི་བའི་སློན་ས་འཕྲིན་

ལས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དག་སའི་ནལ་འབྱོར། ཐབས་མཁས་སྦྱར་བའི་

མཚན་ཉིད། དབྱེན་བཅུ་ཡོད། དེ་གསུམ་གའི་ས་མཚམས་དག་པ་ས་གསུམ་ན་ཡོད། གཉིས་པ་ནི། རྣམ་ཀུན་མངོན་རྫོགས་རྟོགས་པའི་སྦྱར་བ་ཆོས་ཅན། བྱོད་མཚོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་ཡོད་དེ།
བཤད་ཟེན་ཆོས་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་བྱོད་མཚོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

@010A ༄། །གཉིས་པ་ལ། ཅུ་སྦྱར་ལ། མཚོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་དང་། བསྟན་བཤད་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། སྦྱར་ལམ་ཅུ་སྦྱར། མཐོང་ལམ་ཅུ་སྦྱར། གྲོམ་ལམ་ཅུ་སྦྱར། བར་ཆད་
མེད་ལམ་པའི་ཅུ་སྦྱར་རོ། །དང་པོ་ལ། རྟོད། ཅུ་མོ། །བཟོད་པ། ཆོས་མཚོག

བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། དེ་ཡི་རྟོགས་དང་། ཞེས་པ་ལ། ཅུ་སྦྱར་ཐོབ་པའི་རྟོགས་བཅུ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཐོབ་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་པོ་དེ། རྟོད་གྱི་ཅུ་སྦྱར་གྱི་མཚན་ཉིད།
གཉིས་པ་ལ། རྣམ་འཕེལ་དང་། ཞེས་པ་ལ། བྱོད་གསུམ་གྱི་སེམས་

ཅན་གྱི་གངས་དང་མཉམ་པའི་སངས་རྒྱས་མཚོད་པ་ལས་ལྷག་པ་སོགས་བསོད་ནམས་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་བཅུ་དྲུག་ཆད་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གཉིས་པ་དེ། ཅུ་མོ་འི་ཅུ་

སྒྱུར་པ། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྱུར། སྒྲོམ་ལམ་ཅེ་སྒྱུར། བར་ཆད་མཁྱེན་གསུམ་

རྗེས་མཐུན་པ་རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། གཞན་དོན་ལ་མི་སྤྱད་པའི་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གསུམ་པ་དེ། བཟོད་པའི་ཅེ་སྒྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད། བཞི་པ་ལ། སེམས་
ཀྱན་གནས་པ་དང་། ཞེས་པ་ལ། རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་མཐོང་

ལམ་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་སྒྲིན་པས་ཉིང་ངེ་འཛིན་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཀྱན་ཏུ་གནས་པ་ཐོབ་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་པར་དམིགས་པ་དེ། ཆོས་མཆོག་ཅེ་སྒྱུར་གྱི་མཚན་
ཉིད། གཉིས་པ། མཐོང་ཞེས་བྱ་དང་། ཞེས་པ་ལ། མཐོང་སྤངས་རྟོག

པའི་གཉིན་པོའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད། གསུམ་པ། སྒྲོམ་པ་ཞེས། ཞེས་པ་ལ། སྒྲོམ་སྤངས་རྟོགས་པའི་གཉིན་པོའི་
རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། སྒྲོམ་ལམ་ཅེ་སྒྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད།

དབྱེན་ལམ་དེ་གཉིས་སོ་སོ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་བཞིའི་གཉིན་པོ་རྣམ་པ་བཞི་དང་ངོ། །བཞི་པ། བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན། ཞེས་པ་ལ། མཁྱེན་གསུམ་བསྐྱུས་སྒྲོམ་ཐེག་ཆེན་གྱི་

ཚོགས་ལམ་ལས་རབ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་

@010B ཐུག་གང་ཞིག །རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁྱེན་དངོས་སུ་སྒྲིད་པར་བྱེད་པ་དེ། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅུ་སྟོར་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དོན་
གཅིག །ལོག་པར་སྒྲབ་པ་དང་བཅས་པ་ནི། །ཞེས་པ་ལ་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདྲར་མི་རུང་བར་འཛིན་

པའི་འཛིན་པ་མངོན་གྱུར་དང་། ས་བོན་ཅི་རིགས་པས་བསྐྱས་པ། འདིར་བསྟན་བསལ་བྱ་ལོག་སྒྲབ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེན་བཅུ་དྲུག་ཡོད། གཉིས་པ་ནི། ཅུ་མོའི་མངོན་རྟོགས་ཞེས་
སོ། །གཉིས་པ་བརྟན་པ་རྒྱ་འབྲས་ལ་རྣམ་པ་གཉིས། བརྟན་པ་ཐོབ་དོན་དུ་སྒྲོམ་པ་མཐར་གྱིས་སྟོར་

བ་དང་། བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་སྐད་ཅིག་སྟོར་བའོ། །དང་པོ་ལ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་དོན་དུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རིམ་ཅན་དུ་སྒྲོམ་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་
དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། མཐར་གྱིས་སྟོར་བའི་མཚན་ཉིད། དབྱེན་རྣམ་པ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་

བཅུ་ལོ། །ས་མཚམས་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་སྒྲ་ལོག་གི་བར་ན་ཡོད། བསྟན་བཤད་སྟུང་བ་མཐར་གྱིས་པ། །ཞེས་པས་བསྟན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱེད་གསུམ་གྱི་སྐད་ཅིག་

མའི་བྱང་མཐའ་གཅིག་ལ་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་བཅུ་ཙུ་གསུམ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་

པར་རྒྱས་པའི་རྒྱས་པ་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། དབྱེན་ལྷོག་མཚམས་མི་འདྲ་བའི་མཚན་ཉིད་གིས་ནི། ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པ་རྣམ་
པ་བཞིའོ། །ས་མཚམས་རྒྱན་མཐའ་ཁོ་ནར་ཡོད། བསྟན་བཤད་སྦྱར་བ། སྐད་

ཅིག་མ། གཅིག་གིས་མངོན་རྫོགས་བྱང་རྒྱལ་པ། །ཞེས་པས་བསྟན། གསུམ་པ་ཆོས་སྐྱའི་ལུས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། མཚན་བྱེད་གྱི་ཆོས་དང་། བསྟན་བཤད་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་
འཐོབ་བྱེད་གྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྐྱེམས་སྟོབས་གིས་ཐོབ་པའི་ཐོབ་བྱ་མཐར་

ཐུག། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་གྱི། རང་འཐོབ་བྱེད་གྱི་ཐབས་སྦྱོར་བཞི་བསྐྱེམས་སྟོབས་གིས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་མི་བྱ་སྟེ། འབྲས་བུ་
ཆོས་སྐྱ་དེ་སྦྱོར་བཞིས་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྐྱེམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་

@011A ༄། །དབྱེན། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབྱིངས་མཐར་ཐུག་ཏུ་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་དང་། རིས་པ་ལྡས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ལོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྐྱ་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་

བཞིན་དུ་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པ་ངས་པ་ལྷས་བྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པས་

རབ་དུ་ཕྱེ་བ་མཆོག་གི་སྐྱེལ་པའི་སྐྱེ་དང་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྟེད་པ་ལ་བསྟོས་ནས་གཟིགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་སྟེ། མཛད་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེའི་ཆོས་ནམ་པ་བཞིར་ནི་
ཡང་དག་པར་བཟོད་དོ། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་སྐྱེ། ཞེས་པས་བསྟན་ལའང་

སྐྱར་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་གཉིས་ཀ་བསྟན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་མཛད་པ་དང་སྐྱར་ནས་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེའི་མཛད་
པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཆོག་དོན་ལ་

གསུ། མཁྱེན་པ་གསུམ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། སྦྱོར་བ་བཞི་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། ཆོས་སྐྱེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དོན་དུ་གཉིར་བྱ་ནམ་མཁྱེན་བཤད་པ་དང་། དེར་
བཟོད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལམ་ཤེས་བཤད་པ་དང་། ལམ་

ཤེས་ནམ་པར་དག་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་གཞི་ཤེས་བཤད་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཆོས་བཅུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། སྐབས་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ནམ་མཁྱེན་འཐོབ་ཕྱིར་དུ་དམ་

བཅས་པའི་བསམ་པ་དམ་བཅའ་བཤད་པ་དང་། དམ་བཅའི་དོན་སྒྲུབ་

པའི་ཐབས་སྟོན་པའི་གདམས་ངག་བཤད་པ་དང་། གདམས་དོན་རྟོག་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དགྲུས་མ་མཚན་ཉིད་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་དང་།

འཕྲོས་དོན་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་དེ་

ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དམིགས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་གཞན་སྤྱད་བསྐྱེད་མཐའ་དག་ལས་སྒྲོལ་

བའི་དོན་གྱི་ཕྱིར་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་འདོད་པ་དང་

@011B མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་འཇུག་སྒྲའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་གཙོ་བོའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་རིག། ཁྱེད་ཀྱི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་སེམས་བསྐྱེད་ལ་འདོད་

པའི་སྒྲུས་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་གཞན་དོན་

འདོད་པ་རྒྱུར་དགོས་པ་དང་། བྱང་རྒྱུ་འདོད་པ་གྲོགས་སུ་དགོས་པ་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་བྱང་རྒྱུ་དེ་དང་གཞན་དོན་དེ་ནི་

ཆོས་ཅན། ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་པ་གསུམ་ག་ལས་བསྟུས་པ་

དང་རྒྱས་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཡུམ་གྱི་མདོ་བར་མ་ལས་བསྟུས་རྒྱས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཡུམ་རྒྱས་པ་དང་བསྟུས་པ་གཉིས་ལས་ཀྱང་དོན་ཚང་བར་
བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལུས་རྣམ་གཞག་གི་དབྱུས་ཀྱི་

དོན་མ་ཡིན་པས་འཕྲོས་དོན་དབྱེ་བ་དེ་ལ་ཡང་འདུན་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཆོག་ས་ལམ་འབྲིང་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་འདྲེན་པས་ཆོས་
དཀར་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བསམ་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། གསེར་བཟང་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་བསམ་པ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་
ཆོས་ཅན། ཟླ་བ་ཆོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དན་པ་ཉིར་གཞག་

སོགས་དགེ་བའི་ཆོས་མཐའ་དག་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲོར་བ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། མི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་

གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་པའི་བྱང་ཤིང་མངོན་གྱུར་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར།

སྒྲིན་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཆོས་ཅན་མ། གཏེར་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ལོངས་སྟོང་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆོས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྩལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན།
རིན་པོ་ཆའི་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་གནས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་རིན་

@012A ལྷོ། །པོ་ཆའི་རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བཟོད་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། རྩལ་ཆོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། སྤྲུལ་བསྐྱེད་ཀྱིས་མི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཐོག་ཏུ་
བབ་པས་མི་འཁྲུགས་པའི་ཕྱིར། བཙོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པའི་སེམས་

བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། དོན་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ལམ་ལ་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པས་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། རིའི་རྩལ་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཉིང་ངེ་འཇོན་བརྟན་
པས་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་གཡིང་བས་མི་བསྐྱོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་

དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། སྤྲན་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་ནད་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན།

དགེ་བའི་འཕེས་གཉིན་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་མི་འདོར་

བའི་ཐབས་ཚད་མེད་བཞིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར། སྟོན་ལམ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། ཡིད་བཞིན་གྱི་རོར་བུ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་ལ་དབང་སྐྱུར་
བའི་ཐབས་མངོན་ཤེས་ལྡས་ཇི་ལྟར་སྟོན་པའི་འབྲས་བུ་འགྲུབ་པའི་

ཕྱིར། སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། ཉི་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་དངོས་བཞིས་གདུལ་བུ་ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་
བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཀྱི་སྤྱད་བྱངས་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་

གྲོལ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སོ་སོ་རིག་པ་བཞིས་གདུལ་བུ་འདུན་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་སྟོན་པའི་ཕྱིར། མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཉོགས་
པ་ཐོབ་ཟིན་ཆུད་མི་བཟུང་བའི་མཐུ་ཐོགས་པ་མེད་པས་གཞན་དོན་

སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། བང་མཛོད་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཉི་བར་སྟོན་པས་ཚོགས་གཉིས་མང་པོའི་མཛོད་ལྟ་བུ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་དང་ལྔ་ན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན་

@012B ལམ་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དུས་གསུམ་གྱི་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་གཤེགས་ཤིང་རྗེས་སུ་གཤེགས་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱིང་རྗེ་དང་ལྷག་མཐོང་དང་ལྔ་ན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་
ཅན། བཞོན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བ་དང་དམན་པའི་སྤང་འདས་གང་དུ་ཡང་

མར་མི་ལྟང་བས་བདེ་སྒྲག་ཏུ་འགོ་བའི་ཕྱིར། གཟུངས་དང་སྟོབས་པ་དང་ལྔ་ན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། བཀོད་མའི་རྩ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། སྤར་ཐོས་པ་དང་མ་ཐོས་པའི་ཆོས་འཛིན་པས་མི་བྱད་
པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་སྒྲོམ་བཞིའི་དགའ་སྟོན་དང་ལྔ་ན་པའི་སེམས་

བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། སྒྲ་སྟན་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཐར་འདོད་ལ་འཁོར་བ་ལས་སྒྲོལ་བའི་སྟན་པ་སྒྲོགས་པའི་ཕྱིར། བགོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དང་ལྔ་ན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། རྩ་བོའི་རྒྱན་ལྟ་བུ་
ཡིན་ཏེ། གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་དུ་འདུལ་བའི་རྩས་པ་ཐོབ་

པས་གཞན་དོན་བྱ་བ་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་སྐྱེད་མཚུངས་པར་ལྔ་ན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། །སྒྲིན་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དགའ་ལྔ་ན་ན་བཞུགས་པ་དང་དེ་ནས་འཕོ་བ་སོགས་མཛེད་པ་

བཙུག་ཉིས་དུས་ཀྱི་སྒྲིབ་པར་རུང་བའི་ཕྱིར། འདིར་བསྟན་སེམས་

བསྐྱེད་ལ་ནམ་པ་ཉི་ཤུ་ཙམ་གཉིས་ཡོད་དེ། སྒྲུབ་བཤད་པ་ལྟར་དཔེས་མཚོན་པའི་དོན་དང་། དཔེ་དོན་ཚོས་མཐུན་གྱི་སྒྲོན་ས་དོན་གྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སེམས་བསྐྱེད་ཉིར་གཉིས་གྱིས་
མཚམས་ཀྱང་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་གསུམ་ཐེག་ཆེན་གྱི་

ཚོགས་ལམ་རྒྱུད་ཏུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་གཅིག་སྒྲུབ་ལམ། དེའི་འོག་ཏུ་བཙུན་རབ་ཏུ་དགའ་བ་སོགས་ས་བཙུས་རིམ་བཞིན་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་མངོན་ཤེས་རྒྱལ་
དང་ལྡན་པ་སོགས་ལྔ་ནི་བྱད་པར་གྱི་ལམ་དག་པས་གསུམ་གྱི་སྐབས་

དང་། དེའི་འོག་མ་སེམས་བསྐྱེད་ཐ་མ་གསུམ་སྒྲུབ་བ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། དངོས་གཞི་མཉམ་གཞག་དང་། མཇུག་རྗེས་ཐོབ་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་ས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སེམས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་བཤད་པ་དངོས་དང་། གདམས་

@013A ༄། །ངག་གི་དོན་སྒྲོམ་པས་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་སྐྱེས་པའི་ཐོག་མ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱི་དབྱེ་བ་དང་། དགོ་འདུན་དགོན་མཚོག་གྱེ་བྲག་ཏུ་

ལག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བརྟན་པ་སྐྱབ་པ་ལ་གདམས་པ་དང་།

སྐྱབ་པ་ལི་རྟོན་ལ་གདམས་པ་དང་། སྐྱབ་པ་ལི་བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་ལ་གདམས་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐྱབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གདམས་པ་དང་། དེའི་དམིགས་པ་ལ་གདམས་པ་ལོ། །དང་པོ་
ནི། མདོ་ལས། ཤུ་རིའི་བྱ་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྟོད་པ་ལི་ཆོ་

བྱང་ཆེན་ཡོད་བཞིན་དུ་བྱང་ཆེན་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་སོགས་གྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། སྐྱབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་འདོམས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལི་ཆོ་གུན་
རྫོག་དང་དོན་དམ་པ་ལི་བདེན་པ་ལ་བརྟན་པ་ལི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལས་

མི་འདའ་བར་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབ་པ་ཉམས་སུ་ལོང་ཞིག་ཅེས་འདོམས་པ་ལི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འཇམ་བུའི་གླིང་འདིར་དག་སྟོང་ཤུ་རིའི་བྱ་དང་ཞེས་སོགས་གྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབ་པ་ལི་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལི་ཆོས་ལ་འདོམས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་སོགས་དང་

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་སྐྱབ་པ་ལི་ཆེད་དུ་ཡུམ་ལ་སྟོད་པ་ལི་ཆོས་བཞི་མི་དམིགས་པ་ལི་རྩལ་གྱིས་འཇུག་པར་བྱའོ་ཞེས་སྟོབ་པ་ལི་རྩལ་གྱིས་འདོམས་པ་ལི་ཕྱིར། གཉིས་པ་

ལ་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ལ་གདམས་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། བྱང་ཆེན་

གཟུགས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བཙོན་ན་བཙོན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྤྲུག་བསྐྱེད་བདེན་པ་ལ་ཤེས་བྱར་བདེན་ཞེན་དགག་པ་དང་། གཟུགས་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་རྣམ་འགགས་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་ཡང་དག་
པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པ་ལ་

ཡང་སྤང་བྱར་བདེན་ཞེན་དགག་པ་དང་། ལྷ་རིའི་བྱ་སྟོང་པ་ཉིད་མི་སྐྱེ་མི་འགགས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས། འགོག་བདེན་ལ་མངོན་དུ་བྱ་བར་བདེན་ཞེན་དགག་པ་དང་། བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྟོང་
པའི་ཆོ་བདག་ཉིད་སྐྱིན་པ་ལ་བཙོན་ཞེས་བྱའམ་མི་བཙོན་ཞེས་

@013B བྱ་བར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལམ་བདེན་ལ་བསྟན་བྱར་བདེན་ཞེན་དགག་པའི་ཕྱིར་འདོམས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་
དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་འདོམས་པའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་

སྟོང་པའི་ཆོ་གཟུགས་ལ་རྣམ་མཁྱེན་སྟོར་བ་མི་བྱེད་གཟུགས་ཉིད་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་གནས་ཡང་དག་དུ་བདེན་ཞེན་དགག་

པའི་ཆེད་དང་། གཞུགས་དངོས་པོ་ཡོད་ཅིས་བྱ་བར་སྒྱུར།

དངོས་པོ་མེད་ཅིས་བྱ་བར་མི་སྒྱུར་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་དགོན་མཆོག་ལ་མངོན་དུ་བྱ་བར་བདེན་ཞེན་དགག་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་སློབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་རྣམས་ལ་
དོན་དམ་པར་སྒྲིབ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་ལུང་

འབོགས་པ་དག་འདུན་དགོན་མཆོག་ལ་ལམ་སྐྱབ་པའི་གྲོགས་སུ་བདེན་ཞེན་དགག་པའི་ཆེད་དུ་འདོམས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གསུམ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་མངོན་གྱུར་བ་སེལ་བ་ལ་
འདོམས་པ་དང་། ལམ་བྱུང་པར་ཅན་སྐྱབ་པ་ལ་གདམས་པ་

དང་། སྤང་བྱའི་ས་བོན་སེལ་བ་ལ་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྐྱབ་པ་མི་ཉམས་པའི་རྒྱལ་གདམས་པ་དང་། སྐྱབ་པ་འཕེལ་བའི་རྒྱལ་གདམས་པ་དང་། ཐེག་པ་གཞན་དུ་མི་ལྟང་
བའི་རྒྱལ་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྒྲོད་

པའི་ཆོ། ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་གང་གི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། སློག་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ངན་པ་ལ་མ་ཞེན་པ་ལ་གདམས་པ་ཡིན་ཏེ། བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་

གྱིས་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའི་དོན་སྐྱབ་པ་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་ན་བྱ་བ་

པལ་པ་ལ་ཆགས་པའི་ལུས་ལ་སོགས་པའི་བསོད་སྒོམ་ས་ཀྱི་དབང་ལྟ་བུ་ལ་ཞེན་པར་འགྱུར་བས། དེ་སྤང་བའི་སྤྱིར་ལུས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་མེད་པར་རྟོགས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་
འདོམས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཆེན་སྤྱིན་རྒྱལ་སྤྱོད་པའི་

@14A ལྷོ་གཞུགས་སྤྱི་ཚོམ་ཚོར་བར་མི་ཚོམ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། སྤྱད་པ་འབྲུག་པའི་ཆོ་ཡོངས་སྤྱི་ངལ་བ་ལ་འདོམས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱད་པ་དུས་ལུན་རིང་མོ་ཞིག་
ནས་གོམས་པར་བྱས་ཀྱང་འདོད་པའི་དོན་མི་འབྱུང་ན་དང་ངས་

པའི་རང་བཞིན་ཅན་དབང་རྒྱལ་ལ་སྐྱོ་བར་འགྱུར་བས་དེ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཐུན་གྱི་བར་ལ་བདེན་པར་སྒྲོམ་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅིས་འདོམས་པའི་
ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། བྱང་ཆེན་ཡེ་ཤེས་དེ་རྣམ་བྱ་དང་ལྡན་པས་

ཤར་ཕྱོགས་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་གའི་ཤུང་གི་ཞེས་སོགས་གྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལ་གདམས་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་བརྒྱའི་སངས་རྒྱས་སོགས་

ལ་དོན་རེ་རེའི་ཕྱིར་དུ་ལམ་གྱི་ལུང་ནོད་པར་བྱེད་དགོས་ན་དེ་འདྲ་ག་

ནས་རྒྱས་སྒྲུལ་དུ་སེམས་ཁྱུ་པ་ར་འགྱུར་བས་དེ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ལ་བསྐྱབ་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་འདོམས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྐྱབ་པ་ལ་
རང་དབང་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱ་སྐྱན་ལྔ་ལ་གདམས་པ་དང་།

སྐྱབ་པ་སྐྱར་དུ་རྫོགས་པའི་རྒྱ་མངོན་ཤེས་དུག་ལ་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་རིའི་བྱ་བྱང་ཆེན་གྱི་ཤའི་མིག་གིས་དཔག་ཚད་བརྒྱ་མཐོང་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་སོགས་གྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། སྐྱན་ལྔ་
ལ་གདམས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷའི་སྐྱན་གྱིས་དཔག་ཚད་བརྒྱ་ནས་སྟོང་

གསུམ་ཚུན་ཆད་མཐོང་བ་དང་། དག་བ་ཟག་བཅས་གྱི་རྣམ་སྒྲིན་ལས་བྱུང་བའི་ལྷའི་སྐྱན་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་རབ་གྱི་སྐྱན་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
བདེན་སྟོང་དུ་རྟོགས་པ་དང་། ཆོས་གྱི་སྐྱན་གྱིས་འཕགས་པའི་གང་

ཟག་གི་དབང་པོ་རྣེ་རྟུལ་རྟོགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་སྐྱན་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱིས་སྐྱབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྐྱན་ལྔ་པོ་ཐམས་ཅད་

ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་བདེན་སྟོང་རོག་ཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པོ་ཞེས་

@014B འདོམས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྟོན་པའི་བྱང་ཆེན་མངོན་ཤེས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པས་རྩ་འཕྲུལ་གྱི་ནམ་པ་དུ་མ་ཉམས་སུ་སྟོང་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
མདོ་ཆོས་ཅན། མངོན་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུག་ལ་འདོམས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་

རྩ་འཕྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་གཡོ་བ་དང་གཅིག་ཏུ་བསྒྱུར་ཞིང་མང་པོར་སྒྲུལ་པ་སོགས་བྱེད་ཅུས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་དང་། ལྷའི་ན་བའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་གནས་པའི་སྒྲ་རྒྱུང་དུ་དང་ཆེན་པོ་སོགས་

ཐོས་པ་བསྒྲམས་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་མཉམ་གཞག་གི་སས་བསྐྱུས་ཤིང་། ལྷའི་ན་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་བདག་རྒྱུན་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་གཉིས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་། གཞན་སེམས་
ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ནི་གཞན་གྱི་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་

དང་བྲལ་བ་སོགས་ཆོས་གཉིས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་། སྟོན་གནས་རྗེས་བྲན་གྱི་མངོན་ཤེས་ནི་རང་གཞན་གྱི་ཆོ་རབས་སྡུ་མ་བརྒྱ་སྟོང་སོགས་སྟོང་སྟོབས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བྲན་པ་དང་།

ཆོ་འདིར་བསམ་གཏན་སྒོམ་པའི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་

ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ནི་སྐལ་མ་སྐལ་གྱི་གཟུགས་སྤྲ་རགས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་མཉམ་གཞག་གི་སེམས་^(BSBU)ས་ཤིང་། ལྷའི་མིག་དབང་བདག་
རྒྱུན་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་གཉིས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་། ཟག་ཟད་

གྱི་མངོན་ཤེས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གང་ཅུང་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་དང་། སྤངས་པའི་བྲལ་བ་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པའི་ཆོས་གཉིས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་
འདིར་བསྟན་གྱི་མངོན་ཤེས་དུག་པོ་ཐ་སྟོད་དུ་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་

དང་། དོན་དམ་པར་བཟོད་མ་ནས་ཞིབ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་སྟོན་པའི་རྒྱལ་གྱིས་འདོམས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྤང་བྱ་ཀྱན་བཏགས་གྱི་གཉིན་པོ་ལ་གདམས་པ།
སྤང་བྱ་ལྡན་སྒྲིབ་གྱི་གཉིན་པོ་བྱེད་པར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་

@015A ༄། འོ། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཤེར་སྤྱོད་ལས་བརྩམས་ཏེ་སྟོབས་པ་བསྐྱེད་ཅིག་ཅེས་པའི་མདོ་ཆོས་ཅན། མཐོང་ལམ་ལ་འདོམས་པ་ཡིན་ཏེ། བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་

ཡུལ་ཅན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་བྲག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཆོས་

དང་རྗེས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་སྤང་བུ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གཉིན་པོ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་སྒྲོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་སྟོན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འདོམས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རབ་འབྱོར་
འདུས་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་མེད་པར་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་གདགས་པར་

མི་རྒྱས་སོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། སྒྲོམ་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་འདོམས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་ལས་རིགས་མི་གཅིག་པའི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་མཚན་ཉིད་
པ་བཞག་ཏུ་མེད་ཀྱང་། སྒྲོམ་ལམ་མཐོང་ལམ་ལས་གོམས་པ་བསྐྱིང་བའི་

དབང་གིས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་སྤང་བུ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་གཉིན་པོ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་སྒྲོམ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་འདོམས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་ནི་འདིར་བསྟན་བཅུའི་བདག་
ཉིད་དུ་ངེས་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བཅུ་པོ་འདི་ཙམ་ཁོ་ནས་རྣམ་

མ་བྱེན་དོན་གཉིར་གྱི་སྐྱེས་བུའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྟེ་རྫོགས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ། །སྐབས་འདིའི་དགེ་འདུན་གྱི་གངས་འབྲེན་ཚུལ་ལ། སྤྱི་བཞིན་པ་དང་། སྤྱི་

ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདྲིན་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

བྱ་རྒྱུ་ཤི། ཤེན་པ་ནམས་ཅུ་བའི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་འདྲིན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འཕགས་པའི་ལུགས་དང་། སློབ་དཔོན་གྱི་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་བསྟན་གྱི་མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་དགོ་
འདུན་ཉི་ཤུ་ཡོད་དེ། གཞུང་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་བཅུ་དྲུག །བརྒྱད་པ་

དང་འབྲས་གནས་བར་པ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་བ་གཉིས་དང་དབྱ་བཙོམ་ཞུགས་པ་ཁ་བསྐྱངས་ནས་ཉི་ཤུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འདིར་བསྟན་གྱི་མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་དགོ་
འདུན་ལ་ཉི་ཤུ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་ཞུགས་དངོས་བསྟན་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་དང་།

@015B དབང་པོ་རྣོན་པོའི་མིང་ཅན་གཉིས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་རྒྱུ་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་བའི་མིང་ཅན་གཅིག་དང་། དད་དང་མཐོང་ཐོབ་ཅེས་པས་ཕྱིར་འོང་
ཞུགས་པ་དང་མོས་པ་དང་མཐོང་ཐོབ་གཉིས་གཅིག་དུ་བསྟུས་པ་དང་། ཕྱིར་

མི་འོང་གི་ཞུགས་པ་དང་མོས་པ་དང་། མཐོང་ཐོབ་པ་གཉིས་ཀྱང་གཅིག་དུ་བསྟུས་པས་གཉིས་དང་། རིགས་ནས་རིགས་ཞེས་པས་རྒྱུ་ཞུགས་ལྟའི་རིགས་ནས་རིགས་སྒྲི་དང་། མིའི་རིགས་

ནས་རིགས་སྐྱེ་གཉིས་བསྟན། རྒྱགས་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་འོང་།

འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་བའི་མིང་ཅན་དང་། བར་ཆད་གཅིག་ཅེས་པས་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་བྱུང་པར་ཅན་ཆོ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པའི་མིང་ཅན་དང་། བར་སྐྱེས་ནས་དང་། བྱེད་དང་བྱེད་
མིན་ཞེས་པས་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ་དང་། སྐྱེ་པར་འདའ་བ་དང་།

འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་འདའ་བ། འདུ་བྱེད་མེད་པར་འདའ་བའི་མིང་ཅན་བཞི་དང་། འོག་མིན་འགོ། འཕར་གསུམ་ཞེས་པས་འོག་མིན་འགོ་དབྱེ་གཞིར་བྱས་ནས་དེ་ལ་དབྱེ་བ་ལ་འཕར་པ་
གསུམ་གྱི་མིང་ཅན་གྱི་གསུམ་དང་། སྤྱིད་ཅེའི་མཐར་ཐུག་འགོར་བཏགས་

པའི་གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཙོམ་དབྱེ་གཞིར་བྱས་ནས། མཐོང་ཆོས་ལ་ཞི་བ་དང་ལྷས་ཀྱི་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་མིང་ཅན་གཉིས་དང་། རྒྱགས་ལ་བསྟན་པ་དགྲ་བཙོམ་ཞུགས་པའི་མིང་ཅན་དང་།
བསེ་རུ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མེད་ཅན་དང་ཉི་ཤུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གདམས་ངག་གི་དོན་སྒྲོམ་པས་སྟོད་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་སྐྱེས་པའི་ཐོག་མ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་སྐྱོབ་པ་ཡི་སྦྱོར་ལམ་རྟོག་སོགས་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་དང་

བསེ་རུ་ལྟ་བུ་རང་སངས་རྒྱས་དང་བཅས་པའི་སྦྱོར་ལམ་དག་ལས་བྱུང་པར་འཕགས་ཏེ། དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་དང་། རྒྱ་དང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཡིས་དང་། བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་དུ་རྣམ་
ཏྟོག་བཞི་པོ་ལྟན་པ་ལ་བཞིན་པ་དང་། རྒྱ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་

@16A ༄། རྣམས་ཀྱིས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བྱུང་ཆོས་སྡུ་མ་གསུམ་བཤད་པ་དང་། ཏྟོག་པའི་བྱུང་ཆོས་བཤད་པ་དང་། ཡོངས་འཛིན་གྱི་བྱུང་ཆོས་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་རྟོག་གི་

དམིགས་རྣམ་རྒྱ་གསུམ་གྱི་བྱུང་པར་བཤད་པ་དང་། ཕྱི་མའི་དང་། བཟོད་པའི་དང་། ཆོས་མཆོག་གི་དམིགས་རྣམ་རྒྱ་གསུམ་གྱི་བྱུང་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདེན་པའི་ཏྟན་ཅན་མི་
ཏྟག་པ་ལ་སོགས་པ་བརྟུ་དུག་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་རྟོག་

རྒྱ་དུའི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་ཡིས་ནི་བྱུང་ཆོས་བརྟུ་དུག་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་ལྷག་པར་གནས་པ་

ལ་སོགས་པ་འགོག་པའི་བྱོང་རྩུང་དུའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན།

ཆེན་ཆེན་གྱི་བྱོང་རྩུང་དུའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡི་དམིགས་པའི་ཆོས་ལ་ལོག་སྟེགས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་འགོག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱོང་རྩུང་དུའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་བྱོང་རྩུང་དུའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་རྒྱ་བྱེད་དེ། ཐེག་པ་

གསུམ་ཅར་གྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་རྒྱ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་སོགས་འདུ་འགོད་བདེན་པ་དང་བྲལ་བས་བྱུང་པ་ར་དུ་བྱས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱོང་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་སྤར་བཤད་པ་

བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིང་རྒྱན་གནས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། གནས་པ་དོན་དམ་པར་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱོང་འབྲིང་གི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་སྤར་བཞིན་ནོ། །གཟུགས་སོགས་གྱི་ཆོས་བཏགས་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་

ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱོང་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་སྤར་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པར་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱོང་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་

ཅན། དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་སྤར་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

@16B གཉིས་པ་ལ་ཕྱི་མོ་རྒྱང་དུ་འདྲེ་དམིགས་རྣམ་ལ་བདེན་པ་རྣམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་། བཞག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གཟུགས་སོགས་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པ་དེ་དག་ནི་དོན་དམ་
པར་དེའི་ངོ་བོར་རང་བཞིན་མེད་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཐེག

ཆེན་གྱི་ཕྱི་མོ་རྒྱང་དུ་འདྲེ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་སྤར་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་སོགས་དང་དེའི་ཆོས་ཉིད་དེ་དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཕྱི་མོ་རྒྱང་
དུ་འདྲེ་ཡི་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་སྤར་བཞིན་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། གཟུགས་སོགས་དེ་རྣམས་དེ་ཡི་ངོ་བོས་སྟོང་པས་དོན་དམ་པར་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་མི་གནས་བས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཕྱི་མོ་
རྒྱང་དུ་འདྲེ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་སྤར་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

མི་རྟག་སོགས་དེའི་ཆོས་ཉིད་དེ་དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཕྱི་མོ་རྒྱང་དུ་འདྲེ་ཡི་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་སྤར་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་

རྣམས་མཚན་མར་མི་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྩེ་མོ་

འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཏྲགས་སྤར་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་བདེན་པའི་མཚན་མར་མི་མཐོང་བར་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྩེ་མོ་འབྲིང་གི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ།
ཏྲགས་སྤར་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་

གྱིས་ནི་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་བཏགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བདེན་བཞི་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྩེ་མོ་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཏྲགས་སྤར་བཞིན། འཁོར་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་བདེན་
པར་དམིགས་སུ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྩེ་མོ་ཆེན་པོའི་ཡེ་

ཤེས་ཆོས་ཅན། དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཏྲགས་སྤར་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། གཟུགས་སོགས་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་བཟོད་པ་རྒྱང་དུ་འཛིན་དམིགས་
པ་ཡིན་ཏེ། ཏྲགས་སྤར་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པར་གཟུགས་

@17A ༄། །སོགས་དེ་དག་མེད་པ་ཉིད་ཐ་སྙད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བཟོད་པ་རྒྱང་དུ་འཛིན་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཏྲགས་སྤར་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཟུགས་སོགས་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་མེད་ངེས་འབྱུང་མེད་པས་བྱུང་། པར་དུ་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་བཟོད་པ་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཏྲགས་སྤར་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེན་བཞི་
ལ་ཚུལ་དེ་ལྟར་དམིགས་ནས་བསྒྲུབས་པས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སོགས་ནམ་པར་དག་པར་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བཟོད་

པ་འབྲིང་གི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཏྲགས་སྤར་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་དོན་དམ་པར་མཆོན་མ་མེད་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་བཟོད་པ་ཆེན་པོའི་
དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཏྲགས་སྤར་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་

དམ་པར་དེའི་མཆོན་མར་མི་བརྟེན་པས་ཡིད་བྱེད་གཉིས་ཀྱིས་མོས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་འདྲ་ཤེས་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བཟོད་པ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ།
ཏྲགས་སྤར་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ། ཆོས་མཆོག་གི་

དམིགས་ནམ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། སྤྱིའི་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་དཔའ་བར་འགོ་བ་ལ་སོགས་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ཆོས་
ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་མཆོག་རྒྱུད་དུ་འཛིན་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ།

རྟགས་སྤར་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉིང་ངེ་འཛིན་དེའི་བྱེད་པ་ལྷན་གྲུབ་དུ་འབྱུག་པར་རྟགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་མཆོག་རྒྱུད་དུ་འཁོར་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་སྤར་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་དུ་ལུང་སྟོན་པར་མཇོང་པའི་རྒྱ་བྱེད་པར་

ཅན་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་མཆོག་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་སྤར་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པ་དང་། དོན་དམ་པར་འཁོར་གསུམ་དུ་སྟོན་པ་རགས་པ་ཟད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་

@17B ཆོས་མཆོག་འབྲིང་གི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་སྤར་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོན་བྱེད་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྟོན་པ་པོ་བྱང་སེམས་བསྟོན་བྱ་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་འཁོར་གསུམ་པོ་ཆོས་ཉིད་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ཕན་ཚུན་དུ་ངོ་བོ་གཅིག་པས་བྱེད་པར་

དུ་བྱས་པའི་བདེན་བཞི་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་སྤར་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་མཐའ་གང་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཐབས་དམ་པར་རྟགས་པའི་ཐེག་

ཆེན་གྱི་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དམིགས་པའི་ཆོས་ལ་ལོག་སྟོགས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་གཉིན་པོ་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་

ཆ་མཐུན་ནི་རྩེ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་གསུམ་དུ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གོང་དུ་བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདིར་བསྟན་པ་འདི་གོང་མ་རྣམས་ལ་ཡང་སྒྱུར་བར་བྱ་ལ། རྒྱུ་འབྱེད་པར་བྱོད་གྱི་
སྐབས་སུ་བསྟན་པ་ཡང་ཆོག་གི་སྟོས་པ་བསྒྱུར་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། འོག་མ་རྣམས་ལ་སྒྱུར་དགོས་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་རྟོག་པའི་བྱེད་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། གཟུང་རྟོག་བཤད་པ་དང་། འཛིན་རྟོག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཟུང་བར་
རྟོག་པ་དབྱེ་གཞི་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། གཞི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་

པའི་རྟོན་ཅན་དང་། དེའི་གཉིན་པོའི་རྟོན་ཅན་དུ་དབྱེ་བས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པོ་དེ་ནི་དབྱེ་གཞི་སོ་སོར་རྣམ་པ་དགུ་དགུ་ཡོད་དེ། མོངས་པ་མ་རིག་པ་དང་རྣམ་བུ་གི་ཕུང་པོ་
སོགས་ལ་དམིགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་དེ་ལྟར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་

པ་ནི། འཛིན་པར་རྟོག་པའང་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་རྫས་ཡོད་དང་སྐྱེས་བུ་བཏགས་པར་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ལ་དམིགས་པའི་རྟོན་ཅན་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་ཡང་དགུ་དགུ་ཡོད་དེ། རང་

@18A གྲུ་། ༄༄༅། །དབང་བདག་སོགས་ངོ་བོ་ལ་དམིགས་པ་དང་ཕྱང་པོ་སོགས་རྟོན་དགུ་ཡོད་པ་ལས་དེ་ལྟར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་མཁྲིན་
ཡིད་བྱེད་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོའི་དོན་ལ།

སེམས་མི་འགོང་ཞིང་མི་སྐྱག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་། དེའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཉན་རང་གི་ཡིད་བྱེད་དང་བདེན་ཞིན་ཅི་རིགས་པོར་བའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་
ཀྱན་ཏུ་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་ཡིན་ཏེ།

བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་སྤྱིད་ཞིའི་མཐར་ལྟར་བ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་དེའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་སོགས་སྟོན་
པར་བྱེད་པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉིན་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་

བདུད་དང་། སྤྱི་གཞི་གསལ་སྤྱོད་པའི་ལམ་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐུ་ལ་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། བྱང་མེམས་སྐྱེར་ལམ་པའི་ཕྱི་འོངས་ སྐུ་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཐ་(BSSHE)ས་ ཡོངས་
སྐུ་རྫོགས་པ་འདོམས་པར་བྱེད་པའི་དེའི་བདག་རྒྱུན་དག་བའི་

བཞེས་གཉིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གདམས་དོན་རི་རྩུབ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་སྐྱབ་པ་བཤད་པ་ལ་བཞི། སྐྱབ་པའི་རྟོན་བཤད་པ་དང་། སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་བཤད་པ་དང་། སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་
བྱ་བ་བཤད་པ་དང་། སྐྱབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་བཤད་པ་འོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། རྩོད་སྤྱོད་ངོ་ །དང་པོ་ནི། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་རིགས་དེ་ལ་བཅུ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། འཛིག་རྟོན་པའི་ལམ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་
དང་། འཛིག་རྟོན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་སྟོམ་གྱི་

ལམ་གཉིས་ཏེ། རྟོགས་པ་ཡི་ཆོས་དུག་གི་རྟོན་བཅས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དུག་དང་། གཉིན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་། སྤང་བྱའི་ས་བོན་འགགས་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་
པའི་རྩལ་གྱིས་སྤོང་བ་དང་། སྤང་བྱ་དེ་དག་ཡོངས་སྐུ་གཏུགས་པའི་

@18B རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་སྤྱིད་ཞིའི་མཐའ་འགོག་པའི་ཤེས་རབ་སྤྱིང་བཅུར་བཅས་པ་དང་། སློབ་མ་ཉན་ཐོས་སོགས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་དོན་གོ་རིམས་སུ་བྱེད་པའི་
སྐྱབ་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྟེད་པ་ལ་ཡོ་ཤེས་རྩོལ་བ་

མི་མངའ་བར་འརྒྱལ་པའི་སྐྱབ་པ་སྟེ། བདུན་པོ་དེའི་རྟེན་ངོ་བཅས་གྱི་ཆོས་ཉིད་བདུན་ཏེ། བཅུ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་རིགས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་
ནོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ནི་ཐ་དད་པར་རུང་བ་མ་ཡིན་

ཞིང་། རིགས་ཅན་གསུམ་གའི་སློབ་པ་རྣམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ལ་གནས་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་གྱི་སེམས་གྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་རིགས་གང་ཞིག །དེ་རྣམས་གྱི་ཆོས་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་རིགས་དང་དེ་

གསུམ་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་ལ་བྱུང་པར་མེད་ན། རིགས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མི་རུང་བའི་སྒྲིན་མེད་པར་ཐལ། བརྟེན་པའི་ཆོས་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་རྟེན་དེའི་དབྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོངས་སུ་
བརྗོད་ཅིང་། གྲགས་པ་ལྟར་རྟེན་ཆོས་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་འཐད་པའི་

ཕྱིར། གཉིས་པ་སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡི་སྒོ་འདོགས་བཅད་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམིགས་པ་དེ་
ཡང་ཆོས་ཅན། བཙུ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དེ། སྤྱིར་དགོ་བ་དང་ལ་སོགས་པས་

མི་དགོ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ཡིན་ཞིང་། གསུམ་པོ་དེ་ལས་སྤྱེ་བ་བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་དང་འབྲེལ་བའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་དང་། འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་
གྱིས་བསྟུས་པའི་ཟག་མེད་གྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་གང་དག་འཇིག་རྟེན་

ལས་འདས་པའི་ལམ་ཏུ་འདོད་པ་དང་། ཉེ་བར་ཡིན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་ཟག་བཅས་དང་། ཟག་མེད་གྱི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་དང་། རྒྱ་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པ་ལམ་བཞེན་
གང་དག་འདུས་བྱས་རྒྱ་དང་རྒྱ་ལ་མི་བཞུགས་པ་བྲལ་བ་འདུས་མ་བྱས་

@19A ༄༄༅། །འབྲས་བུའི་ཆ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གའི་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བ་བསམ་གཏན་བཞི་སྒོ་བ་མ་ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཆོས་རྣམས་དང་སྟོབས་བཙུ་རྟེན་གྱི་གང་
ཟག་བྱུབ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཏེ་བཙུ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་པས་དམིགས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཆོ་ཡང་རིམ་པ་དེ་ལྟར་དུ་དཔྱོད་པར་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། རང་བྱུང་དུ་གྱུར་པས་རང་བྱུང་གི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་འདི་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སེམས་

ཅན་ཀྱན་གྱི་མཆོག་ཉིད་དུ་བྱེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སེམས་ཆེན་པོ་དང་། སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་སྟོང་བ་ཆེན་པོ་དང་། རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་རྟོགས་པའི་ཆེན་པོ་ལ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་པ་
རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་སྐྱབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་བཤད་པ་ལ་

བཞི། བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་གོ་སྐྱབ། སྟོར་བ་རྒྱ་ཆེ་བ་འཇུག་སྐྱབ། ཆོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེ་བ་ཆོགས་སྐྱབ། རྣམ་མཁྱེན་དུ་གདོན་མི་བར་འབྱེན་བྱེད་ངེས་འབྱུང་སྐྱབ་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གོ་
ཆའི་སྐྱབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བཤད་པའོ། །ཇི་ལྟར་ན་དུག་ཆོན་

དུག་གི་མདོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དུག་ཆོན་དུག་ཏུ་ཡོད་དེ། གོ་ཆའི་སྐྱབ་པ་དུག་པོ་དེ་དག་སོ་སོར་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་དུག་དུག་ཏུ་བསྐྱས་པའི་དུག་ཆོན་དུག་ཏུ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་

བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་དང་སྤྱིན་སོགས་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་བརྒྱད་དང་། འབྲས་བུས་བསྐྱུས་པའི་རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཚུལ་ལ་ནི་འཇུག་ ཅིང་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བྱི་བ་ཆོས་ཅན། ཐེག་
ཆེན་ལ་འཇོག་པ་ཡིན་པར་ ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱ་དང་འབྲས་

བུས་བསྐྱུས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཇུག་སྐྱབ་དགུ་པོ་དེ་ཡང་བསྐྱུ་ན་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་དང་། དེའི་འབྲས་
བུ་ལ་འཇུག་པ་གཉིས་སུ་ངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་

@19B གསུམ་ཡོད་དེ། །ཐེག་ཆེན་གྱིས་བསྐྱུས་པ་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བྱི་བ་གཅིག་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་
དང་། དེ་གཉིས་ཐེག་དམན་ལས་འབྱེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་

བར་པ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། རང་དོན་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་འཐོབ་བྱེད་སྤྱིན་སོགས་པར་སྤྱིན་དུག་དང་། སྤངས་པ་ཕུན་ཚོགས་འཐོབ་བྱེད་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་དང་། གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་
ཐབས་བུམས་སོགས་ཚད་མེད་བཞི་དང་། གཞན་དོན་རྣམ་པར་དག

བྱེད་སྟོང་ཉིད་ཉོགས་པའི་བདེན་བྱ་བ་ཏུ་དམིགས་པ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཐེག་དམན་ལས་འབྱེད་པའི་ཆོས་ལ་ཡང་གསུམ་ཡོད་དེ། བྱ་བྱེད་བདེན་པས་སྟོང་
པའི་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། དག་ཙུ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གསུམ་

གྱི་དོན་དུ་སྐྱར་བ་དང་། །ཆོགས་སྐྱར་དུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མངོན་ཤེས་དུག་ལ་འཇུག་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱ་བ་སྟེ། འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་
པ་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་ཡང་དག་པར་གནས་པའི་མཚན་

ཉིད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཆོགས་སྐྱབ་ལའད་པ་ལ་གཉིས། སྐྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེད་བྱ་བ་ལའད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ཡི་རིམ་པ་དེ་
ལྟར་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྟོན་པ་རྟེན་དང་བཅས་

པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཐོག་མར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་བཙེ་བ་སྦྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། སྦྱིང་རྗེའི་དབང་གིས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་དུག་གི་སྦྱིན་པས་ཆོ་འདིའི་བདེ་བ་
སྐྱབ་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ཕྱི་མའི་བདེ་བ་

སྐྱབ་པ་དང་། བཟོད་པ་བརྩོན་འགྲུས་བསམ་གཏན་ནམས་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བདེ་བ་ལ་བཀོད་ནས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟུང་འདས་ལ་བཀོད་ནས་གཏན་དུ་བའི་
བདེ་བ་སྐྱབ་པ་དང་། མཉམ་ཆེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་

@20A ༄༄༅། །ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དང་བཅས་པ་དང་། ཞི་ལྷག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་པའི་ལམ་གང་གི་ཚོགས་དང་ལྡན་པ་ནི། གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཚོགས་གང་ཡིན་
པ་དང་། ཚོགས་ཀྱི་དབྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མཉམ་ཆེས་

གོམས་པར་བྱས་པས་ཡི་ཤེས་དང་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་ལྡན་པ་དང་། འབྲས་བུ་འགྲུབ་ཅིང་དམིགས་པ་འཛིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཚོགས་གཉིས་གོམས་པས་མཐོང་བ་ལ་སོགས་
པའི་ལམ་གྱི་ཚོགས་དང་ལྡན་པ་དང་། ལམ་དང་ལྡན་པས་

ཆོག་དོན་མི་བརྗེད་པར་འཛིན་པའི་ཆོག་ལ་སོགས་པ་གཟུངས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་ཅིང་སྐྱབ་པ་སྟོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པས་ས་བརྩུ་པའི་ཚོགས་དང་།
མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཉིན་པོའི་ཚོགས་

རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སའི་ཚོགས་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ་དང་། གཉིན་པོའི་ཚོགས་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱའི་ས་བཤད་པ་དང་། འབྲས་བུའི་ས་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དགུ་ ལས། ས་དང་པོ་ལ་ཡོངས་སྦྱོངས་

བཅུ། གཉིས་པ་ལ་བརྒྱད། གསུམ་པ་ལ་ལྔ། བཞི་པ་ལ་བཅུ། ལྔ་པ་ལ་བཅུ། རྩ་པ་ལ་བཅུ་གཉིས། བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ་ལ་ཡོངས་སྦྱོངས་ཉི་ཤུ། བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་ལ་བརྒྱད། དགུ་པ་
ལེགས་པའི་སྒོ་གྲོས་ལ་ཡོངས་སྦྱོངས་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བཤད་

པའོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་རྣམ་པ་བཅུ་ཡིས་ནི་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། གཞི་ཐམས་ཅད་ལ་གཡོ་རྒྱུ་དང་གྲ་གྲུ་མེད་པའི་བསམ་
པ་དང་། རང་གཞན་གྱི་དགོས་པ་ལ་ཕན་པ་ཐེག་པ་ཆེན་

པོའི་ཚོས་ཀྱི་དངོས་པོ་འཛིན་པ་ཉིད་དང་། ཚད་མེད་པ་བཞིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ས་འདིར་སྦྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་ལྷག་པས་ལྷས་ལོངས་སྦྱོད་དག་ཅུ་སོགས་གཏོང་
བ་ལ་སེར་སྒྲུའི་ཀྱན་འཛིན་མི་སྦྱེ་བ་ཉིད་དང་། སྒོ་གསུམ་

@20B གྲིས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉིན་མགྱ་བར་བྱེད་ཅིང་བསྟན་པ་དང་ཐེག་པ་གསུམ་ཏུ་གཏོགས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྤྲེ་སྤྲོད་འཛོལ་བ་དང་། ཏྲག་ཏུ་ངེས་པར་
འབྱུང་བའི་སེམས་ཉིད་ཀྱིས་བྲིས་ལ་གནས་པ་ལ་མངོན་པར་མི་དགའ་བ་

དང་། སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བྲན་པ་དང་མི་འབྲལ་བར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་འདོད་ཅིང་དགའ་བ་དང་། དཔེ་མ་ཁྱུད་དང་སེར་སྒྲ་མེད་པས་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། དམ་བཅས་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་
པས་བདེན་པའི་ཆོག་ནི་སྐུ་བར་བྱེད་པ་ཡོངས་སྤྱོད་བཅུས་ས་

དང་པོའི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་ཐོབ་པ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བའི་རྩ་ལ་སོགས་ཡོད་དེ། བཅུ་པོ་འདི་དག་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བདེན་པའི་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པར་
རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྟོན་པ་ཡོངས་སུ་

སྤྱོད་བར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོངས་སྤྱོད་བཅུ་པོ་འདི་ཆོས་ཅན། ས་དང་པོའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཡིན་ཏེ། ས་དང་པོའི་མི་མཐུན་སྤྱོད་པས་འཛོམས་
ཤིང་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་སུ་སྐྱོང་ཚུལ་དང་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་དོན་འདི་གོང་མ་རྣམས་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི་ས་གཉིས་པ་ལ་ཡོངས་སྐྱོང་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ས་གཉིས་པར་ཚུལ་བྲིམས་
ཀྱི་པར་ཕྱིན་ལྷག་པས་དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད་སོགས་ཚུལ་

བྲིམས་གསུམ་དང་། གཞན་གྱིས་པན་པ་བྱས་པ་དྲན་པའི་བྱས་པ་བཟོ་བ་དང་། གཞོད་པ་བྱས་པ་བཟོད་པ་དང་། དགེ་བ་སྐྱབ་པ་ལ་སྒོ་བའི་དགའ་བ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམ་ཡང་མི་འདོར་བའི་
སྒྲིང་བཅེ་སྒྲིང་སྒྲིང་རྗེ་ཆེ་བ་དང་། མཁན་པོ་སོགས་གོང་མ་

རྣམས་ལ་འདུད་པའི་བཀྱར་སྒྲིབ་བྱེད་པ་དང་། ལྷ་མ་དང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉིན་ལ་གྲུས་པས་ཆོས་ཉན་པ་གསུང་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པ་དང་། ཡོངས་སྐྱོང་བརྒྱད་པ་སྐྱབ་པ་དམ་པ་སྒྲིན་པ་ལ་
སོགས་པར་ཕྱིན་དུག་ལ་བརྩོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་བརྒྱད་ཡོ་

@21A ༄། །པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ས་གསུམ་པ་ལ་ཡོངས་སྐྱོང་ལྔ་ཡོད་དེ། མང་དུ་ཐོས་པ་ལ་བརྩོན་པས་ཆོས་ཐོས་པས་མི་ངོམས་པ་ཉིད་དང་། རྟེན་བཀྱར་གྲགས་པ་སོགས་ཟང་
ཟིང་དོན་དུ་གཉེར་བ་མེད་པར་གཞན་ལ་ཆོས་སྒྲིན་པ་དང་། སངས་

རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ཉེན་དང་བཅའ་པ་ཀུན་སྦྱོང་བ་དང་། ས་འདིར་བཅོད་པའི་པར་ཕྱིན་ལྷག་པས་པན་བཏགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་མི་མཐུན་པ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་འཁོར་བའི་ཉེས་པ་མཐོང་
བས་གཞན་དོན་ལ་ཡོངས་སུ་མི་སྦྱོབ་དང་། རང་དང་

གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་ངོ་ཚ་དང་བྲེལ་ཡོད་ཚུགས་པས་མི་དག་བའི་ཆོས་མི་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཆོས་རྣམས་ལ་དོན་དམ་པར་རྫོམ་པ་མེད་པ་མི་དམིགས་པར་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་
བདག་ཉིད་ཡོངས་སྦྱོང་དེ་རྣམས་ལྟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། ས་བཞི་པ་ལ་ཡོངས་སྦྱོང་བཅུ་ཡོད་དེ། ཉན་རང་གི་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་དབེན་པའམ། འདུ་འཇོས་དབེན་པ་གྲོང་ལས་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་གིས་འཕགས་པའི་དགོན་པའི་ནགས་སུ་
གནས་པ་དང་། རྟེན་པ་ལ་འདོད་པ་མེད་པའམ་འདོད་པ་རྒྱང་

བ་དང་། རྟེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་ལྷག་པར་འདོད་པ་མེད་པའི་ཆོག་ཤེས་པ་དང་། བསོད་སྟོམས་ལ་སོགས་པ་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ལ་ཡི་དམ་བཅུན་པས་ཡང་དག་པར་བསྟོམས་པ་
བཅའ་པ་དང་། ཉེས་ལྷུང་གིས་མ་གོས་པས་བསྐྱབ་པ་

སྒྲངས་པ་སྟོག་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་ཡང་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་དང་། འདོད་ཡོན་ལ་སྟེན་པ་ཆེད་དུ་གཏད་ནས་སྟོང་བར་བྱེད་པས་འདོད་ཡོན་རྣམས་ལ་སྟོན་པ་དང་། གདུལ་བྱ་དང་འཆ་མས་
པར་བྱས་པ་ལ་གཞོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་བདོག་པ་ཀྱན་

གཏོང་བ་དང་། ས་འདིར་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་པར་ཕྱིན་ལྷག་པས་རང་ལ་དགོ་བ་མཐའ་དག་སྐྱབ་པའི་རྣམས་པ་ཡོད་པར་ཤེས་ནས་དགོ་བ་སྐྱབ་པ་ལ་སེམས་མི་ཞུམ་པ་དང་། དངོས་པོ་ཐམས་
ཅད་ལ་མངོན་ཞེན་གྱི་ལྟ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡོངས་སྟོང་བཅུ་

@021B ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྡ་པ་ནི། ས་ལྡ་པ་ལ་ཡོངས་སྟོང་བཅུ་ཡོད་དེ། རྟེན་བཀྱར་ལ་སྟེན་པས་དེའི་དོན་དུ་རབ་བྱུང་སོགས་དང་འདྲིས་པ་དང་། བྲིམ་ལ་སྟེན་པས་གཞན་ལ་དང་བ་ཅན་གྱི་
བྲིམ་ལ་འབྲེན་པ་སྟེ་མི་སྟོན་པ་དང་། འདུ་འཇོ་ལ་སྟེན་པས་སྟེ་བོ་མང་པོ་རྒྱ་

བ་སོགས་ཀྱི་འདུ་འཇོར་གྱུར་པའི་གནས་སུ་གནས་པ་དང་། རྟེན་བཀྱར་གྱི་ཆེད་དུ་བདག་བསྟོད་པ་དང་གཞན་ལ་སྟོན་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་བཅུ་ལྷག་པར་
འཕེལ་བ་དང་། ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྫོམ་པས་གཞན་ལ་མི་

འདུད་པའི་ཁེངས་པ་དང་། སྤང་དོར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པ་དང་། ལོག་ལྟ་སོགས་སློབ་གྲོས་ངན་པ་དང་། ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ལ་བཟོད་པ་སྟེ་ཕྱོགས་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་བཅུ་པོ་འདི་དག་
ནི་རྣམ་པར་སྤངས་ནས་དེ་ལས་ལོག་པའི་ཆོས་གཉིན་པོ་དོན་

གྲིས་འཕངས་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་བཅུས་ས་ལྟ་པའི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་ནི་ཡང་དག་པར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ལས་འབྲས་ལ་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་ལོག་ལྟ་ས་དང་པོའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནས་ས་བོན་དང་
བཅས་པ་སྤངས་ཟིན་པས། ཏུས་དེར་འཁོར་དེར་གནས་པའི་གདུལ་

བྱ་ལ་བསྟོས་པའམ། ཡང་ན་མཐར་འཛིན་གྱི་ཏྲག་ཆད་དུ་འཛིན་པའི་མཐར་ལྟ་ལ་ལོག་ལྟར་བཏགས་པ་ལ་བྱའོ། །ངེས་པར་ལོག་ལྟ་ལ་འཆད་ན་ནི་རྒྱང་རིང་དུ་ཐག་བསྐྱང་བའི་གཉིན་པོ་སྐྱེས་
པ་ལ་བྱའོ། །སྐབས་འདི་དག་ཏུ་བརྟན་པའི་སྤང་བྱ་གཞན་

རྣམས་ཀྱང་མངོན་གྱུར་བ་པལ་ཆེར་མི་འབྱུང་མོད་ཀྱི། ས་དེར་འདི་དག་ནི་ས་བོན་ཅི་རིགས་པ་སྤངས་པ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་དེ་དག་གི་སྤང་བྱར་རྣམ་པར་གཞག་པའོ། །དུག་པ་ནི། ས་དུག་པ་
མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དེ། སྦྱིན་པ་དང་།

ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་། བཙོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་གྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་བྱལ་རབ་ཏུ་རྫོགས་པས་སྤང་བུ་བྱལ་སྤོང་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པས། སྤོབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་ནི་བསེ་རུ་

@022A ༄༄༅། །རང་སངས་རྒྱས་ལ་དགའ་བ་སྟེ་འདོད་པ་སྤོང་བ་དང་། བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་མི་དམིགས་པ་ལ་སྐྱལ་པའི་སེམས་སྤོང་བ་དང་། སྤྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པས་སྤོང་བ་པོས་བསྐྱངས་ན་

ཉུམ་པ་སྤོང་བ་དང་མི་ཉུམ་པ་དང་། སྤྱིན་པ་ལ་སྤོང་དགའི་བཙོན་འགྲུས་གྱི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པས་བདོག་པ་ཀྱན་བཏང་ཡང་མི་དགའ་བ་སྤོང་བས་མི་དགའ་བ་མེད་པ་དང་། ཤེས་རབ་གྱི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པས་དབུལ་ཞིང་བཀྱོན་ཡང་སྤོང་བ་པོ་མི་སྤོང་བས་ན་དེ་

ལྟར་གཉིན་པོ་བྱལ་རྫོགས་པ་དང་། སྤང་བུ་བྱལ་སྤོང་བ་སྟེ་ཡོངས་སྤོང་བ་ཅུ་གཉིས་གྱིས་ས་ནི་བྱལ་པའི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་ཡང་དག་པར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་རིང་བུ་སོང་བ་ལ། སྤང་བུ་ཉི་ཤུ་སྤོང་བ་དང་། གཉིན་པོ་ཉི་ཤུ་བ་བསྟེན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་

པོ་ནི། སྤང་བྱ་ཉི་ཤུ་སྟོང་བ་ཡོད་དེ། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་དང་། སྟོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ཆད་པ་དང་རྟག་པ་དང་མཚན་མ་དང་རྒྱ་དང་
ཕྱང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་ནི་ཁམས་གསུམ་པོ་ལ་གནས་

པ་དང་ཆགས་པ་དང་། སེམས་ནི་ཀུན་ཏུ་ཞུམ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཏེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་། ཚུ་ལ་བྲིམས་ལ་དེར་ལྟ་བའི་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་
ཚོད་པ་སྟེ་སྟོང་ཉིད་དངོས་པོའི་འཇིག་བྱེད་དུ་འཛིན་པ་དང་། སྟོང་

པ་ཉིད་དེ་དང་ཀུན་རྫོབ་འགལ་བར་བརྗེད་པའི་འཛིན་པ་སྟེ། ཉེས་པ་ནི་ཉི་ཤུ་པོ་དེ་གང་ལ་རྣམ་པར་ཆད་པ་སྟེ་སྤངས་པ་དེའི་ས་ནི་བདུན་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་གཉིན་པོ་ཉི་
ཤུའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ས་བདུན་པའི་ཡོངས་སྟོང་ཉི་ཤུ་ཡོད་དེ།

བྱང་སེམས་ས་དུག་པ་བས་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་ངོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་བྱ་གསུམ་བདེན་པས་སྟོང་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོ་
གསུམ་ཤེས་པས། རིམ་བཞིན་གང་ཟག་གི་བདག་དང་། སེམས་

@022B ཅན་དང་སྟོག་ཏུ་འཛིན་པ་སྟོང་བ་དང་། དགོ་བཅུའི་ལམ་ལ་བསད་བྱ་གསོད་བྱེད། བསད་པའི་འཁོར་གསུམ་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་རང་
དབང་བའི་གང་ཟག་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་སྟོང་བ་དང་། རྟེན་པོ་ཐམས་

ཅད་ལ་དམིགས་པའི་སྟིང་རྗེ་དང་ལྡན་པས་སེམས་ཅན་ཆད་པར་འཛིན་པ་སྟོང་བ་དང་། དངོས་པོ་བདེན་བར་སྟོམ་པ་མེད་པས་སེམས་ཅན་རྟག་པར་འཛིན་པ་སྟོང་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་
བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་

རྟོགས་པས། སྤང་དོར་གྱི་མཚན་མ་བདེན་པར་འཛིན་པ་སྟོང་བ་དང་། མཐར་ཐུག་པའི་ཐེག་པའི་རྩ་ལ་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པས་མཐར་ཐུག་པའི་རྩ་རིགས་ཐ་དད་པ་གསུམ་དུ་འཛིན་པ་སྟོང་བ་དང་།
ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མི་རྟེན་བ་ཡོངས་སུ་

ཤེས་པས་ཕུང་པོ་བདེན་པར་འཛིན་པ་སྟོང་བ་དང་། སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོ་ལ་མི་རྟག་པའི་བཟོད་པ་ཤེས་པས་ཁམས་གསུམ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་སྟོང་བ་དང་། རྟེན་མཆེད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་
རྣམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐབས་ཀྱི་སྟོན་ས་བདེན་མེད་དུ་རྣམ་པ་

གཅིག་ཏུ་སྟོན་པས་སྐྱེ་མཆེད་བདེན་པར་འཛིན་པ་སྟོང་བ་དང་། བདེན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཀུན་ཏུ་འཛུམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁམས་གསུམ་ལ་གནས་བྱུང་བདེན་པར་འཛིན་པ་སྟོང་བ་དང་།
གཙང་བདེ་སོགས་ཀྱི་མཚན་མར་འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་

དང་། འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་སོགས་ལྟ་འདོར་བ་དང་། ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྟོང་པ་གསུམ་གྱིས་ཁམས་གསུམ་ལ་དོར་བྱུང་བདེན་པར་ཆགས་པ་སྟོང་བ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་ལ་ཅི་
གཅིག་པའི་ཞི་གནས་ངེས་པར་སེམས་པ་སྟོམ་པས་ནི་གོང་

མའི་བྱད་པར་རྣམ་མཁྱེན་འཐོབ་མི་རྣམས་སྟུམ་དུ་སེམས་ཉུང་པ་སྟོང་བ་ལྟག་མཐོང་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཤེས་རབ་བྱད་པར་ཅན་དང་། ཉིན་འབྲེལ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་ཤེས་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་
ལྟན་པས་སངས་རྒྱས་ལ་བདེན་ཞེན་སྟོང་བ་དང་། གནས་ལུགས་

@023A ༄། རྟོགས་པས་བདེན་པར་ལྟ་བའི་ཁེངས་པ་དང་བྲལ་བའི་སེམས་དུལ་བས་ཆོས་ལ་བདེན་འཛིན་སྟོང་བ་དང་། ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡི་ཤེས་དང་ལྟན་པས་དགོ་
འདུན་ལ་བདེན་ཞེན་སྟོང་བ་དང་། གང་ལ་ཡང་བདེན་

པར་ཆགས་པའི་ས་སྟེ་གནས་མིན་པར་རྟོགས་པས་ཚུལ་བླིམས་ལ་བདེན་ཞེན་སྟོང་བ་དང་། ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་དོན་དུ་རང་གང་འདོད་པར་ཞིང་གཞན་དུ་ནི་མཉམ་དུ་འགོ་བ་དང་ལྷན་
པས་སྟོང་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་ཅོད་པ་སྟོང་བ་

དང་། སེམས་ཅན་རྗེས་སུ་བབྱུང་པའི་ཆེད་དུ་གདུལ་བུ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཀུན་དུ་བདག་གི་ལུས་ལ་དབང་སྐྱུར་ཐོབ་པས་ལུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་སྟོན་པས་སྟོང་པ་དང་རྟོན་བྱུང་འགལ་བར་བརྟེན་
པ་ལ་འཛིན་པ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་ནི་ཉི་ཤུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

བརྒྱད་པ་ནི། ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་ལ་ཡོངས་སུ་སྟོང་བ་ལ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཡིད་ཆགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་དང་བྲལ་བ་སེམས་གཅིག་གིས་ཤེས་པ་དང་། འཇིག་
རྟོན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པར་རོལ་པའི་རྩ་

འཕྲུལ་གྱི་མདོན་པར་ཤེས་པས་བཅུ་བ་དང་། རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྟོན་གསེར་དང་བོ་རྒྱ་རྩ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་བཟང་པོ་སྐྱབ་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ཡོངས་
སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་མཉེས་པར་བྱེད་པས་

བསྟན་པ་དང་། ལྷའི་མིག་སྒྲིམ་པས་དབང་པོ་མཆོག་དམན་ཤེས་པ་དང་། རང་གི་རྒྱལ་བའི་ཞིང་རྟེན་པས། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་དང་། ལྷང་འཇུག་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་
ར་གནས་པ་དང་། སྟིང་རྗེ་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་

བསམས་བཞིན་སྟིད་པར་སྒྲུབ་ལེན་པ་དང་ནི་ཡོངས་སྦྱོང་གི་ལས་ནི་རྣམ་པ་འདི་བརྒྱད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དགུ་པ་ནི། ས་དགུ་པ་ལེགས་པའི་སྟོ་གྲོས་ལ་ཡོངས་སྦྱོང་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དེ།
ཕྱིན་དུག་རྫོགས་པས་སྟོན་ལམ་དག་ནི་མཐའ་ཡས་པ་

@023B འགྲུབ་པ་དང་། དེས་ཆོག་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་ཐོབ་པས། ལྷ་ལ་སོགས་པའི་ཐམས་ཅད་གྱི་བྱེ་བྲག་ཤེས་པ་དང་། སྟོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་ཐོབ་པས་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་སྟོབས་
པ་རྩ་བོ་ལྟ་བུ་ཟད་མི་ཤེས་པ་དང་། མངལ་དུ་འཇུག་པ་

མཆོག་སྒྲུབ་པོ་ཐམས་ཅད་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་མའི་མངལ་དུ་འཇུག་པ་དང་ནི། རྒྱལ་པོ་དང་བྲམ་ཟེའི་རིགས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པར་གནས་པ་དང་། ཉི་མ་དང་བྱ་རམ་ཤིང་པ་ལ་སོགས་པའི་རུས་
ཕུན་སུམ་ཆོགས་པར་སྒྲུབ་དང་། མ་ལ་སོགས་པ་

བདུན་བརྒྱད་ཚུན་ཆད་དུ་ལེགས་པར་འབྲེལ་བའི་གཉིན་ཚོ་འབྲང་དང་། རང་གིས་བརྟལ་ཏེ་བྱང་རྩལ་ལ་བཞག་པས་ཚོག་པའི་དབང་བའི་འཁོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་དང་མིའི་
དབང་པོ་ལ་སོགས་པས་བསྟོད་པར་སྐྱེ་བ་དག་དང་།

ནི་སངས་རྒྱས་དང་གནས་གཙང་མའི་ལྷའི་བྱ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱལ་ཏེ་བྱིམ་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། ཡིད་བཞིན་གྱི་ཚོར་བུ་འབྲེལ་བའི་བྱང་རྩལ་གྱི་ཤིང་སྟོན་པའི་ཨ་ལྷན་ཐ་དང་། བྱམས་
པའི་སྤྱ་ཤིང་སོགས་བྱང་རྩལ་གྱི་སྤིང་པོ་ལ་འདུག་པ་

རྣམས་དང་། སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྟོང་གསུལ་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོངས་སྟོང་བཅུ་གཉིས་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ནི། འབྲས་བུའི་ས་བཅུ་པ་ལ། དེགས་ངེས་པའི་

ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྱུར་ལམ་དེགས་ཀྱི་ས་དང་། རྒྱན་ལྷགས་ལྷགས་པའི་རྟོགས་པ་བརྒྱད་པའི་ས་དང་། རྒྱན་ལྷགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་མཐོང་བའི་ས་དང་། ཕྱིར་འོང་གི་རྟོགས་པ་སྤྲལས་པའི་ས་དང་།
ཕྱིར་མི་འོང་གི་རྟོགས་པ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་དང་། ཉན་ཐོས་

དག་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་བྱས་པ་རྟོགས་པའི་ས་དང་། རྒྱགས་པ་ལྷག་མ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཉན་ཐོས་གྱི་ས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་གྱི་རྟོགས་པ་རང་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་དང་བཅས་པའི་
དམན་པ་ས་བརྒྱད་དང་རྒྱུའི་ས་དགུ་ལ་བྱང་རྩབ་སེམས་དཔའི་ས་ཞེས་

@24A ཨྲ། །གཅིག་ཏུ་བྱངས་པའི་ས་དགུའི་སྔ་མ་ཤེས་མཐོང་དང་། སྤྱི་མ་ལ་གནས་ནས་འདའ་བ་སྟེ་འདའ་བུའི་ས་བཅུ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཆོས་ཅན། བྱང་རྩབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་པ་
ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གང་གི་སྟེ་མདོ་ལས་འདའ་བུ་ས་དགུ་

བཤད་མ་ཐག་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་སར་གནས་པ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ནི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་འདི་ཡོངས་སྤྱོད་གིས་སྒྲོ་ནས་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱུའི་ས་དགུ་ཡོངས་སྤྱོད་གི་སྒྲོ་ནས་
བཤད་ཅིང་། ས་འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་ཡར་ལྡན་དུ་ཡོད་

པས་ས་འདི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པས་རྟོགས་ཏུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གཉིན་པོའི་ཆོགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། མཐོང་བ་དང་སྟོམ་པ་སྟེ་སྟོམ་པའི་ལམ་དག་ལ་ཆོས་ཅན། གཉིན་པོ་
རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་ཅེས་བྱ་སྟེ། སྤང་བུ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་

ནམ་ཏྟག་བརྒྱད་པོ་ནམས་ཉི་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་གྲངས་ཀྱི་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ངེས་འབྱུང་སྐབ་པ་ལ། ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་ཉིད་འདི་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སེམས་
དཔའི་བྱ་བ་ངེས་འབྱུང་སྐབ་པ་ཡིན་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།

ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཐའ་ལས་པར་བྱེད་པ་དང་། འབད་ཚོལ་གྱི་མཚན་མ་མེད་
པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དོན་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་

དང་། དེ་གསུམ་ནི་སེམས་ཆེན་པོའི་བྱེད་པར་རོ། །ཏྟག་པ་འཁོར་བ་དང་། ཆད་པ་སྤང་འདས་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་པར་མི་གནས་པའི་སྤང་འདས་སུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། སྤང་བྱ་ཅད་
པས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་བྱའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པའི་ མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངེས་འབྱུང་གཉིས་ནི་སྤོང་བ་ཆེན་པོའི་བྱེད་པར་དང་ཆོས་བཅུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས་
ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་མཁྱེན་དེའི་བྱེད་པར་གྱི་ལམ་རྩི་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱིས་བསྐྱུས་པ་སྟེ་

@024B བརྒྱད་པོ་ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་རྟོགས་པ་ཆེན་པོའི་བྱེད་པར་རོ། །ངེས་པར་འབྱུང་བ་སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་དེ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྐབས་བསྐྱུ་བ་ནི། ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་

པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བའི་རྣམ་པ་ཤད་སྟེང་པོའི་དོན་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་དང་པོའི་བཤད་པ་འོ། ། ༥ །གཉིས་པ་རྣམ་མཁུན་དེར་བགོད་པའི་ཐབས་ལམ་ཤེས་བཤད་པ་ལ། ཆོས་
བཅུ་གཅིག་གིས་ལམ་ཤེས་མཆོན་ཏེ་བསྟན་པ་དང་།

སྐབས་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལམ་ཤེས་གྱི་ཡན་ལག་དང་། ལམ་ཤེས་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ། བགོགས་ང་རྒྱལ་མངོན་གྱུར་པ་དང་བྲལ་བ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་
སེམས་བསྐྱེད་པ། ཉེར་ལེན་རིགས་གྱིས་བྱབ་པ། ལམ་ཤེས་གྱི་རང་

བཞིན། ལམ་ཤེས་གྱི་བྱེད་ལས་སོ། །དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གྱིས། འདོད་གཟུགས་གྱི་ལྷ་རྣམས་གྱི་འོད་མོག་མོག་པོར་མཛད་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་
དེ། འདོད་གཟུགས་གྱི་ལྷ་རྣམས་གྱི་ང་རྒྱལ་བཅོམ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་དང་

ལམ་ཤེས་གྱི་སྟོད་དུ་རུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་གྱི་ཡུལ་སོ་སོར་ངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་བྱང་རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་སེམས་
བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི།

བྱང་སེམས་ལས་གཞན་ལ་ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བར་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཀྱིས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ལམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་
ལས་རང་བཞིན་གྱི་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། ཉོན་མོངས་གཙོ་བོར་མི་

སྟོང་བ་དང་། གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་ནི། ལམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལས་དེའི་བྱེད་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། དུས་མ་
ཡིན་པར་འདྲིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་ཅིང་།

@25A ༄༄༅། །སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་སྤྲིན་ཅིང་གོལ་བར་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན། རང་རྒྱལ་
གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན། བྱང་སེམས་

ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། དེའི་རྒྱ་དཔེ་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ལམ་ཤེས་ཉིད་རྫོགས་
པར་སྒྲོམ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་ལ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་འདི་རི་ལྟར་སྒྲོམ་པ་

ཡང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དག་གི་ནམ་པ་བཅུ་དྲུག་སེམས་བསྐྱེད་བསྡོལ་བ་བདེན་པར་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ནི་བསྒོམ་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ནི། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་ངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་

ལ་ནི་དེའི་རྒྱ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱང་པོ་དང་དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནམས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པར་དོན་སྤྱིའི་རྩལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་
དང་པོར་ཟིན་པའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་དོན་སྤྱིའི་རྩལ་གྱིས་རྟོགས་

པའི་དྲོ་བ་སྟེ་དྲོད་དང་། གཞུགས་སོགས་དེ་དག་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འཕེལ་བས་ཟིན་པ་ཅེ་མོར་གྱུར་པ་དག་ཏུ་འདོད་པ་དང་། གཞུགས་སོགས་དེ་ལ་རྟག་མི་
རྟག་སོགས་སུ་བདེན་པར་དམིགས་པའི་རྩལ་གྱིས་གནས་པ་བཀའ་

པའི་རྩལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པས་ཟིན་པ་བཟོད་པ་ནམས་དང་། འཛིན་པ་ས་བཅུ་དག་ལ་བརྩམས་ནས་ནི་དོན་དམ་པར་མི་གནས་པར་མདོ་ལས་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ཡི་བདག་མེད་དེ་སྤྱིའི་རྩལ་གྱིས་
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟིན་པ། ཆོས་གྱི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་སྟེ་

ཡིན་ཞེས་བཤད་པའི་དེ་བཞི་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གནས་བྱུང་མི་བདེན་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མ་བྱེན་ནས་ཆོས་རྣམས་གནས་བྱུང་བདེན་པར་ཡོད་ན་དེ་
གཟིགས་དགོས་པ་ལས་དེ་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཆད་པའི་སྐྱེས་བུས་

@25B མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོག་ལས་འདི་སྟོར་ལམ་བཞི་ག་ལ་སྦྱར། འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་སྟོར་ལམ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྟོར་ལམ་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ངེས་
འབྲེད་ཆ་མཐུན་ནི་ཤུགས་བསྟན་གཙོ་བོའི་སྟོར་ལམ་མོ། །གཉིས་པ་

རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཉེན་གྱི་བྱང་པར། དེའི་ལམ་ཇི་ལྟར་ཤེ་པའི་རྩ་ལ། དེའི་རྒྱ་ངེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
བྱང་ཆོས་དངོས་དང་། རྩོད་པ་སྟོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་བྱུང་གི་དབང་

བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། སྤིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཆོ་གཞན་གྱིས་བྱང་རྒྱལ་བསྟན་མི་དགོས་ཏེ། དེའི་ཆོས་སྟོབ་དཔོན་ལ་མི་བསྟོས་པར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་རྒྱལ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་
ནི་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ལས་རྟོགས་པ་ཟབ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་

པར་བཟོད་དེ། ཉན་ཐོས་ལྟར་ཆོས་སྟོན་པའི་ངག་གི་འབྲས་ཏྲགས་ལས་ཏྲགས་ནི་མི་རྣམས་ཤིང་། ལུས་གྲིས་ཆོས་སྟོན་པའི་དབང་གིས་ཏྲགས་པ་ཟབ་མོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རང་
བྱུང་སངས་རྒྱུས་གྱི་ངག་གི་སྒྲ་མེད་ཀྱང་ཆོས་སྟོན་པ་མི་འགལ་

ཏེ། གདུལ་བྱ་གང་དང་ཏྲགས་བྱའི་དོན་ནི་གང་དང་གང་ལ་རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་ཇི་ལྟར་ཉན་འདོད་པ་དེ་དང་དེ་ལ་དོན་དེ་དང་དེ་སྒྲ་མེད་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བསེ་རུ་ལྟ་
བྱའི་ལམ་ཆོས་ཅན། བྱད་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་པས་ཡང་དག་པར་

བསྐྱུས་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གཟུང་བ་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་ཏྲོག་པ་སྟོང་བའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་འཛིན་ཤེས་པ་སོགས་བདེན་པར་འཛིན་པ་མི་སྟོང་བའི་ཕྱིར་དང་ནི་རིགས་ལ་
བརྟེན་པའི་རྟེན་གྲིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

དེས་ན་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་གཟུགས་འཛིན་རྒྱུ་གཞན་གྲིས་སྟོང་བ་མངོན་སུམ་དུ་ཏྲོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་རང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་
ཡོད་པ་ནི་དེའི་སྒྲེ་མཆོད་དུག་གི་ཆོས་ཉིད་ལ་བརྟེན་ལ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་

ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ལ་གཉིས། མཐོང་ལམ་དང་། སྒོམ་ལམ་མོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐད་ཅིག་མ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་པ་སྒོམ་ཚུལ་
རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལམ་ཤེས་ཉིད་གྱི་སྐབས་ལ་མཐོང་།

བའི་ལམ་པན་ཡོན་དང་བཅས་པ་འདི་བཤད་དེ། སྟུག་ཀུན་གྱི་བདེན་པ་དང་འགོག་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་རྣམ་པ་བཞི་ཡིས་བཤད་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྟུག་བདེན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། སངས་

རྒྱས་ཏེ་དེ་ཏྲོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་པན་རྩུན་ཏེན་བཏེན་པའི་བདེན་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཏེན་བཏེན་པའི་རྣམ་གྲངས་སུ་ཁས་མི་ལེན་པ་སྟེ་བདེན་པར་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་ཏྲོགས་
པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྟུག་བསྡུལ་ཆོས་བཟོད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་

@26B ཅན། དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བུའི་ས་བོན་གྱི་དངོས་གཉིན་བྱེད་པའི་སྟུག་བསྡུལ་ཆོས་བཟོད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བདེན་སྟོང་གི་ཆོས་
དབྱིངས་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤར་ཕྱིན་ཡང་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་མངོན་

སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྤྱག་བསྐལ་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱག་བསྐལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བུའི་ས་བོན་སྤངས་པའི་སྤྱག་
བསྐལ་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱག་བསྐལ་དོན་

དམ་པར་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་མེད་པ་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྤྱག་བསྐལ་རྗེས་བཟོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཏྲགས་སྤར་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁའ་
ཚད་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱག་བསྐལ་དེ་དག་དོན་དམ་པར་ཚད་མེད་པར་མངོན་སུམ་

དུ་རྟོགས་པའི་སྤྱག་བསྐལ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཏྲགས་སྤར་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞུགས་སོགས་དོན་དམ་པར་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཏྲག་པ་དང་ཆད་པའི་མཐའ་
ཉིད་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཀྱན་འབྱུང་ཆོས་བཟོད་

ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཏྲགས་སྤར་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཀྱན་འབྱུང་ཆོས་ཤེས་དེར་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ནི་བདེན་པས་སྟོང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞུགས་ལ་སོགས་
པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་བདེན་སྟོང་དུ་ངོས་པར་འཛིན་པའི་ཀྱན་

འབྲུང་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་སྒྲུབ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་སྒྲུབ་བ་མེད་པ་ཉིད་དང་དོར་བ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པའི་ཀུན་འབྲུང་རྗེས་བཟོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་

སྒྲུབ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མོས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་བྱམས་པ་ལ་སོགས་ཆད་མེད་བཞི་སྟོམ་པར་བྱ་བས་ཏེ་དེ་ལྟར་སྟོམ་པའི་ཕན་ཡོན་དང་ལྡན་པའི་ཀུན་
འབྲུང་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་སྒྲུབ་བཞིན་

@27A ༄། །ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་འབྲུང་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ཆོ་ཆད་མེད་བཞི་མངོན་གྱུར་དུ་སྟོམ་པ་མིན་ཀྱང་དེ་རྗེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མངོན་གྱུར་སྟོམ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས། དེ་མ་ཐག་
འགོག་པར་སྒྲུབ་བའི་ཉེས་པ་ཁེགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་

སོགས་དང་པོ་ནས་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འགོག་པ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་སྒྲུབ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་
དབྱིངས་དང་མཉམ་པ་དགོ་བའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ཐོབ་པའི་

པན་ཡོན་ཅན་གྱི་འགོག་པ་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཏྲགས་སྤར་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིན་པོ་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཀྱན་གྱི་རིགས་རྣམས་ཡོངས་སུ་བསྐྱུས་པའི་པན་
ཡོན་དང་ལྡན་པའི་འགོག་པ་རྗེས་བཟོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེའི་རྣམ་པ་

ཡིན་ཏེ། ཏྲགས་སྤར་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་ནང་གི་འཆོ་བའི་ཉམས་ང་བ་དང་། ནད་ཀྱན་སེལ་བའི་པན་ཡོན་དང་ལྡན་པའི་འགོག་པ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ།
ཏྲགས་སྤར་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཁོ་ནས་

གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་ཟྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ལ་བདེན་འཛིན་ཞི་བ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་
སྤང་བྱའི་ས་བོན་གྱི་དངོས་གཉིན་བྱེད་པའི་ལམ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་ཡེ་

ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་དང་ཐབས་མཁས་ལ་ཞུགས་པས། ལྡན་བྱས་པ་དང་འབྱུང་བར་འབྱུང་བ་དང་། ནད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་བར་ཆད་གསུམ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱུང་བ་
དང་ལ་སོགས་པས་སྐྱབས་པ་དང་། སྤྲ་བར་མཛད་པའི་

ཕན་ཡོན་ཅན་གྱི་ལམ་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཡི་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱའི་ས་བོན་སྤོང་བའི་ལམ་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཡི་ཤེས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། སློབ་མི་གཙོད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད་

@27B ཀྱི་རྒྱའི་ཚུལ་པར་ཕྱིན་ལ་བདག་ཉིད་གནས་ཏེ། སེམས་ཅན་གཞན་དག་འགོད་པའི་ཕན་ཡོན་ཅན་གྱི་རྗེས་བཟོད་ཀྱི་ཡི་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྤར་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དགོ་བ་མི་ཟད་པར་འདོད་པས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་

ཏུ་བསྡོམས་བྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་དང་ལྡན་པའི་ལམ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ཡི་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་རྗེས་བཟོད་ཀྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱའི་ས་བོན་སྤོངས་པའི་ལམ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ཡི་
ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་ལ་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་

དུག་ཏུ་ཡོད་དེ། གོང་དུ་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་ལ་དུག་
ཡོད་དེ། སྤྱིས་བྱ་བྱེད་པའི་འབྲས་བྱས་ཀུན་ནས་སེམས་རབ་ཏུ་ཞི་

བས་རང་དབང་དུ་བྱེད་པ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་རྒྱགས་པ་བཅོམ་པས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉིན་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་འདུད་པ་དང་། ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པས་ཉོན་
མོངས་ལས་རྒྱལ་བ་དང་། ས་རོལ་གྱིས་བྱས་བའི་དུག་མཚོན་དང་བྱད་

ཁ་ལ་སོགས་པའི་གཞོན་པས་རྩི་བ་མེད་པ་ཉིད་དང་། རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་རྩོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སྐྱབ་པ་དང་། བདག་པོའི་འབྲས་བུ་སྟོམ་པའི་བྱང་སེམས་
གང་དུ་བཞུགས་པའི་རྟོན་གྱི་ཡུལ་དེ་ཡང་མཚོན་བར་བྱ་བ་ཉིད་

དུ་བྱེད་པ་དུག་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཟག་བཅས་སྟོམ་ལམ་དང་། ཟག་མེད་སྟོམ་ལམ་མོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མོས་པ་སྟོམ་ལམ། བསྟོབ་སྟོམ་ལམ། རྩེས་སུ་ཡི་རང་སྟོམ་
ལམ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོམ་ལམ་མོས་

པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རང་གི་དོན་དང་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་དང་། གཞན་དོན་མོས་པ་སྟོམ་ལམ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མོས་པ་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན།
སོ་སོར་རྣམ་པ་གསུམ་གསུམ་དུ་འདོད་དེ། རེ་རེ་ལའང་རྒྱང་དུ་

@28A ༄། །འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གསུམ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། རྒྱུང་དུའི་རྒྱུང་དུ་སོགས་གྱི་དབྱེ་བ་ཡི་དེ་ལྟར་ན་མོས་པ་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ཙུ་བདུན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་མོས་

པའི་ཡུལ་ནི་ལྷུང་རིགས་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མོས་པའི་ཡུལ་ནི་གཞུང་ལམ་འབྲས་བུའི་ཤེར་ཕྱིན་རྣམས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི།
གཞུང་ལམ་འབྲས་བུའི་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་དོན་

གསུམ་གྱི་འབྲུང་གནས་སུ་མོས་པའི་གནས་སྐབས་རྣམས་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། བསྟོད་པ་དང་བཀྱར་བ་དང་བསྐྱབས་པར་འདོད་དེ། དགྲུ་ཚན་གསུམ་གྱིས་བསྟོད་བཀྱར་བསྐྱབས་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། བསྟོ་བའི་རང་བཞིན་དང་། བྱེད་པ་

གཉིས་ལས། བྱེད་པ་ནི། བྱང་སེམས་སྒྲོམ་ལམ་པའི་བསྟོ་བ་དེའི་བྱེད་པ་ཉན་རང་གི་བསྟོ་བ་གཞན་ལས་བྱེད་པར་དུ་མཆོག་ཡིན་ཏེ། རང་གཞན་གྱི་དགོ་ཙུ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་ཡན་ལག་དུ་སྐྱུར་བར་བྱེད་པའི་བློ་ན་མེད་པའི་བསྟོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་ལ་

བསྟོ་བ་སྤྱིའི་ངོ་བོ་ནི། ཉན་རང་གི་དགོ་བ་ལས་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ། བྱད་པར་ཅན་གྱི་མིང་ཅན་གྱི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པའི་བསྟོ་བ་དང་། བྱད་པར་ལ་བསྟོ་བྱའི་རྫས་ལ་བདེན་
ཞེན་དགག་པ། བསྟོ་བྱ་དེ་ནི་དོན་དམ་པར་དམིགས་པ་མེད་པའི་

རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བསྟོ་བ་ནི་ཆུ་ལ་བྲིམས་སོགས་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པའི་བསྟོ་བ་དང་། སྟོ་བྱེད་གྱི་སེམས་ལ་བདེན་ཞེན་དགག་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་བསྟོ་བ་ནི་སྟོ་བྱེད་
གྱི་སེམས་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པའི་བསྟོ་བ་དང་། སྟོ་བ་ཕོ་ལ་བདེན་

ཞེན་དགག་པ་སྟོ་བ་ཕོ་དོན་དམ་པར་དབེན་པའི་མིང་གཞན་གྱི་བསྟོ་བ་ནི་སྟོ་བ་ཕོ་བདག་ལ་སོགས་པ་དང་ལྷན་པའི་དངོས་པོ་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་ཤིང་ཐ་སྙད་དུ་དམིགས་པའི་བསྟོ་བ་
དང་། རང་དང་སངས་རྒྱས་གྱི་དགོ་བ་ལ་བཟང་ངན་དུ་བདེན་ཞེན་འགོག་པ།

@28B སངས་རྒྱས་གྱི་བསོད་ནམས་ཚོགས་གྱི་རང་བཞིན་བྲན་པའི་སྟོད་ཡུལ་ཅན་གྱི་མིང་ཅན་གྱི་བསྟོ་བ་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་གྱི་དགོ་བ་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་ཤིང་ཐ་སྙད་དུ་བྱང་
ཆུབ་དུ་བསྟོ་བ་དང་། ཕྱིན་དུག་གི་དགོ་བ་ལ་བདེན་ཞེན་འགོག་པ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་

དང་བཅས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་བསྡོམ་ནི་སྤྱིན་སོགས་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པའི་བསྡོམ་དང་། བསྡོམ་ཐམས་ཅད་ལ་འཁོར་གསུམ་དུ་བདེན་ཞེན་འགོག་པ་མཚན་མ་མིད་པའི་མིང་ཅན་གྱི་
བསྡོམ་ནི་དོན་དམ་པར་མཚན་མ་བཀག་པའི་བསྡོམ་དང་ཐ་སྐད་དུ་ཉིན་

འབྲེལ་སྦྱུ་མ་ལྟར་ཤེས་ནས་བསྡོམ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གནང་ནས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་མིང་ཅན་གྱི་བསྡོམ་ནི་ལམ་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་ཤིང་ཐ་སྐད་དུ་བྱང་ཆུབ་དུ་བསྡོམ་དང་།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བསྡོམ་ནི་ཁམས་གསུམ་དུ་མི་གཏོགས་པའི་མིང་

ཅན་གྱི་བསྡོམ་ནི་ཁམས་གསུམ་དུ་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་ཤིང་ཐ་སྐད་དུ་བསྡོམ་དང་། འཁོར་བའི་རྒྱུར་མི་བསྡོམ་ནི། བསྡོམ་གཞན་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་བསོད་ནམས་ཆེ་འབྱུང་བདག་ཉིད་
ཀྱི་བསྡོམ་ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཡི་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྟོང་

གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགོ་བ་བཅུའི་ལས་ལམ་ལ་བཀོད་པའི་དགོ་བ་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་ཤིང་ཐ་སྐད་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དུ་སྦྱར་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་
ཞུགས་སོགས་ལ་བཀོད་པའི་དགོ་བ་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་

ཤིང་ཐ་སྟོད་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དུ་སྐྱུར་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲ་ན་མིད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་བཀོད་པའི་དགོ་བ་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་ཤིང་ཐ་སྟོད་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དུ་
སྐྱུར་བར་བྱེད་པའི་བསྟོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཟག་པ་

དང་བཅས་པའི་རྒྱུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྒོམ་པའི་ལམ་ཡིན་པར་སྐབས་འདིར་བརྗོད་པའི་ཡིད། བ་སྒྲུང་དྲུག་གི་ཙ་མ་མ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པའི་ཐབས་དང་། དོན་དམ་པར་མི་
དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པ་དག་གིས་རང་གཞན་

@29A ༄། །གྲི་དག་བའི་ཙ་བ་ལ་དགའ་བ་སྒོམ་པའི་ཡིད་བདེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྲི་དང་བའི་དད་པ་ནི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་སྒོམ་ལམ་ཡིན་པར་བརྟེན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས།
སྐྱབ་པ་སྒོམ་ལམ་དང་། རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་མོ། །དང་

པོ་ནི། ས་གཉིས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ལྷུང་པ་སྒྲོམ་ལམ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་ས་གཉིས་པའི་
རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་བྱད་པར་རྟུ་

སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཐབས་མཆོག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེས་མ་ཟིན་པའི་སྤྱིན་པ་གཞན་གྱིས་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པ་དང་། དེས་ཟིན་པའི་དབང་གིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། བྱེད་ལས་ཀྱན་ལ་བདེན་པར་
མངོན་པར་འདྲ་མི་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པར་བདེན་

པའི་སྤྱི་མེད་དུ་རྟོགས་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར། གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་བྱེད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་དང་འབྲས་བུ་དང་བྱེད་པའི་བྱེད་པར་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ལམ་གྱི་ཆོས་
རྣམས་བདེན་པར་དམིགས་སུ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་

གྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་རྣལ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བྱེད་པར་ཅན་གཏོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་དོན་ཆེན་བོ་ཉིད་བྱེད་དེ། དོན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཉིད་
དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བཞི། རྒྱུའི་བྱེད་པར་དང་། ཡུལ་

གྱི་བྱེད་པར་དང་། འབྲས་བུའི་བྱེད་པར་དང་། ངོ་བོའི་བྱེད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། གསུམ་པོ་འདི་རྣམས་རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་འདི་ལ་མོས་པའི་རྒྱ་དག་ཡིན་ཏེ། ཕྱིའི་རྒྱུན་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་
དང་། ནང་གི་རྒྱུན་སྤྱིན་སོགས་དང་ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་ཐབས་ལ་མཁས་

པ་གང་ཡིན་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་འཕྲོངས་པའི་རྒྱ་དག་ནི་བཞི་ཡོད་དེ། སྔོན་དག་བ་མ་བསགས་པས་བདུད་ཀྱི་ཐིབས་ཀྱིས་ལོན་པ་དང་། ཟབ་
མོའི་ཆོས་ལ་མི་མོས་པ་དང་། སུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་

@29B ཞེན་པ་དང་། སྤྲིག་པའི་གྲོགས་པོས་ཟིན་པ་སོགས་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དག་སྦྱོང་གི་རྩ་ལ་གྱི་འབྲས་བུ་རང་འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་དྲི་མར་གྱུར་
པའི་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དྲི་མ་དག་པ་ན། དེའི་ཡུལ་གཟུགས་

ལ་སོགས་པ་ཡང་དྲི་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དག་པ་ཉིད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་དག་བྱ་རིགས་གཅིག་གིས་དབེན་པའི་དག་པ་དེ་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཞིང་།
རིགས་ཐ་དད་པའི་སྒྲོ་ནས་བཅད་དུ་མེད་པས་དག་པ་རིགས་གཅིག་དུ་

བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་སྒྲོམ་ལམ་པ་རྣམས་དྲི་མ་ཅི་རིགས་པ་རྣམ་པར་དག་བའི་དག་པ་དང་ལྡན་ཏེ། ཉན་རང་དབང་བཅོམ་གཉིས་རིམ་
བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། གཟུགས་ཕྱིར་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་ཤེས་

བྱའི་སྒྲིབ་པས་དབེན་ཞིང་། བྱང་སེམས་སྒྲོམ་ལམ་པ་ལམ་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་ཅི་རིགས་པ་སྤངས་ཤིང་ཉམས་པའི་ཕྱིར་དག་པ་དེ་དག་ནི་སྒྲོབ་མ་དང་བསེ་རུ་དང་རྒྱལ་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱི་
དག་པ་སྟེ་དག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱུས་རྣམས་

ཀྱི་དག་པ་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་ཀུན་ཤིན་ཏུ་བཞེས་བྱ་སྟེ། མཐར་ཐུག་པའི་དག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ་གཉིས། རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་ཡིན་མིན་གྱི་བྱད་པར་དང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རྣམ་དག་
ཤིན་ཏུ་བར་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་

བ་དང་ཉན་རང་གི་རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་བཞི་སྟེ། ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་ལ་ནི་ཡོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་
རྟོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ནས་རྒྱུད་རྩའི་རྒྱུད་རྩ་ལ་སོགས་པ་

འཛོམས་བྱེད་ངྲི་མ་ཡི་གཉིན་པོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་རྒྱུད་རྩའི་རྒྱུད་རྩ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་ནི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀ་དག་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་ལ། ཉན་རང་འཕགས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་ངྲི་མ་
མཐའ་དག་དངོས་སུ་ཟད་མི་རྣུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁོ་

@30A ཨྲ། ཁ་རེ། ཁྱོད་གྱི་ལུགས་ལ་མ་དག་པའི་གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། གཞོད་བྱ་སྤང་བའི་དབྱེ་བ་དགུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་དག་པའི་གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། གཞོད་བྱེད་གཉིན་པོའི་དབྱེ་བ་དགུ་གྲུབ་པའི་

ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། བདེན་གཉིས་འགལ་བར་འཛིན་པའི་ཚུད་པ་དང་། སྤང་གཉིན་སྐྱེ་རིམས་དང་འགག་རིམས་ལ་ཚུད་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྤང་གཉིན་སྐྱེ་འགག་གི་རིམ་པ་མི་འཐད་དེ། དབྲ་སྟོབས་ལྡན་ལ་གཤེད་མ་སྟོབས་ལྡན་

དགོས་པ་ལྟར། དེ་ལ་སྟོམ་སྤངས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ནས་དང་པོར་རིམས་གྱི་འགགས་ན་གཉིན་པོའི་སྟོམ་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ནས་རིམས་གྱི་སྐྱེ་བ་འཐད་ལ། དབྲ་སྟོབས་ཞན་པ་ལ་གཤེད་མ་སྟོབས་ལྡན་མི་དགོས་པ་ལྟར། སྟོམ་སྤངས་རྒྱུ་དུའི་

རྒྱུ་དུ་ནས་རིམས་གྱི་འགགས་ན། གཉིན་པོ་སྟོམ་ལམ་ཡང་རྒྱུ་དུའི་རྒྱུ་དུ་རིམས་གྱི་སྐྱེ་བར་རིགས་སེ་ཞེས་པ་ཀུན་རྫོབ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚུད་པ་འོ། །སྤང་སངས་རྒྱས་རྣམ་ཀུན་ཤེས་ཏུ་བ། ཞེས་པ་ལས་འཕྲོས་པ་ཡིན་ཏེ། ལན་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་

སྒོམ་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པ་དག་བྱེད་གྱི་གཉིན་པོ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤང་གཉིན་གྱི་རིམ་པ་དེ་ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་གྲུན་ཀ་
གོས་ལ་ཆགས་པའི་བྲི་མ་རགས་པ་སེལ་བ་ལ་ཡུན་རིང་པོར་

འབད་མི་དགོས་ལ། གོས་ལ་ཆགས་པའི་བྲི་མ་ཕྱ་མོ་བསལ་བ་ལ་བཙོ་ལག་མཁན་ཆེ་བ་ད་དུ་འབད་པའི་དཔེས་གྲུན་ཀ་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་སྤང་བྱ་དེ་དག་གི་གཉིན་པོར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། འཇལ་བྱེད་ཤེས་པ་དང་། གཞལ་བྱ་དག་དོན་དམ་པར་མ་

གྲུབ་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཉིད་གྱིས་སྤང་བྱ་དེ་དག་དངོས་སུ་འཇོམས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཙུན་མངོན་
པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅས་བྱ་བའི་རྣམ་བཤད་སྟིང་པོའི་དོན་རབ་ཏུ་

@30B གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་གཉིས་པའི་བཤད་པའོ། །།ཕྱེད་གསུམ་པ་ལམ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་གཞི་ཤེས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ལེན་འཁྱུང་བཤད་པ་དང་།
སྐབས་བསྟར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞི་ཤེས་གྱི་རང་

བཞིན་བཤད་པ་དང་། མཁུན་པ་གསུམ་གྱི་མཛུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཉི་ཤིང་གི་ལམ་བཤད་པ་དང་། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུབ་བ་དང་། སྒྲུབ་བ་སྒྲེལ་པའི་འབྲས་བུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་
ལ་གསུམ། ལམ་ཉི་ཤིང་གི་རྒྱ་མཚན་དང་། རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་སྟབ་པ་

དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉིན་པོའི་ཕྱོགས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞི་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
ལམ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱད་ལ་ཉི་བར་

འདོད་དེ། དུས་གསུམ་གྱི་ཆོས་རྣམས་བདེན་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
ཆོས་ཅན། རྒྱུར་རོལ་འཁོར་བའི་མཐའ་དང་། པ་རོལ་ཞི་བའི་མཐའ་ལ་གནས་

པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིད་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་། ཞི་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོས་ཟིན་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། མཐའ་དེ་དག་
གི་བར་ན་འང་དོན་དམ་པར་མི་གནས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་

རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཉན་རང་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། གཞི་ཤེས་པའི་ཤར་ཕྱིན་དེ་ནི་བྱོད་ལ་རིང་བ་ཡིན་ཏེ།
གཞི་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་མཚན་མར་དམིགས་པའི་སྒོ་

ནས་འབྲས་ལུམ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་མཁས་པ་མ་ཡིན་པས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཅན། ཤེར་ཕྱིན་དེ་ནི་བྱོད་ལ་ཡང་དག་ཉི་བ་ཉིད་དུ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱོད་
འབྲས་ལུམ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཟིན་པ་ཡིན་པའི་

@31A ༄། ༄། བྱིར་དེ་གསུམ་པ་ལ་གསུམ། གཞི་ལམ་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་སྤང་གཉིན་དང་། འབྲས་བྱ་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་སྤང་གཉིན་དང་། མཇུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤང་བྱ་
དང་། གཉན་པོའོ། །དང་པོ་ནི། གཞི་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བས་བསྟུས་པ་གཟུགས་

ལ་སོགས་པའི་ཕྱང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཇི་སྟེད་པས་བསྟུས་པ་དུས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་། ལམ་སྟོན་སོགས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་རྣམས་ལ་བདེན་
པར་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་བཅིངས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ནི་ཆོས་

ཅན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔར་རིགས་ངེས་པའི་ལམ་གྱི་གོལ་ས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་ཤར་ཕྱིན་སྐྱབ་པའི་རིང་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་
གསུམ་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་རང་འཛིན་མེད་པ་ལ་རང་གནས་པས་གདུལ་བྱ་

གཞན་དག་དེ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ལམ་བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། གཞི་ལམ་ལ་བདེན་
པར་ཆགས་པའི་མཐའ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་

པ་ལ་གསུམ། འབྲས་བུ་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་ངོ་བོ་དང་། སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་དང་། འཕྲོས་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་བདེན་པར་ཆགས་པ་ཕྱ་མོས་བཅིངས་བཞིན་དུ་དེ་ལ་
ཕྱག་འཆལ་བ་སོགས་ནི་ཆོས་ཅན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་

ཡིན་ཏེ། དེའི་གོལ་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། སྤྱོད་བྱེད་གཉེན་པོ་འོ། །དང་པོ་ནི། ཆགས་པ་ཕྱ་མོ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ཏེ། ཆོས་
རྣམས་ཀྱི་ལམ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ནི་ཟབ་པ་ཉིད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པའི་

ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བྱང་མེས་ལ་པགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གཅིག་པར་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་མཐོང་ལམ་ནི་ཆོས་ཅན། འབྲས་
བྱུང་ལ་བདེན་པར་ཆགས་པ་སྟོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དངོས་གཉིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

@31B གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཟབ་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་རྟོགས་དཀའ་བའི་རྒྱ་མཚན་མོ། །དང་པོ་ནི། དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྟོགས་པར་དཀའ་བར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཁོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། གཟུགས་མཐོང་བ་ལ་སོགས་

པ་ཐ་སྟོད་པའི་ཚད་མས་རྟོགས་པ་བཀག་པ་ཡི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཐ་སྟོད་པའི་སྒྲོས་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པར་འདོད་དེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་
གྱི་བདེན་པ་ཡིན་པར་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་ལྷགས་ལ་སྟེ་

སྐབས་སུ་མི་མཐུན་པ་དང་གཉིན་པོའི་ཕྱོགས་དག་གི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མ་ལུས་པ་མདོ་ལས་ཇི་སྟོན་བཤད་པ་འདིར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྒར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་གཞི་ཤེས་སྟོར་བ་ལ་གཉིས། སྟོར་བའི་དབྱེ་བ་དང་། སྟོར་བའི་རང་

བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་བསྟན་གྱི་བྱང་མཐས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་དེ་ལ་བཅུར་ཡོད་དེ། ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་བཞི། རོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་གསུམ། བྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་གཉིས། ཤེས་བྱེད་དཔའི་སྒྲོ་ནས་
དབྱེ་བ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ལ་དམིགས་པ་གསུམ་དང་།

དོན་དམ་ལ་དམིགས་པ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱེད་གཞི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པ་དང་། བྱེད་ཆོས་དེ་མི་ཉག་སོགས་དང་ཉེན་གྱི་བྱེད་པར་དེ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཉེན་དུ་སོ་སོར་
མ་རྫོགས་པ་དང་། རབ་ཏུ་རྫོགས་པ་དེ་ལ་བདེན་པར་ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ལ་སྒྲིད་པ་

བཀག་པ་དང་། དོན་དམ་ལ་དམིགས་པ་ནི་བདེན་པར་ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ལ་གནས་ནས་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྒྲིད་པ་བཀག་པའི་སྒྲུང་བ་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་དབང་བདེན་སྟོང་
སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་རྫོགས་པ་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཉེན་དུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བཞེན་ནས་མི་མཐུན་པའི་

ཕྱོགས་སྟོང་རྣམས་ཤིང་། ཡོན་ཏན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཞན་དབང་བདེན་པར་ཞེན་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཉེན་དུ་མ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་སྐྱེ་བའི་གོགས་བྱེད་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། རོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་གསུམ་ཡོད་དེ། ལས་སུ་བྱ་བ་ཤིང་ཕྱིན་དོན་དམ་པར་འཕེལ་འགྲིབ་

@32A ༄། །གྲིས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བར་རྟོགས་པ་དང་། བྱེད་པའི་སློན་ས་དོན་དམ་པར་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་ཉིད་དང་། བྱ་བ་འབྲས་བུའི་སློན་ས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་
མངོན་སུམ་གྱི་ཆེད་དུ་དཀའ་བ་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་ཀྱང་ཐ་

སྟོན་དུ་ཆེད་དུ་བྱ་བར་རྟོགས་པ་དང་། སྦྱོར་བ་བྱ་དཀའ་བ་རྒྱ་དུས་གྱི་ལམ་ཤེས་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་ཀྱང་ཐ་སྟོན་དུ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྒྱའི་སྦྱོར་བར་རྟོགས་པ་དང་། ལས་བྱ་དཀའ་བ་གཞི་
ཤེས་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་ཀྱང་ཐ་སྟོན་དུ་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་

པའི་ཐབས་གྲིས་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པར་རྟོགས་པའི་བྱ་དཀའ་རྣམ་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པའི་སློན་ས་གཉིས་ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་སློན་ས་
རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་སྒྲུབ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་

ཐོབ་པས་འབྲས་ཡོད་འདོད་པ་དེ་དང་། བན་ཡོན་དང་ལྡན་པའི་སློན་ས་བྱང་རྩལ་རང་སྟོབས་གྲིས་ཐོབ་པ་དང་། སྤང་སྦྱོབ་སོགས་རང་གི་རྒྱས་པས་གཞན་ལ་རག་ལས་མིན་པ་གང་དང་གཉིས་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱེད་གྱི་དཔའི་སློན་ས་

བདེན་པར་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བ་མི་ལམ་དང་། སྒྲུ་མ་དང་། སྒྲིག་རྒྱ་དང་། སྒྲ་བརྒྱན་དང་། གཟུགས་བརྒྱན་དང་། ཇི་ཟེའི་གྲོང་ཁྱིམ་དང་། སྤྱུལ་པའི་དཔེ་རྣམ་པ་བདུན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་པར་
བྱེད་པའོ། །ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་ནི། ཉེན་འབྲེལ་འདི་རྣམས་ཆོས་ཅན།

བདེན་པར་མེད་དེ། མངོན་ཞེན་གྱི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་སྒྲུང་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མི་ལམ་བཞིན་ནོ་ཞེས་སོགས་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་པར་བྱེད་དོ། །འདིར་དངོས་བསྟན་
སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་གྱི་སྒྲུར་བ་དང་། གཞི་ཤེས་སྒྲུར་བ་

ཤུགས་བསྟན་གྱི་གཙོ་བོའི་སྒྲུར་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞི་ཤེས་གྱི་སྒྲུར་བ་དེ་ཉིད་གང་གིས་ཟིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲོམ་པའི་སྐབས་འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་སྒྲུར་བ་དེ་ཡི་མཉམ་ཉིད་བཞི་ཡོད་དེ།
གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་དང་། སྒྲོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་

@32B མ་དང་། སྒྲོས་པའི་དབྱེ་བ་དང་། དུལ་ཅན་རྟོགས་པ་རྣམས་ལ་བདེན་པར་རྫོམ་པ་མེད་པའི་སྒྲུར་བ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྒྲུར་བ་སྒྲོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གཉིས། ལྷན་
ཅིག་མ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྤྱག་བསྐལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཇེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཆོས་དང་ཇེས་སུ་ཤེས་པའི་
སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་འདི་ཆོས་ཅན། གྲུན་

ཤེས་ཚུལ་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། འདའ་བར་བྱེད་པའི་མཐོང་ལམ་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་འདའ་བྱེད་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་
རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ། དོན་དམ་པར་རྟག་པ་ཡང་མ་

ཡིན། མི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དང་། སྤྱག་བསྐལ་དོན་དམ་པར་རྟག་པ་དང་ཆད་པའི་མཐའ་ལས་འདས་པ་དང་། སྤྱག་བསྐལ་དོན་གཞན་གྱི་བདག་གིས་སྟོང་པ་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་
གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སྤྱག་བསྐལ་གང་ཟག་གི་བདག་

གི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་པ་དོན་དམ་པར་མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་འགགས་པ་དང་ལ་སོགས་པས་ཆགས་སོགས་གྱི་གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དད་སོགས་གྱི་རྣམ་པར་བྱང་བ་མ་ཡིན་པ་
སྟེ། དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བཞི་ནི། སྤྱག་

བསྐྱེད་ཤེས་བཟོད་ཀྱི་རྣམ་པ་བཞི་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལས་དང་མེད་པ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་ནམ་མཁའ་དང་འབྲ་བ་དང་། ཀྱན་འབྱུང་ཉོན་མོངས་པ་ཉི་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཆགས་པ་
སྤངས་པ་སྟེ། དེ་མི་དམིགས་པ་དང་། དོན་དམ་པར་སྤྱག་

བསྐྱེད་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བ་དང་མ་འབྲེལ་བས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐྱོན་དང་སྐྱོན་མ་ཡིན་པ་ལས་གྲོལ་བས་དོན་དམ་པར་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བརྟེན་
ཏུ་མེད་པར་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བཞི་ནི་ཀྱན་

@33A ༄། །འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི་དང་། རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་འགོག་པའི་བདེན་པ་འདིའི་དོན་གཟུགས་སོགས་སྤྱར་ཆོག་ཏུ་བརྟེན་པ་ཡིས། དོན་དམ་པར་རྒྱུད་གཞན་ལ་
སྐྱོན་ཏུ་མེད་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ཞི་བ་དང་། མ་ཞི་བ་དོན་

དམ་པར་མེད་པས་དོན་དམ་པར་དམིགས་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐར་པ་བྱ་ཞོམ་པ་དང་བྱ་ཞོམ་པ་མ་ཡིན་པ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པས། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་ཤིང་རང་བཞིན་
གྱིས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། དེས་འབྱུང་དང་དེས་

འབྱུང་མེད་པ་ཡང་དོན་དམ་པར་མེད་པས་ནད་མི་འབྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་དང་ལྷན་པའི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་བཞིན་ཉི་འགོག་པ་ཤེས་བཟོད་ཀྱི་རྣམ་པ་བཞི་དང་། ལམ་
དང་ལམ་མིན་པར་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དང་བྲལ་བས་དཔྱུལ་

བ་སོགས་ངན་སོང་ཆད་པ་དང་། རིགས་པ་དང་རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དོན་དམ་པར་མ་འདྲིས་པས་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཐབས་ལ། དོན་དམ་པར་མི་རྟོགས་
པ་ཉིད་དང་། གནས་ལུགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་དང་

སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་པར་དོན་དམ་པར་མ་སྐྱབ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་མཚན་མ་དག་དང་མ་འབྲེལ་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཤེས་ཆོས་ཅན། བརྗོད་བྱའི་དངོས་
བོ་དང་། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་མིང་དང་ཆོག་གཉིས་པོ་ལ་གཉིས་སྒྲུང་དང་

བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། མུང་འདས་སུ་ངེས་པར་འབྱིན་པ་དང་། ངེས་པར་འབྱིན་པ་མ་ཡིན་པ་དོན་དམ་པར་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་ཉི་ལམ་ཤེས་བཟོད་ཀྱི་རྣམ་པ་

བཞི་ཡིན་ནོ། །གོང་མ་རྣམས་ལ་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད། ཆོག་ཆོགས་རྒྱང་གིས་གོ་སླབས་དེ་ལྟར་བཤད་གྱི་དོན་ནི་ཐ་མ་འདི་ལྟར་ཀུན་ལ་སྒྱུར་རོ། །སྒྱུར་བཤད་པའི་རྣམ་པ་
ཅན་གྱི་ཀུན་ཤེས་ཉིད་གྱི་སྒྲུབས་སུ་བསྟན་པའི་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག

@33B མ་བཅུ་དྲུག་ཆོས་ཅན། སྒྲུབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་འདའ་བྱེད་གྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་དངོས་བསྟན་འདའ་བྱེད་གྱི་མཐོང་ལམ་
དང་། མི་རྟག་སོགས་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འདའ་བྱེད་མཐོང་ལམ་

དང་། མི་རྟག་སོགས་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཉན་ཐོས་གྱི་མཐོང་ལམ་གཉིས་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཅིང་། འདའ་བྱེད་མཐོང་ལམ་དེ་ཉིད་ཤུགས་བསྟན་བསྟན་བྱེད་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བསྟན་པ་
ཡང་རིགས་ངེས་གྱི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པས་མཐོང་ལམ་

དུ་ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་ལ་ཤེས་མཐོང་གིས་བསྟན་ནས་འདའ་བའི་ཆེད་ཡིན་གྱིས། མཐོང་ལམ་དེའི་རྒྱུ་མི་རྟག་སོགས་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གཙོ་བོར་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི།
བྱང་སེམས་འཕགས་པས་ཉན་རང་གི་ལམ་གོམ་པ་ལྟར་ལེན་གྱི་

སྒོམ་ལམ་མེད་པས་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མཁུན་པ་གསུམ་གྱི་མཇུག་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་མཁུན་གསུམ་རྒྱས་པར་བཤད་ནས། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་ཡུལ་འདི་ནི་ཆོས་གང་ཡང་
ཐོབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། ཞེས་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ།

འདས་པ་མ་ཡིན། མ་འོངས་པ་མ་ཡིན། ད་ལྟར་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་གསུམ་པོ་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་པའི་བར་གྱིས་གཞི་ཤེས་གྱི་མཇུག་བསྟུས་པའི་ཆོག་དགུ་པོ་འདི་དང་། རབ་འབྱོར་དེ་ལྟར་
ཡུམ་འདི་ནི་ཁམས་གསུམ་ལས་འདེམ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་

ཞེས་སོགས་གྱིས་ལམ་ཤེས་གྱི་མཇུག་བསྟུས་པའི་ཆོག་འདི་དང་། ཡང་རབ་འབྱོར་ཡུམ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་རྣམས་ནས་རང་སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་རྣམས་སྟེར་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན།
མདོར་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་གྱི་མདོ་ཆོག་འདི་ཡིན་ཏེ། མདོ་

ཆོག་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། སྟར་མཁུན་གསུམ་བཅོལ་བྱར་བྱས་པའི་གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་དག་གི་མཇུག་ཇོགས་པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སྟར་མཁུན་གསུམ་ཇོགས་
པར་བསྟན་པ་དེ་དག་གི་མཇུག་སྟུང་སྟོན་པའི་ཆོག་ཡིན་པའི་

@34A ༄། ༄མྲིར། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་རྣམ་པའད་སྤིང་པོའི་དོན་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ལས་སྐབས་
གསུམ་པའི་བཤད་པའོ།། ཕྱི །

གཉིས་པ་སྒྲོར་བ་བཞི་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དབང་དུ་བྱེད་པ་རྒྱ་འབྲས་དང་། བརྟེན་པ་རྒྱ་འབྲས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དབང་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་རྣམ་ཀྱན་བཤད་པ་དང་།
འབྲས་བུ་རྩ་མོའི་སྒྲོར་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་

གཉིས། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ་དང་། སྐབས་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྣམ་རྟོགས་སྒྲོར་བ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ནས་བཟུང་སྟེ་རྒྱུད་ལ་སྤྱི་བའི་རིམ་པ་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྣམ་རྟོགས་སྒྲོར་

བའི་ངོ་བོ་དང་། སྒྲོར་བ་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོན་ཡོན་དང་། སྒྲོར་བའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མི་མཐུན་སྟོགས་མ་ལུས་པའི་གཉིན་པོ་ཤེས་པའི་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་དང་།
བདེན་འཛིན་དངོས་སུ་འཛོམས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོར་བ་བྱུང་

པར་ཅན་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། །རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིས་བསྟུས་པའི་གཞི་མི་རྟག་སོགས་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་
བྱེ་བྲག་རྣམས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དེ་དང་

དེའི་བསྐྱོག་ཕྱོགས་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་དེ་དག་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་མཁྱེན་པ་གསུམ་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་ལེགས་པར་ཤར་ནས་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་གཉིན་པོའི་མཚན་ཉིད།

གཉིན་པོར་འཛོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ནི་རིགས་བསྟུན་གསུམ་དུ་འདོད་དེ། ཀྱན་མཁྱེན་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གཞི་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ། ལམ་ཤེས་
གྱི་རྣམ་པ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་བཤད་པའོ། །དང་

@34B པོ་ནི། མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེས་ཕྱིན་འདི་ནི་མ་མཆིས་པའི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའོ་ཞེས་མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཤེས་ཕྱིན་འདི་ནི་མི་གཡོ་བའི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའོ་ཞེས་མི་
གཡོ་བའི་རྣམ་པའི་བར་སྟོན་པའི་མདོ་ཆོས་ཅན། གཞི་ཤེས་

གྱི་རྣམ་པ་ཉིད་བདུན་བསྟན་ཏེ། བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་སོ་སོ་ལ་བཞི་བཞི་དང་། ལམ་བདེན་ལ་གཞི་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ནི་བཙེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་ལ་བཞི་
བཞི་བསྟན་ཏེ། སྤྱག་བསྐྱེལ་རྟག་པར་མེད་པ་དང་། སྤྱག་

བསྐྱེལ་དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ་བ་དང་། དོན་གཞན་གྱི་བདག་གིས་དབེན་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་གི་མི་རྩི་བ་དང་། གཞི་སྤྱག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་དང་། སྲིད་པ་དོན་དམ་
པར་མེད་པའི་གནས་མེད་པ་དང་། གྲུན་འབྱུང་དོན་དམ་

པར་ནམ་མཁའ་དང་འབྲ་བ་དང་། རྩ་འཕྱུལ་གྱི་རྒྱ་རྟོག་དཔྱེད་དོན་དམ་པར་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་། ཡང་སྲིད་གྱི་རྒྱུན་སྲིད་པ་དང་། ཚོར་བ་དོན་དམ་བར་མིང་མེད་པ་བཞི་གྲུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་
དང་། འགོག་པ་དོན་དམ་པར་འགྲོ་བ་མེད་པ་དང་།

སྤྱག་བསྐྱེལ་ཞི་བ་རྒྱུན་གྱིས་མི་འཕྲོགས་པ་དང་། བྱ་ལོ་པའི་ཐར་པ་མི་ཟད་པ་དང་། འི་བྱལ་གྱི་འགོག་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྣམ་པ་བཞིས་འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་རྣམས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
གཞི་ཤེས་གྱིས་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཙེ་ལྟར་བསྟན་

ཏེ། ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉིན་པོ་ཟག་མེད་མཐོང་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བཞི། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་གཉིན་པོ་སྒྲོམ་ལམ་ཟས་བཅས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྔ། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་གཉིན་པོ་
མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་ཀྱི་ས་དུག་རྣམས་བསྟན་པའི་

ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བྱེད་པ་པོའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཤེས་པ་པོའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་།
དམན་པའི་སྐབས་ནས་འཕོ་བ་པོའི་གང་ཟག་གི་བདག་

@35A ༄༄༅། །མེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་འདུལ་བ་པོའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བཞི་ནི། རིམ་པ་བཞིན་དུ། ལམ་བདེན་
གྱི་ལམ་རིག་པ། བསྐྱབ་པ་ངེས་འབྱིན་གྱི་མཚན་ཉིད་དག་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འགྲུབ་སྟེ། བྱང་སེམས་སྒྲོམ་ལམ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་བསྐྱས་པ། མི་ལམ་བཞིན་དུ་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་ཆགས་སོགས་ཡོངས་སུ་
འགྱུར་བའི་སྒྲུང་བ་ཙམ་དང་། སྒྲ་བརྟན་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་

གྱི་དོན་མ་སྐྱེས་པ་དང་། མི་གཡོར་བཞིན་དུ་ཕྱི་དོན་མ་འགགས་པ་དང་། སྤྲིག་རྒྱ་བཞིན་དུ་ཕྱི་དོན་བཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། སྐྱུ་མ་བཞིན་དུ་ཕྱི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲུང་ན་ལས་འདས་པའི་
མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་རྟོགས་ཤིང་། ཕྱི་དོན་མེད་བཞིན་དུ་

ཕྱི་དོན་དུ་སྤྲང་བའི་འབྲུལ་སྤྲང་ཙམ་དུ་དོགས་པའི་རྣམ་པ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱི་ཀླན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་

བྱང་བ་མེད་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་བག་ཆགས་གྱིས་གོས་པ་མེད་པ་དང་། དོན་གཞན་གྱིས་དབེན་པའི་སྒྲོས་པ་མེད་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་རྟོགས་པས་རོ་སྤྱོད་བའི་སྒྲོམ་པ་མེད་པ་
དང་། རྟོགས་པ་ཐོབ་ཟིན་ཉམས་པ་མེད་པའི་མི་

གཡོ་བའི་གཟུང་བྱ་དོན་གཞན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དུག་གི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གཟུང་རྟོག་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་ཕྱི་དོན་ལ་དམིགས་ནས་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་
བྱང་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་དང་། གཟུགས་

སོགས་དོན་གཞན་གྱིས་དབྱེ་བའི་སྒྲིམ་པ་དང་། དོན་དུ་ཞེན་པའི་རང་གི་ཉོགས་པ་ལ་རོ་སྤྱོད་བའི་སྒྲིམ་པ་དང་། ཉོགས་པ་དེ་ཉིད་ཐོབ་ཟིན་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་ཞེན་པ་དུག་གི་གཉིན་པོའི་རྣམ་
པ་དུག་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལམ་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་

@35B ལུས་ཅུ་ཙ་དུག་ཡོད་དེ། རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་དང་། ལམ་བདེན་དང་། འབྲས་བུ་སྤྱག་བསྡུལ་དང་། འགོག་པའི་ལམ་ལ་ནི་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་དེ་དག་བརྒྱད་དང་བདུན་ནི། རྩ་དང་བཅུ་
དུག་ཅེས་མདོ་ལས་བསྒྲགས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་འབྱུང་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་

པ་བརྒྱད་བསྟན་ཏེ། འདོད་ཉོན་ལ་སྲིད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། འདོད་ཉོན་ལ་མི་འབྲལ་བར་ཞེན་པའི་རྩལ་གྱིས་མི་གནས་པ་དང་། ལུས་ལ་དགའ་བའི་སྲིད་པ་ཞི་བའི་བྱང་
སེམས་གྱི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་ཀུན་འབྱུང་གི་རྒྱུའི་རྣམ་པ་

གང་ཡིན་པ་ཡུལ་ལ་སྲིད་པའི་འདུན་པ་དང་མི་འབྲལ་བར་སྲིད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། ཡང་སྲིད་ལ་དགའ་བའི་སྲིད་པའི་གཉིན་པོར་གྱུར་པའི་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། འདོད་ཆགས་གྱི་ཞེན་
ཡུལ་མེད་པ་དང་། ཞེ་སྤང་གི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་

དང་། གཏི་མུག་གི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ནི་ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་མུག་གི་གཉིན་
པོར་གྱུར་པའི་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། ཚུལ་མིན་ཡིད་

བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རབ་སྐྱེའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་སོགས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཞེན་པའི་
གཉིན་པོར་གྱུར་པའི་རྣམ་པ་བཞི་དང་། རང་དབང་བའི་

སེམས་ཅན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་རང་དབང་བའི་སེམས་ཅན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གཉིན་པོར་གྱུར་པའི་རྣམ་པ་སྟེ་སྤང་
གཉིན་གྱི་སྟོན་ས་མངོན་ཞེན་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཉིན་པོ་

དེ་ལྟར་དུ་གསུམ་དང་གསུམ་དང་གཅིག་དང་གཅིག་སྟེ་བརྒྱད་བརྟན་པའི་སྤྱིར། ལམ་བདེན་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པ་བདུན་བརྟན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ལྟ་བུས་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་
ཐར་པའི་གོ་(GSKA)བས་འབྱེད་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་

@36A ༄། །ཐར་པའི་གོ་སྐབས་འབྱེད་པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་དང་། ཇི་ལྟར་གོ་སྐབས་འབྱེད་པ་འཁོར་འདས་གྱི་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐར་པའི་གོ་
སྐབས་འབྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་དུ་

ཐ་མི་དད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་རིག་པའི་རྣམ་པ་དང་། ཇི་ལྟར་རིགས་པ་ཉན་རང་གི་ལམ་ལ་མཆོག་འཛིན་མེད་པར་སྟོས་བྲལ་རྟོགས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་ཤིང་། བདེན་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག

པས་བསྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་དང་། ཇི་ལྟར་སྐྱབ་པ་དོན་དམ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོད་མས་གཞལ་དུ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་པར་ཆགས་པ་མེད་པའི་
རྣམ་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས། དེས་

པར་འབྲིན་པའི་རྣམ་པ་དང་བདུན་ཏེ། དམ་བཅའ་དང་འཐད་པའི་སྟོན་ས་ལམ་བདེན་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་དང་གཉིས་དང་གཉིས་དང་གཅིག་སྟེ་བདུན་བརྟན་པའི་ཕྱིར། སྤྱག་བདེན་ལ་བརྟེན་
པའི་རྣམ་པ་ལྔ་བརྟན་ཏེ། ཉར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་

རྒྱུན་དང་། སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པས་མི་རྟག་པ་དང་། འཕགས་པས་དོར་བར་བྱ་བའི་སྤྱག་བསྐུལ་བ་དང་། བདག་དོན་གཞན་གྱིས་དབེན་པས་སྟོང་པ་དང་། གང་ཟག་བདག་གི་ངོ་བོར་མ་
གྲུབ་པས་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་དང་། རོ་བོ་

བདེན་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་རྣམ་པ་ལྟ། སྤྱག་བསྐུལ་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་ས་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་དེ་དག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ཡི་
ཤེས་ནི་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་འོ། །འགོག་བདེན་

ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་བརྟན་ཏེ། འགོག་པའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནང་དང་ཕྱི་དང་གཉིས་ཀ་སྟོང་པ་ཉིད་གྱིས། ནང་དང་ཕྱི་དང་གཉིས་ཀའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་
ཞེན་པ་བཀག་པས་རབ་རྟུ་བྱེ་བའི་བྲལ་བ་དང་། ཞི་བའི་

@36B རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གྱིས་ཀྱན་བཏགས་པའི་བདག་སྟོང་བ་དང་། སྟོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་། དོན་དམ་པ་དང་། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་དང་། རྟག་པ་དང་། ཆད་པའི་
མཐའ་དང་། འཁོར་བ་ཐོག་མ་དང་མཐའ་མ་མེད་པ་དང་། རྟོགས་པའི་ཆོས་

དོར་བ་མེད་པ་རྣམས་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྟོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རིམ་པ་བཞིན་སྟོང་པ་དང་། ཆེན་པོ་དང་། དོན་དམ་པ་དང་། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་དང་། མཐའ་ལས་འདས་པ་དང་།
ཐོག་མ་དང་མཐའ་མ་མེད་པ་དང་། དོར་བ་མེད་པ་རྣམས་

ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་བཀག་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་བརྒྱད་དང་། བྱ་ཚོམ་པའི་རྣམ་པ་བྱེད་པ་པོ་གཞན་གྱིས་ཀྱན་བཏགས་པའི་བྱེད་པ་པོར་ཞེན་པ་བཀག་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རང་བཞིན་
སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཅིག་དང་། དེས་པར་འབྱུང་བའི་

རྣམ་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡུལ་དུ་འབྱུལ་པའི་བདག་ཉིད་བདེན་པར་བཏགས་པ་དང་། གཟུགས་རྩང་སོགས་མཚན་ཉིད་དུ་བདེན་པར་བརྩུང་ནས་འབྱུལ་པ་དང་། འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་
སྟོགས་དུས་གསུམ་བདེན་པར་འབྱུལ་པ་རྣམས་བཀག

པས་རིམ་པ་བཞིན་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། གང་དེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཁོ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་པའི་
ངོ་བོ་ཉིད་དགག་པས། དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་

གྱི་རྣམ་པ་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་གི་དོན་ནི། འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་སྟོང་གཞིར་བབྱང་ནས་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཏུ་འབྱེད་པ་དང་།
སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་སྟོ་བྱར་གྱི་དྲི་མ་དང་བུལ་བ་

འགོག་པའི་རྣམ་པ་སོགས་སུ་བསྐྱབ་པ་གང་རུང་གི་དོན་ཡིན་གྱིས། འགོག་བདེན་སྟོང་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པ་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཙམ་ལྡན་འདས་ཤེས་
རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ནི་དྲན་པ་ཉི་བར་

@37A ༄༄༅། །གཞག་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྦྱུལ་པ། ལྟས་དང་། ཚོར་བ་དང་། སེམས་དང་། ཚེས་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དྲན་པ་ཉིར་
གཞག་ནས་བབྱང་སྟེ། ལུམ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་

ཕྱིན་པའོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྦྱུལ་པ། ཚེས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་བར་སངས་རྒྱས་གྱི་རྣམ་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་ཤེས་རྣམ་མཐར་
ཐུག་པ་རྣམས་ལ། གང་ཟག་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་ལ་མཁྱེན་

པས་བསྐྱུས་པའི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཡོད་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་རིགས་གྱི་སྒོ་ནས་ཀྱན་མཁུན་པ་གསུམ་དུ་སྤྱི་བས་ན་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། རྣམ་པར་གཞག་པའི་རྟོན་སྒོ་བ་མ་ཉན་
ཐོས་དང་བྱང་རྩབ་སེམས་

དཔའ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་རིམས་བཞིན་དུ་འབྲེལ་པ་ལ་བསྟོས་དས་དེ་ཡང་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སུམ་ཅུ་ཙྰ་བདུན་དང་། སུམ་ཅུ་ཙྰ་བཞི་དང་། སུམ་ཅུ་ཙྰ་དགུ་དག་དུ་དབྱེ་བ་བྱར་ཡོད་པར་
མདོ་ལས་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་

དང་པོ་ཉན་ཐོས་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་གཞི་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་སོ་བདུན་ཡོད་པ་ལས། སྤྱི་ཚན་དང་པོ་ལྷས་སེམས་སོགས་གྱི་དངོས་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་ལམ་ལ་དྲན་པ་ཉར་
གཞག་ཡོད་དེ། ལྷས་མི་གཙང་བ་དང་། ཆོར་བ་

སྤྱག་བསྐྱེལ་བ་དང་། སེམས་མི་རྟག་པ་དང་། ཆོས་བདག་མེད་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། མི་རྟག་སྤྱག་བསྐྱེལ་སྟོང་བདག་མེད་དང་། བདེན་སྟོང་གི་སྤྱི་ཡི་མཚན་ཉིད་གྱིས་ཤེས་རབ་གྱིས་
ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་དྲན་པས་

ཡང་ནས་ཡང་དུ་གཏོད་པར་བྱེད་པའི་བྲན་པ་ཉིར་གཞག་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བདེན་བཞིའི་གནས་ཚུལ་ཁོང་དུ་ཚུད་ནས་དེ་སྒོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་
ཕྱིར། གྲེ་ཚན་གཉིས་པ་དེའི་འོག་ཏུ་རྩོམ་བ་

@37B ལས་བྱུང་བའི་ལམ་ཡང་དག་པར་སྒྲོང་བ་བཞི་ཡོད་དེ། མི་དགོ་བ་སྐྱེས་པ་ཡང་དག་པར་སྒྲོང་བ་དང་། མི་དགོ་བ་མ་སྐྱེས་པ་མི་སྐྱེད་པ་དང་། དགོ་བ་རྣམ་བུར་གོ་ཕྱོགས་སྐྱེས་པ་འཕེལ་
བ་དག་མ་སྐྱེས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་

ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡང་དག་སྒྲོང་བ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གྲེ་ཚན་གསུམ་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བའི་ལམ་རྒྱ་འཕྲུལ་གྱི་ཀླང་པ་བཞི་ཡོད་དེ། ཉིས་པ་ལྔའི་གཉིན་པོར་འདུན་པའི་ཉིང་ངེ་
འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅི་གཅིག་པ་ལ་རིག་

པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅི་གཅིག་པ་ལ་རིག་པ་དང་། སེམས་དཔའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྒྲོན་ཉིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱེམས་པ་སྐྱེས་ཐོབ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅི་གཅིག་པ་ལ་རིག་པ་
དང་། དཔྱེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གཞན་གྱིས་བརྟུན་

པའི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྒྱལ་འབྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅི་གཅིག་པ་ལ་རེག་པ་སྟོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་དང་ལྔ་ན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྩུ་འཕུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྟོང་བའི་འདུ་བྱེད་
བརྒྱད་ཡོད་དེ། འདུན་པ། རྩོལ་བ། དད་པ། ཤིན་

ཏུ་སྦྱངས་པ། དྲན་པ། ཤེས་བཞིན། སེམས་པ། བཏང་སྟོམས་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉེས་པ་ལྔ་ཡོད་དེ། ལེ་ལོ། །བརྗེད་ངེས། བྱིང་གོད། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ། མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་
རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྡེ་ཆན་བཞི་པ་མངོན་པར་

རྟོགས་པ་སྟོང་བའི་ལམ་ལ་དབང་པོ་ལྔ་ཡོད་དེ། བདེན་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པའི་དབང་པོ་དང་། སྒྲུང་དོར་བྱེད་པར་སྟོོབའི་བརྩོན་འགྲུས་གྱི་དབང་པོ་དང་། དམིགས་རྣམ་མ་བརྗེད་པའི་
དྲན་པའི་དབང་པོ་དང་། སེམས་ཅི་གཅིག་པའི་ཉིང་ངེ་

འཛིན་གྱི་དབང་པོ་དང་། གནས་ལུགས་འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་དབང་པོ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྡེ་ཆན་ལྔ་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་ལ་སྟོོབས་ལྔ་ཡོད་དེ།
བདེན་པ་རྣམས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པའི་སྟོོབས་

@38A ༄། །དང་། བདེན་པ་སྒྱུར་དུ་རྟོགས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས་དང་། བདེན་པའི་དམིགས་རྣམ་མ་བཞེད་པའི་བློ་པའི་སྟོབས་དང་། སེམས་ཅི་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་
སྟོབས་དང་། བདེན་པའི་རྣམ་པ་སོ་སོར་

འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་དང་ལྷ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྡེ་ཚན་དུག་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་ལ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཡན་ལག་བདུན་ཡོད་དེ། བདེན་པ་ལས་གཞན་དུ་གཡེང་བར་བྱེད་པའི་
གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་བླན་པ་ཡང་དག་བྱང་རྒྱལ་གྱི་

ཡན་ལག་དང་། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཡན་ལག་དང་། དེས་པར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་བརྩོན་འགྲུས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཡན་ལག་དང་། ལུས་
སེམས་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་

དགའ་བ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཡན་ལག་དང་། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་གཞིའི་ཡན་ལག་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཡན་ལག་དང་། གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་དང་། ངོ་བོའི་ཡན་
ལག་བཏང་སྟོམས་ཡང་དག་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཡན་ལག་

བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤེ་ཚན་བདུན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ངེས་པར་འབྱེན་པའི་ལམ་ལ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཡོད་དེ། མཉམ་གཞག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཉིད་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡོངས་
སྟུང་བྱོད་པར་བྱེད་པ་ཡང་དག་པའི་

ལྷ་བ་དང་། རང་གི་རྟོགས་པ་གཞན་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ངག་ཀུན་ནས་སྟོང་བ་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་དང་། རང་གི་རྟོགས་པ་དེ་གཞན་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་ངག་གི་ལས་རྣམ་པར་དག་པའི་
ཡང་དག་པའི་ངག་དང་། སྟོག་གཙོད་སྟོང་བ་སོགས་

ལུས་ཀྱི་ལས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། རྩལ་འཆོས་དང་ཁ་བསག་སོགས་སྟོང་བ་ལུས་ངག་གི་ལས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་དག་པའི་འཆོ་བ་དང་། སྤང་བྱ་སྟོང་བའི་
གཉེན་པོ་ལ་རྩོལ་བ་ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་དང་། ཞི་

@38B གནས་དང་། རབ་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། བཏང་སྟོམས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་མ་བརྗེད་པར་འཛིན་པའི་ཡང་དག་པའི་བྲན་པ་དང་། མངོན་ཤེས་སོགས་ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྒྲིམ་པ་ཡང་
དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་

ལག་བརྒྱད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱང་སེམས་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྤྲུལ་ཅུ་རྩ་བཞི་ཡོད་པས། དུག་གི་དང་པོ་གཉིན་པོའི་ལམ་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་
ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་

བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་པའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་དང་པོ་དང་། འགོག་པ་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བརྒྱད་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒོ་གཉིས་

པ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་བ་དང་། ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཞི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྤྱལ་ལམ་
ལ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་ཡོད་

དེ། བསམ་གཞུགས་གང་རུང་གི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་ནང་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ལུས་ལ་གཞུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཉི་བར་གཞག་ནས། གཞུགས་གང་འདོད་དུ་སྤྱལ་པ་འདོད་པ་དེར་མོས་པར་བྱེད་
པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་མཚུངས་ལྡན་དང་

བཅས་པ་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་རྣམ་ཐར་དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ལུས་ལ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་མིང་གཞིའི་ཕུང་པོ་ཙམ་གྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་པས་སྤྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་རྣམས་
ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་བཞིན་དུ་སྤྲུལ་མི་རྒྱས་པའི་

གཉིན་པོ་གཟུགས་མེད་གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་རྣམ་ཐར་དང་། བསམ་གཟུགས་གང་རུང་གི་སེམས་ལ་བཞིན་ནས་གཟུགས་སྤྱག་པ་སྤྲུལ་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། མི་སྤྱག་པ་སྤྲུལ་པ་ལ་མི་དགའ་
བའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉིན་པོར་གཟུགས་སྤྱག་མི་

@39A ༄༄༅། །སྤྱག་བཞོུས་པ་དང་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་པ་གོམས་པར་བྱས་པས་གཟུགས་སྤྱག་མི་སྤྱག་བཞོུས་མེད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་བསལ་ནས་མཐར་
གཟུགས་སྣང་ཐམས་ཅད་སྤྱག་པར་རོ་

གཅིག་དུ་མོས་པར་བྱེད་པའི་སྤྱག་པའི་རྣམ་ཐར་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། གསུམ་པ་ལ་མཐོང་ཆོས་བདེར་གནས་ཀྱི་ལམ་ལ་ལྷ་ཡོད་དེ། ཐར་པའི་ལམ་གྱི་རྒྱ་བྱེད་ཅིང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ཐར་པ་
དང་། རང་སའི་ཉོན་མོངས་པས་མ་བསྐྱེད་པར་

མཐུན་པར་གནས་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམ་པར་འཇུག་པའི་དངོས་གཞིས་བསྐྱུས་པ་བཞི་དང་། ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་རགས་པ་ཞི་བས་ཞི་བར་གནས་པའི་ལམ་གྱི་
རང་བཞིན་ལ་འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པའི་

འགོག་པ་གཅིག་སྟེ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ་མཐར་གནས་སྟོམ་འཇུག་དགུ་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བསམ་
གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་བཞི་དང་། འགོག་པའི་

སྟོམ་པར་འཇུག་པ་སྟེ་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་སྟོང་བའི་ལམ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། ཚོས་བཟོད་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཡུལ་བདེན་པ་བཞིས་བསྐྱུས་པའི་ཡུལ་ཅན་བར་ཆད་མེད་ལམ་བཞི་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱག་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ལ་

བརྩ་ཡོད་དེ། སེར་སྒྲ་སོགས་ཀྱི་གཉིན་པོར་གྱུར་པའི་སྦྱིན་པ་སོགས་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྩ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སངས་རྒྱས་ཁོན་ལ་ཡོད་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་དབྱེ་
བ་དང་། རོ་བོ་དང་། རྟེན་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བའོ། །དང་པོ་

ལ་བཞི། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཅུ་ཡོད་དེ། དགེ་མི་དགེའི་ལས་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྱད་འབྱུང་བ་གནས་དང་། དེ་ལས་བསྐྱོད་པ་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། ལས་འབྲས་
མ་ལུས་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་

@39B སླིན་པ་མཁྱེན་པ་དང་། མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་ལ་མོས་པའི་མོས་པ་སྣ་ཆོགས་མཁྱེན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་མ་མཁྱེན་པ་དང་། དད་སོགས་ཀྱི་དབང་པོ་
རབ་འབྱིང་ཐ་གསུམ་གྱི་དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་

མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པ་དང་། མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་དང་། དེ་ལས་བསྐྱོད་པ་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་འཇུག་པའི་མཁྱེན་པ་དང་། སྟོམ་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པའི་
ཀླན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱུང་

བ་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པའི་མཁྱེན་པ་དང་། རང་གཞན་གྱི་སྟོན་གནས་ཆོ་རབས་སྒྲ་མ་རྗེས་སུ་བྱན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མ་འོངས་པར་འཇུག་པའི་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་
མཁྱེན་པ་དང་། ཉན་རང་གི་ཉོན་སྒྲིབ་ཟད་པ་དང་།

སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་ཟད་པའི་ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པ་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མི་འཇིགས་པ་བཞི་ཡོད་དེ། རང་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་འཁོར་གྱི་དབྱས་སུ་ང་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་

ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་གྱིས་འཆེས་པ་ལ། ཆོས་འདི་ཐུགས་སུ་མ་རྒྱུད་དོ་ཞེས་ཆོས་མཐུན་གྱི་ཤོལ་བ་མེད་པས་རྟོགས་པ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་དང་། གཞན་དོན་

གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཆགས་སོགས་ཉོན་ཤིབ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤིབ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བར་ཆད་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་ལ་སྤང་བ་འདི་བསྟན་ཀྱང་། བར་ཆད་དུ་མི་འབྱུང་ཞེས་ཆོས་མཐུན་གྱི་ཤོལ་བ་མེད་པས་བར་དུ་གཙོད་པའི་ཆོས་

བསྟན་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་དང་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ལ་ལམ་འདི་བསྟན་ཀྱང་ངེས་པར་འབྱུང་མི་རྒྱས་སོ་ཞེས་ཆོས་མཐུན་གྱི་

@40A ༄། །ཞོལ་བ་མེད་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་སྟོན་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱི་ཟག་པ་མ་ལུས་པ་ཟད་པ་ཉིད་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལ་ཆོས་མཐུན་གྱི་ཞོལ་བ་
མེད་པས་རང་དོན་སྤངས་པ་ལུན་ཆོགས་ལ་མི་

འཇིགས་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ཡོད་དེ། བཤད་བྱ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་ལ་
མཁྱེན་པ་ཐོགས་མེད་དུ་འཇུག་པའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ཤེས་

རབ་ནི་ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་རྣམ་པའི་དབྱེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་དང་སྤྱི་འཚམ་ཉིད་ལ་མཁྱེན་པ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ཤེས་
རབ་ནི་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་དང་། འཆད་

བྱེད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་རང་རང་གི་ཡུལ་དང་མཐུན་པར་སྐྱད་སྤྱོད་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་སྐྱད་ལ་མཁྱེན་པ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ཤེས་རབ་ནི་ངེས་
པའི་ཆོག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ངོ་

བོ་དང་རྣམ་པའི་དབྱེ་བའི་ཡུལ་ལ་མཁུན་པ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཤེས་རབ་ནི་སྟོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པ་རིག་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
ཉིན་འོག་མ་རྣམས་དང་མ་འདྲེས་པ་བཙོ་བརྒྱད་ཡོད་

དེ། སྟོད་པས་བསྐྱས་པ་བླ་བ། ཉོག་པས་བསྐྱས་པ་བླ་བ། འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་གསུམ། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་གསུམ་སྟེ་བཙོ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཉན་
རང་ལས་འཕྲིན་ལས་བྱུང་པར་འཕགས་

པས་སྟོད་ལམ་བཞིས་གདུལ་བྱ་འདུལ་བ་སྐྱའི་འཕྲིན་ལས་དང་། ཆོས་དང་དོན་དང་ལྡན་པའི་གཏམ་མཛད་པ་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་དང་། བུམས་པ་དང་སྒྲིང་རྩེ་སོགས་བྱུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་
རྣམས་ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་བར་དུ་ཡེ་ཤེས་དང་

@40B ལྡན་ཅིག་ཏུ་རྒྱ་བས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩེས་སུ་འགྲོ་བའི་འཕྲིན་ལས་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། ཉན་རང་དང་ཡེ་ཤེས་མ་འདྲེས་པ་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་
བ་ལ་བཞེད་པ་ཙམ་གྱིས་མཁུན་པ་འཇུག་པས་

མ་ཆགས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུམ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བདེན་འཛིན་དངོས་སུ་འཛུམས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོལ་བ་བྱུང་པར་ཅན་ངོས་བཟུང་བ་ལ་གཉིས། དགེ་བའི་རྩ་བ་
བསོག་པའི་ཉིན་དང་། སྒྲོལ་བ་དངོས་སོ། །

དང་པོ་ནི། འཆད་འགྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་པའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཤེས་ཕྱིན་ནི་གསུམ་པོ་འདི་ཉིད་པའི་སྣོད་ཡིན་ཏེ། སྣོན་གྲངས་ལས་འདས་པའི་
སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་བཀྱར་སྟོ།

སོགས་ལྷག་པར་བྱ་བ་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་དང་བསོད་སྟོམས་འབྱུལ་བ་སོགས་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱུན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉིན་གྱི་
མགོན་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡུམ་

གྱི་ཚིག་སྟོལ་ལེན་པ་དང་། མི་བརྗེད་པར་འཛིན་པ་དང་། སྐྱབ་པ་རྗེལ་པར་བྱེད་པའི་སྣོད་དུ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་བཞེད་དེ། དེའི་ཆེད་དུ་སངས་རྒྱས་གྲངས་མེད་པ་
བསྟེན་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཚིག་དོན་ཀྱན་

འདྲི་བ་དང་། དྲིས་པའི་དོན་སྒྲིན་པ་དང་ཚུལ་སྒྲིམས་སོགས་པར་ཕྱིན་བཅུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྒྲོད་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ལྷ། སྒྲོར་བའི་ངོ་བོ་དང་། ཉེན་གྱི་
གང་ཟག་གི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། སྒྲོར་བ་རྩོགས་པ་ཐབས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་

དབྱེ་བ་དང་། འབྲས་བུའི་སྒྲོ་ནས་བཞག་པ་དང་། དུས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་^(ABZHA)ག་པའོ། །དང་པོ་ལ། །ངོ་བོའི་སྒྲོར་བ་ལྷ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོར་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན།
གཟུགས་སོགས་ལ་མི་གནས་པའི་སྒྲོར་བ་དང་། སྒྲོར་བ་བཀག་

@041A ༄༄༅། །པའི་སྒྲོར་བ་དང་། ཟབ་པའི་སྒྲོར་བ་དང་། གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་སྒྲོར་བ་དང་། ཆད་མེད་པའི་སྒྲོར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་གཞི་ལམ་རྣམ་པས་བསྐྱས་པའི་
ཆོས་རྣམས་ལ་བདེན་པར་མི་གནས་

པར་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། བཀག་པའི་སྒྲོར་བ་དེ་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་ནས་སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞི་གཟུགས་སོགས་དེའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ལམ་གྱིས་
བསྐྱས་པའི་ཆོས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་གཏིང་

དཔག་དཀའ་བར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་དེ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་ཚད་ནི་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྦྱོར་བ་སྒྲོམ་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གི་སྒྲོ་ནས་བརྒྱད་ལས།
ཆོས་ཉིད་ལ་སྒྲོམ་བྱུང་གིས་གསལ་སྒྲུང་མ་

ཐོབ་པས་སྐྱག་པ་ཤས་ཆེར་སྐྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་དབང་རྟུལ་གྱི་རྒྱད་གྱི་སྦྱོར་བ་ཆོས་ཅན། ཏུས་ཡུན་རིང་མེ་ཞིག་ནས་འཛང་རྒྱ་བས་ཆོགས་ཆེན་ཡུན་རིང་
རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་

རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་སྐྱག་པ་ཤས་ཆེར་མངོན་གྱུར་འབྱུང་བའི་ལས་དང་པོ་པའི་རྒྱད་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོང་ཉིད་ལ་སྐྱག་པ་ཤས་ཆེར་མི་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རང་དོན་དང་
ལྷན་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། གཞན་དོན་

དང་ལྷན་པའི་སྦྱོར་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་རྟོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་ལ་གསལ་ལ་སྒྲུད་ཐོབ་པས་མི་སྐྱག་ཅིང་སངས་
རྒྱས་ཀྱིས་སྐྱུར་དུ་ལུང་བསྟན་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་རྩེ་མོའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཉིད་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། རྟོད་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པས་ཡུམ་ཐོས་བསམ་སོགས་གྱིས་ཡང་དག་པར་འཛིན་པའི་
སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་

@041B བཟོད་པ་ཆོས་ཅན། དེས་པར་འབྱུང་བའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། ཐབས་ཤེས་གྱི་རྟོགས་པ་བརྟན་པོ་ཐོབ་པས་ཉན་རང་གི་ཡིད་བྱེད་སོགས་བར་ཆད་ལས་འདས་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆོས་ཅན།

བར་ཆད་མེད་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་གྱི་དབྱིངས་སྐྱུ་མཚོ་ལྟ་བུར་འཇུག་པར་མཐོང་ནས་རྟག་ཏུ་ཆོས་སྒྲོམ་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
ལམ་ཆོས་ཅན། བྱང་རྒྱལ་ལ་ཉེ་བའི་སྦྱོར་

བ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཟག་མེད་གྱི་ཆོས་གསར་རྟོག་གྱི་རྟོག་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཆོས་ཅན། ལྷུར་དུ་འཛང་སྐྱུ་བའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ།
ལྷུར་དུ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱུ་འགྲུབ་པའི་སྦྱོར་བ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། སྤིང་རྗེས་རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་རྣམ་པས་གཞན་དོན་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་
སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྦྱོར་བརྗོད་གསུམ་པའི་ཐབས་ གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའི་

སྦྱོར་བ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། འཕེལ་མེད་འགྲིབ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་སྦྱོན་ཡོན་འཕེལ་འགྲིབ་བྱེད་ཀྱང་། དོན་དམ་པར་འཕེལ་བ་
དང་འགྲིབ་པ་མི་མཐོང་བའི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་སོགས་དོན་དམ་པར་མི་མཐོང་བའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་ཆོས་གང་ཡང་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་དག་སའི་
ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་

སོགས་བསམ་མི་བྱུང་མི་མཐོང་བའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་རྣམ་པར་བདེན་པར་རྣོམ་པ་མེད་པའི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན།
མཚན་གཞི་གཟུགས་སོགས་དང་། གཟུགས་རུང་

@042A ༄། །སོགས་དེའི་མཚན་མ་དང་དེའི་མཚོན་བྱའི་ངོ་བོར་བདེན་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྒྲུང་བ་ཡིན་ཏེ། མཚན་གཞི། གཟུགས་དང་དེའི་མཚན་མ་དང་། མཚོན་བྱ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་
བདག་ཉིད་བདེན་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་དག

སའི་སྒྲུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་འབྲས་བུའི་སྒྲོན་ས་བཞག་པ་ལ་གཉིས་ལས། ས་དགྲ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཡོན་ཏན་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་འབྲས་བུ་རིན་ཆེན་སྤྱན་བྱེད་གྱི་སྒྲུང་བ་ཡིན་ཏེ།
འབྲས་བུ་དང་པོ་རྒྱན་ཞུགས་ནས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་

རྒྱལ་གྱི་བར་མཐོང་བའི་དག་སའི་སྒྲུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་བརྩ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཉིས་པ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲུང་བ་དེ་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒྲུང་བ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་
གྱི་བར་རྣམ་པར་དག་པར་སྒྲོམ་པའི་དག་སའི་སྒྲུང་བ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་དུས་གྱི་སྒྲོན་ས་བཞག་པ་ནི། ཡུམ་རྒྱུར་དུ་སྒྲོམ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཆོས་ཅན། ས་མཚམས་དང་བཅས་པའི་སྒྲུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཞག་དང་ཟླ་བ་དང་ལོ་སྒྲོར་དུ་དུས་
ཆོག་ས་བཅད་ནས་སྒྲོམ་པ་ལ་མངོན་པར་བརྟེན་པ་མི་

འདོར་བའི་བྱང་ཆུང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་སྒྲུ་མ་ལྟ་དང་ཕྱི་མ་བཅོ་ལྔ་སྟེ་སྒྲོར་བ་ཉི་ཤུའོ། །གཉིས་པ་སྒྲོར་བ་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོན་ཡོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྒྲོར་བའི་ཡོན་ཏན་དང་།
སྒྲོར་བ་སྒྲོམ་པའི་བགོགས་སོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲོར་བ་

སྒྲོམ་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཅོམ་པ་དང་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་བཅུ་བཞི་ཡོད་དེ། སྒྲོར་བ་སྒྲོམ་པ་ལ་གྲངས་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་པའི་ཕྱིར་བར་ཆད་
ཀྱིས་མི་ཚུགས་པས་བདུད་ཀྱི་མཐུ་

བཅོམ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱིས་དགོངས་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་ཤིང་མཁྱེན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་
མཛད་པ་དང་། རྫོགས་བྱང་དང་ཉི་

@042B བར་གྱུར་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། རྫོགས་བྱང་དང་ཉི་བར་གྱུར་པ་དང་། ད་ལྟར་སྒྲོར་བ་སྒྲོམ་པའི་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་དང་མི་འབྲལ་བ་ལ་སོགས་ཐོབ་པ་དང་། ཡུམ་
གཞན་ལ་སྟོན་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་

བ་བྱེད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། རང་གང་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་ཡུལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལུང་སྟོན་པ་སོགས་ཡུལ་དབྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། གཉིན་པོའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་གྱི་
ཡོན་ཏན་རྫོགས་པའི་ཕན་ཡོན་

དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གྱི་གཏམ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཡུམ་གཞན་ལ་སྟོན་པའི་སྒྲ་བའི་སྒྲིས་བྱ་ཉིད་དུ་བྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་
ཀྱིས་གོགས་མཛད་པའི་ཕྱིར།

རྣམ་མཁྱེན་ལས་བདུད་སོགས་ཀྱིས་མི་བྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། སྒྲོར་བ་སྒྲོམ་པ་ལ་དགའ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དགོ་བའི་རྩ་བ་ཉན་རང་དང་ཐུན་མོང་མིན་པ་སྐྱེ་བའི་ཕན་ཡོན་དང་། ཡུམ་སྒྲོམ་
པ་དེའི་དམ་བཅས་པའི་ཆོག་ལ་

སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་དོན་སྦྱབ་པར་དམ་བཅས་པའི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འགྱུབ་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཟབ་མོ་མངོན་པར་འདོད་པ་
ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཆོ་རབས་གཞན་དུ་དགོ་

བ་རྒྱབས་པོ་ཆེའི་འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཐོབ་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། རྟོག་ཆགས་མང་པོ་བྱང་རྒྱལ་ལ་འགོད་པ་སོགས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། བདོག་པ་གཏོང་བ་སོགས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྦྱབ་པའི་

ཕན་ཡོན་དང་། ཆོ་འདིར་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཆོག་དོན་ཆང་བར་རྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཆོ་རབས་གཞན་དུ་ཡུམ་ངེས་པར་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕན་ཡོན་ཏེ་སྦྱོར་བ་སྒྲོམ་པའི་ཕན་ཡོན་བཅུ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་

@043A ༄༄༅། །པ་ནི། སྦྱོར་བ་སྦྱི་བའི་གོགས་དང་རྒྱན་གནས་པའི་གོགས་སྦྱོན་ནི་བཅུ་ཆེན་བཞི་དང་བཅས་པའི་དྲུག་ཏུ་ངེས་པར་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། སྦྱོར་བའི་འགལ་རྒྱུན་རང་ལ་བརྟེན་པ་

ལ་བརྟེན་པ་མཐུན་རྒྱུན་མ་ཆང་བ་ཉིར་གསུམ། འགལ་རྒྱུན་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ་ཞེ་དྲུག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་ཡང་སྟོབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས། གནས་ངན་ལེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ། ཐེག་ཆེན་ལས་ཉམས་

བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བདུན། ཐེག་ཆེན་ལས་གཡེང་བའི་རྒྱ་བརྒྱད་རྣམས་སུ་ཡོད་ལ། དང་པོ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཡུམ་གྱི་ཚིག་དོན་ལ་དུས་ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་ནས་ངས་པར་སྐྱེ་བ་ཚོ་གས་ཆེན་པོས་ཐོབ་པ་
དང་། མ་བརྟགས་པར་ངས་པར་སྐྱར་དུ་སྐྱེ་བ་

སྒོ་བས་པ་ཏ་ཅང་སྐྱར་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། སྤྲེལ་བ་སོགས་ཀྱི་དང་ནས་ཡུམ་འདྲི་བ་སོགས་ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། ཆགས་པར་གྱུར་པས་འདྲི་བ་
སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། རྟེན་བཀྱར་

སོགས་འདོད་པས་ཁ་བཏོན་བྱེད་པ་སོགས་རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པའི་ཁ་བཏོན་བྱེད་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བདུན་ཡོད་དེ། ཡུམ་ལ་ཕྱིར་ཕྱོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་འཛིན་པ་
དང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྒྱ་ལ་མངོན་པར་

ཞེན་པ་དད་པ་ཉམས་པ་དང་། གྲ་ཞོམ་པའི་ཡུམ་གྱི་རོ་སྤྲོང་བ་ཉམས་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐེག་པའི་མཆོག་ཡུམ་ཀུན་རྒྱ་འཛིན་པ་ཉམས་པ་དང་། ཡུམ་རྟེན་པ་དོར་ནས་དམན་པའི་སྒྲི་
སྒྲོད་ལས་རྣམ་མཁྱེན་འཛོལ་བ་

རྟག་ཏུ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཉམས་པ་དང་བཅུ་ཚན་དང་པོའོ། །དམན་པའི་སྡེ་སྡོད་ཀྱི་དོན་ཅམ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པས་རྣམ་མཁྱེན་འཐོབ་པར་འདོད་པ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་འབྲེལ་བ་ཉམས་པ་དང་། ཐེག་
ཆེན་གྱི་སྡེ་སྡོད་དང་ཐེག་

@043B དམན་གྱི་སྡེ་སྡོད་གཉིས་ཀ་འདྲ་བར་འཛིན་པ་གོང་ན་མེད་པ་སྐྱུ་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་ལས་ཉམས་པ་དང་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། གཟུགས་སྐྱ་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་རྣམ་པ་
མང་པོ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྟོབས་པ་

འབྱུང་བ་དང་། ཡུམ་ཡི་གེར་འདྲི་བ་ཅམ་ལ་ཡུམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། རྟོན་འབྱུང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་དུ་ཞེན་པ་དང་། ཡི་གེ་ལ་ཡུམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་།
ཡི་གེ་མེད་པ་ལ་ཡུམ་དུ་མངོན་པར་

ཞེན་པ་དང་། ཡུམ་གྱི་རོ་ཕྱོང་འདོད་ནས་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། རྟོན་པ་དང་བཀྱར་སྟོན་དང་བསྟོད་པའི་ཆོག་གིས་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་རོ་ཕྱོང་བ་དང་། ལམ་མ་ཡིན་པ་བདུད་
གྱིས་བསྟན་པའི་ཆོག་ཐབས་ལ་

མཁས་པས་འཛོལ་བ་སྟེ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཅུ་ཚན་གཉིས་པའོ། །རང་གཞན་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པ་མཐུན་རྒྱུ་མ་ཚང་བ་ཉིར་གསུམ་ཡོད་དེ། སྟོབ་དཔོན་ལ་བརྟེན་པ་བཅུ་བཞི། རང་
ཉིད་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས། དཔོན་སྟོབ་

གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པ་བདུན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་བཅུ་བཞི་ཡོད་དེ། ཉན་པ་པོ་སྤྲ་མ་དང་འཆད་པ་པོ་ཕྱི་མ་རྣམས་དང་འབྲེལ་པ་དང་། དེ་ལས་བསྐྱེད་པའི་འབྲེལ་ན་ཡང་སྟོན་དུ་
འབྱུང་བས་གང་ཡང་རུང་བ་དང་

མངོན་པར་འབྲེལ་པས་ཉན་པ་པོ་འདུན་པ་ཆེ་བ་དང་། འཆད་པ་པོ་སྟོམས་ལས་ཀྱིས་ཉམས་པ་དང་། ཉན་པ་པོ་འདིར་ཉན་འདོད་འཆད་པ་པོ་གཞན་དུ་འཆད་འདོད་པས་འདུན་པའི་ཡུལ་ཐ་
དད་པས་ཉམས་པ་དང་། ཉན་པ་པོ་འདོད་

པ་རུང་འཆད་པ་པོ་འདོད་པ་རུང་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉམས་པ་དང་། ཉན་པ་པོ་སྤྲངས་ཡོན་དང་ལྷན་ཅིག་ཤོས་མི་ལྷན་པ་དང་། ཉན་པ་པོ་དང་སོགས་དགེ་བ་དང་ཅིག་ཤོས་དགེ་བ་མ་ཡིན་
པའི་ཆོས་ཉིད་དང་ལྷན་པ་དང་། ཉན་པ་པོ་

@044A ཨྲ། །བདོག་པ་ཐམས་ཅད་གཏོད་བ་དང་ཅིག་ཤོས་དེ་ལ་སེར་སྒྲ་བྱེད་པ་དང་། ཉན་པ་པོ་ཉོར་སྒྲིན་པ་ཅིག་ཤོས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཉན་པ་པོ་འགོ་སྒྲོས་པས་གོ་ཅིག་ཤོས་རྣམ་པར་
སྒྲོས་པས་གོ་བ་དང་། ཉན་པ་པོ་

མདོ་ལ་སོགས་པའི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་མངོན་པར་ཤེས་ཅིག་ཤོས་མི་ཤེས་པ་དང་། ཉན་པ་པོ་ཕར་ཕྱིན་དུག་དང་ལྡན་ཅིག་ཤོས་མི་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་བཅུ་ཆན་
གསུམ་པའོ། །ཉན་པ་པོ་འཆང་རྒྱ་བའི་

ཐབས་ལ་མཁས་ཅིག་ཤོས་མི་མཁས་པ་དང་། ཉན་པ་པོས་མི་བརྗེད་པའི་གཟུངས་ཐོབ་ཅིག་ཤོས་མ་ཐོབ་པ་དང་། ཉན་པ་པོ་ཡུམ་ཡི་གེར་འདྲི་འདོད་ཅིག་ཤོས་དེ་མ་འདོད་པ་དང་། ཉན་པ་པོ་
འདོད་པའི་འདུན་པ་སོགས་སྒྲིབ་པ་ལྟ་

དང་བྲལ་ཅིག་ཤོས་དེ་དང་མ་བྲལ་བ་སྟེ་བཅུ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། དམུལ་བ་ལ་སོགས་མི་བསྐྲགས་པ་ཐོས་པས་གཞན་དོན་དུ་ངན་སོང་གི་འགྲོ་བ་ལ་ཡིད་ཕྱིར་
ཕྱོགས་པ་དང་། ལྷ་ལ་སོགས་པའི་བསྐྲགས་

པ་ཐོས་པས་དེ་ལ་སྲིད་ཅིང་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་ལ་ཡིད་བདེ་བ་སྟེ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཆད་པ་པོ་སྒྲ་མ་དང་ཉན་པ་པོ་སྒྲི་མ་དང་འབྲེལ་པ་དང་། དེ་ལས་བསྒྲིག་སྟེ་འབྲེལ་ན་ཡང་སྒྲིན་དུ་
འགྱུར་བས། འཆད་པ་པོ་གཅིག་བྱ་ལ་དགའ་

བ་དང་། ཉན་པ་པོ་འཁོར་མང་པོ་ལ་དགའ་བ་དང་འཆད་པ་པོ་གཞན་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་གོ་སྐབས་མི་འབྱེད་པ་དང་། ཉན་པ་པོ་གཞན་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་འདོད་པ་དང་། འཆད་པ་པོ་ཟང་ཟིང་
ཅུང་ཟད་ཙམ་འདོད་པ་དང་། ཅིག་ཤོས་དེ་སྒྲིན་

པར་མི་འདོད་པ་དང་། འཆད་པ་པོ་སྒྲོག་གི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། ཅིག་ཤོས་དེར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བར་འདོད་པ་དང་བཅུ་ཆན་བཞི་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་
འཆད་པ་པོ་སྒྲ་གི་འབྲང་བའི་ཕྱོགས་སུ་

@044B འགྲོ་བར་འདོད་པ་དང་ཅིག་ཤོས་དེར་མི་འགྲོ་བ་དང་། འཆད་པ་པོ་ཆོམ་རྒྱན་ལ་སོགས་པས་དཀྱགས་པའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ཅིག་ཤོས་དེར་མི་འགྲོ་བ་དང་། འཆད་པ་པོ་རང་ལ་
བསོད་སྟོམས་སྟེར་བའི་བྲིམ་ཡང་ཡང་ལྟ་བས་

ཡིད་བདེ་བ་དང་ཅིག་ཤོས་དེར་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་བདུན་ཡོད་པའི་སྤྱིར། གསུམ་པ་འགལ་རྒྱུན་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། བདུད་སྤྱིག་ཅན་དག་སྦྱོང་གི་ཆ་བྱད་དུ་འོངས་ནས་ཡུམ་ནི་
དེད་ཀྱི་སྤྱེ་སྦོད་ལས་བྱུང་བ་བཞིན་ཡིན་

གྲིས་། རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་ནས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་དབྱེན་བྱེད་པ་བདུད་གྲིས་འབྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། མི་སྤྱག་བ་སྒྲོམ་པ་སོགས་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་
སྒྲོམ་པར་སྟོན་པ། ཡུམ་བཙོས་མ་ཉི་བར་

སྐྱབ་པ་དང་། བདུད་སྤྱིག་ཅན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆ་བྱད་དུ་འོངས་པ་ལ་དད་པ་སྦྱི་བ་དང་། དད་པའི་ཡུལ་སྟོན་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ལ་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་དང་། སྦྱོར་བའི་
སྦྱོན་བཞི་བཅུ་ཅ་དུག་གོ །ཇི་

སྐད་བཤད་པའི་སྦྱོན་དེ་དག་དང་བུལ་བའི་སྒྲོ་ནས་དཔོན་སྦྱོབ་ཆོགས་པར་བྱས་ན་ལམ་གྱི་ཅ་བ་བཤེས་གཉིན་བསྟོན་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འབྱུང་བས་བཤེས་གཉིན་བསྟོན་ཚུལ་ཡང་དོན་གྲིས་་
བསྟན་ནོ། །རྒྱས་པར་ནི་གོ་

སྒྲ་བར་དགོངས་ནས་རྩ་བས་དངོས་སྤྲུལ་པ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་གསུངས་པ་བཀོད་པའོ། །གཉིས་པ་སྒྲོར་བའི་མཚན་ཉིད་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་བས་འདིར་ལམ་ཤེར་

ཕྱིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ལ་དགོངས་པ་དང་བཅས་ཏེ། མཚོན་བྱེད་གང་གི་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་གྱིས་མ་ཚོན་རྣམས་པ་དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་
བསྟན་མཚན་ཉིད་དེ་ཡང་རྣམ་པ་

@045A ལྷ། །གསུམ་དུ་དབྱེར་ཡོད་དེ། མཁྱེན་གསུམ་དུ་སྒྲོར་བ་མཚོན་བྱེད་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད། ཉན་རང་གི་སྒྲོར་བ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་སྒྲོར་བར་མཚོན་བྱེད་བྱུང་པར་གྱི་
མཚན་ཉིད། གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་བྱེད་ལས་

བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་སྒྲོར་བ་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་དེ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་དང་བཅས་ཏེ། སྒྲོར་བའི་ངོ་བོ་བདག་ཉིད་
གང་མཚོན་པར་བྱ་བའི་མཚོན་བྱ་དང་

མཚན་ཉིད་ཡང་སྒྲུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་སྐྱུ་བསྐྱུ་པའི་སྐྱོན་སྐྱུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི། ཤེས་པ། བྱད་པར། བྱེད་པ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་
ཉིད་དོ། །དང་པོ་ བོ་ལ་གསུམ། གཞི་ཤེས།

ལམ་ཤེས། རྣམ་མཁྱེན་སྒྲུང་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་བསྐྱུ་ཀྱི་གཞི་ཤེས་པའི་སྒྲུང་བའི་མཚན་ཉིད་བསྐྱུ་སྐྱུ་པ་འདི་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་རྟག་སོགས་ཀྱིས་
དབེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱེད་བཞི་པོ་

རྣམས་མཚན་གཞི། སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུང་བར་མཚོན། གང་གིས་ན་སྒྲུང་བའི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྱག་བཅུ་དྲུག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་
བྱ་མཚོན་པ་དང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཚོན་པའི་

ཕྱིར། མཚན་ཉིད་དེ་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ། གཞི་ཤེས་སྒྲུང་བའི་ཤེས་ཕྱིན་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་ཤེས་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་དང་། འཇིག་རྟེན་དོན་དམ་པར་འཇིག་པ་
མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟེན་

པ་མི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྒྲོད་པ་དུ་མ་ཤེས་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དེ་ལ་སེམས་བསྐྱུས་པ་དང་། དེ་ལ་སེམས་ཅན་ཕྱིར་བཞུས་པ་
སྟེ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། རྣམ་མཁའ་

@045B དང་འདྲ་བར་སེམས་མི་ཟད་པའི་རྣམ་པ་དང་། སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་དང་། ཞེ་སྤང་དང་བཅས་པ་དང་། གཏི་མུག་དང་བཅས་པ་དང་། སོགས་པས་བསྐྱུས་པ་སེམས་
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། ཞེ་སྤང་དང་གཏི་

མུག་དང་བྲལ་བ་ཤེས་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་དང་། སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་སྤང་བས་སེམས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དང་། དོན་དམ་པར་སོ་སོར་ངེས་
པའི་རྟེན་མེད་པས་སེམས་ཚད་མེད་པ་དང་།

དབང་པོའི་རྣམ་ཤེས་ལ་འདིའོ་ཞེས་སེམས་བསྐྱེད་དུ་མེད་པ་དང་། སྤྱན་ལྡན་སེམས་བཞུར་མེད་པ་དང་། ཤེས་པ་སེམས་དེ་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པས་འདྲ་བ་དང་། བཀྲམ་པ་དང་། བཅུམ་པའི་
ལྟ་བ་རྣམས་འབྲུལ་གཞི་ཕྱང་པོ་ལ་

བརྟེན་ནས་འབྱུང་ཞིང་གང་ཟག་གིས་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་ལས་གཞན་ཡང་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་དེ་དག་ནི། བདེན་པས་སྟོང་པའི་
དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སེམས་

དཔའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཐུབ་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པ་སྟེ། གཞན་ལ་བསྟན་ཅིང་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བར་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། སེམས་དཔའི་
གཞི་ཤེས་སྟོར་བའི་མཚན་ཉིད་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་ཀྱིས་ནི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་འདི་ཡིན་པར་བཞེད་དེ། སེམས་དཔའི་རྒྱད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བཙུ་མཚན་གཞི་ལམ་ཤེས་
སྟོར་བར་མཚོན། གང་གིས་ན་གོང་དུ་

བཤད་པ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་བྱུང་པར་བཅུ་དྲུག་གིས་བསྟུས་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་རིག་གིས་མེ་མཚོན་པ་བཞིན་དུ་མཚོན་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་དེ་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ།
ལམ་ཤེས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བརྟེན་ནས་

@046A ༄། །བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ངོ་པོས་སྒྲོང་པ་ཉིད་དང་། རྒྱུའི་མཚན་མ་མེད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། འབྲས་བྱ་ལ་སྒྲོན་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་སྟེ་མེད་པར་ཤེས་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་
ཤེས་དང་། རོན་དམ་པར་སྐྱེ་

བ་མེད་པ་དང་། འགགས་པ་མེད་པ་དང་། སོགས་པའི་སྤྲས་བསྐྱས་པ་ཆགས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། དད་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པ་དང་། རོན་དམ་པར་
སྤང་བྱའི་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་།

རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། རོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་རྟེན་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་དེ་དྲུག་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་དང་། རོན་
དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། གཞན་

དུ་མི་འབྱུང་བས་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱུག་པ་མེད་པ་དང་། སྒྲོ་སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་།
རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། མཚན་

ཉིད་དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་ཤེས་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ནི་ལམ་ཤེས་སྒྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་རེ་རེ་ནས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལྡན་གྱི་སྟོན་པ་མ་
ཡིན་གྱི། གང་མཚན་ཉིད་དུ་

བཞེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བའི་ཡ་གྲུལ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་རྩ་ལ་གྱི་སྐབས་ལ་ནི། རྣམ་མཁྱེན་སྒྱུར་བའི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་འདི་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་
དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་

འབྱུང་བདུན་མཚན་གཞི། རྣམ་མཁྱེན་སྒྱུར་བར་མཚོན། གང་གིས་མཚོན་ན་གོང་དུ་བཤད་པ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་བཅུ་དྲུག་གིས་བསྐྱས་བའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
ཚ་རེག་གིས་མེ་མཚོན་པ་ཇི་ལྟ་བ་

@046B བཞིན་དུ་མཚོན་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་དེ་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྒྱུར་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་ལ་མངོན་པར་བརྟེན་ནས་མཐོང་ཐོས་ལ་བདེ་བར་
གནས་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དག་བའི་

འཤེས་གཉིན་ལ་གྱས་པར་བྱ་བ་དང་། བཀའ་ལས་མི་འདའ་བར་སྒྲུ་མར་བྱ་བ་ཉིད་དང་། རྟེན་བཀྱར་གྱིས་མཉེས་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་ནས་མི་རྟོག་སོགས་གྱིས་མཆོད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་
བྱེད་པ་མེད་པ་ཉིད་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་

འཇུག་པའི་མཁྱེན་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། དོན་དམ་པར་གང་དུ་ཡང་མ་མཐོང་བའི་དོན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་སྟོན་པར་མཛད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་དང་། གདུལ་བྱ་ལ་
འཇིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཟོད་པ་དང་། འཇིག་

རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྟོམ་བྱུང་གིས་ཤེས་པར་མཛད་པ་དང་། གདུལ་བྱས་འཇིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་མཛད་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒྲོས་བསམ་
གྱིས་མི་བྲལ་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་དང་།

དོན་དམ་པའི་སྟོས་པ་ཉི་བར་ཞི་བ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་པ་འགོག་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་འདི་དང་ཕ་རོལ་ལ་དོན་དམ་པར་སྒྲུང་དོན་གྱི་འདུ་ཤེས་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་
ཤེས་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་རྣམ་

མཁུན་སྒྲོར་བའི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱེད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོག་ནས་འཆད་པའི་བསམ་གྱིས་མི་
བྱེད་སོགས་བྱེད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་

བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཉན་རང་གི་སྒྲོར་བ་ལས་བྱེད་ཞུགས་པར་མཚོན་པའི་བདེན་པའི་སྒྲོད་ཡུལ་ཅན་སྐད་ཅིག་མ་ནི་བཅུ་དྲུག་གིས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལམ་ཤེས་དང་རྣམ་
མཁུན་སྒྲོར་བས་བསྟན་པའི་གང་གི་

@047A ༄། །ལམ་ནི་བྱེད་པར་གྱི་ལམ་ཡིན་ཏེ། ཉན་རང་གི་ལམ་གཞན་དག་ལས་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར། གང་གིས་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་ན། བྱེད་པར་ནི་བདེན་པ་བཞིའི་
ཡུལ་ཅན་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་གྱིས་

ཤེས་པར་བྱ་བ་སྟེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ། བདག་རྒྱུན་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་གཞུང་བའི་ཤེས་རབ་གྱིས་སྟུག་བསྟན་གྱི་ཚུལ་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་
པ་ཁོང་དུ་རྒྱད་པ་དང་། དཔེ་མེད་པས་མི་

མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཐ་སྐད་པའི་ཚད་མས་གཞལ་བ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་དང་གངས་སོགས་ཀྱིས་བགང་བ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་
མ་བཞི་དང་ཀུན་འབྱུང་གི་ཡུལ་ཅན་བཞི་

ནི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཀུན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པ་དང་། ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་ཤེས་པའི་སྒྲིམ་བྱས་མཁས་པ་ཡི་རིག་པར་བྱ་བ་ཤེས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་སོགས་དང་བྱན་མོང་མིན་པའི་
དངོས་པོ་ཟབ་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་ཡོངས་སུ་

ཤེས་པ་ཉིད་དང་། ཐེག་ཆེན་རང་ལྷགས་ལ་བལྟོས་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་སྦྱར་བ་ཞེས་པ་བཞི་ནི། ཀུན་འབྱུང་ཤེས་བཟོད་བཞི་བྱད་གཞིར་བྱས་ནས་ཉན་རང་གི་སྦྱོར་བ་ལས་བྱད་
ཉུགས་པའི་མཆོན་བྱེད་དོ། །འགོག་པའི་ཡུལ་

ཅན་བཞི་ནི་བདག་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་བྱི་བ་དང་གང་བ་མེད་པའི་ངོ་བོར་རྟོགས་པ་དང་། དོན་དམ་པར་འཁོར་གསུམ་ནམ་པར་དག་པས་སྦྱིན་སོགས་རབ་ཏུ་
བསྐྱབ་པ་དང་། གྲུས་པ་དང་རྒྱན་མ་ཆད་པའི་

སྒྱུར་བས་བསྐྱལ་པ་དུ་མར་བསྐྱལ་པའི་ཚོགས་གཉིས་ཡང་དག་པར་འགྱུར་པ་དང་། ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་འགོག་པ་ཤེས་
བཟོད་བཞི་ཉན་རང་གི་སྒྱུར་བ་ལས་བྱུང་ཞུགས་

@047B པར་མཚོན་པའོ། །ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་བཞི་ནི་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཀྱི་རྟོན་རིགས་དང་ལྡན་པ་དང་བཅས་པ་དང་། སྒྲོན་ལམ་སོགས་པར་
ཕྱིན་བཅུ་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྒྱ་ཚོགས་པ་

དང་ལྡན་པ་དང་། ལམ་རྫོགས་པར་སྒྲོན་པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་གང་ལ་ཡང་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རོ་སྤྱོད་བ་མེད་པ་བཞི་
ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཤེས་བཟོད་པ་བཞི་ཉན་རང་

གི་སྒྱུར་བ་ལས་བྱུང་ཞུགས་པར་མཚོན་པའོ། །དེ་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཉན་རང་གི་ལམ་ལས་བྱུང་ཞུགས་པར་བསྐྱལ་པའི་ཆེད་དུ་བྱུང་ཆོས་དང་ལྡན་པར་དངོས་བསྟན་གྱི་ཉན་རང་
གི་སྒྱུར་བ་དེ་དག་གི་ལམ་འདིར་དངོས་སུ་མི་སྒྲོན་པའི་རྒྱ་

མཚན་ཡོད་དེ། །གོ་སླ་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ལ། སྒྱུར་བའི་ངོ་བོ་བཅུ་གཅིག་པོ་འདི་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྒྱུར་བ་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་
མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཚོན་ཚུལ་ཡང་ཆ་རེག་གིས་མི་

མཚོན་པ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་མཚོན་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་གང་ཞིན། གཞི་ཤེས་སྒྱུར་བའི་བྱེད་མཚན་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཐར་པའི་ལམ་ལ་འགོད་པ་ཕྱགས་སུ་ཕན་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་དང་
ཡིད་མི་བདེ་ཞི་བ་སོགས་ཆོ་འདིའི་བདེ་བ་

དང་། འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་སྒྲོབ་ཅིང་། སྒྲར་ཡང་མི་སྤྲིན་པར་བྱེད་པ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་ཤེས་སྒྱུར་བའི་བྱེད་མཚན་ཡོད་དེ། གཏན་དུ་ཕན་པའི་མྱང་འདས་ལ་འགོད་པའི་མི་
ལ་སོགས་པ་རྣམས་གྱི་ནི་སྐྱབས་དག

གི་བྱེད་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བརྒྱུག་པའི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པ་གནས་གྱི་བྱེད་པ་དང་། འཁོར་འདས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ལ་འགོད་པ་དཔུང་གཉིན་གྱི་བྱེད་པ་དང་། མྱིད་པའི་
བརྒྱན་དང་བྲལ་བའི་ཐར་པ་ལ་འགོད་པས་

@048A ཨྲ། །རང་གཞན་གྱི་དོན་རྟོགས་པའི་སྤྱིང་གི་བྱེད་པ་དང་། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་གཞན་དོན་བསྐྱབ་པ་ཡོངས་འབྲེན་གྱི་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
སྤྱོད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པའི་བྱེད་པ་

དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ངེས་པར་འབྲས་བྱ་དུས་མ་ཡིན་པར་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་བདུན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁྱེན་སྦྱོར་བའི་བྱེད་མཚན་ཡོད་དེ། ཐ་མ་
རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གྱིས་ཆོས་

ཐམས་ཅད་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་ཉི་བར་བསྐྱབ་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་མཁྱེན་སྦྱོར་བ་ལ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཛད་པ་གཅིག་སྟེ་བྱེད་པ་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་
ལ། མཁྱེན་གསུམ་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་

གི་བདག་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། འདི་མཚོན་པར་བྱ་བས་ན་མཚན་ཉིད་བཞི་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་དུ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། མཚོན་ཚུལ་ཡང་མཚོན་བྱ་ལྟ་བུར་མཚོན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡོད་དེ། འདོད་
ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤང་བ་དང་། དེའི་

རྟགས་ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལོན་སྤང་བ་དང་། དེའི་རྒྱའི་མཚན་མ་རྩལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་བྱེད་སོགས་སྤྱོད་བ་དང་། ཆགས་སོགས་ཀྱིས་མི་མཐུན་སྤྱོད་སྤང་དང་ཆགས་སོགས་མེད་པ་
སོགས་གཉིན་པོ་དག། བྱང་དོར་གྱི་རྣམ་གཞག་གིས་དབེན་

པ་སྟེ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་གཞི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཞི་དང་། དོན་དམ་པར་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ཐ་སྟོད་དུ་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་དཀའ་བ་བསྐྱབ་
པའི་སྦྱོར་བ་དང་། ཐེག་པ་གཞན་དུ་མི་ལྟར་བར་

མཐའ་གཅིག་དུ་འཛང་རྒྱ་བར་ངེས་པ་བསྐྱབ་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། ཡུན་རིང་པོ་ནས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་བསྐྱབ་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། སྒྲོམ་པ་དང་སྒྲོམ་པ་པོའི་ཆོས་དོན་དམ་
པར་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པ་སྦྱོར་བ་

@048B དང་། བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་མཐའ་དག་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལམ་ཤེས་པའི་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལྟ་དང་། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་
བསྐྱས་པའི་དང་པོའི་བྱུང་པར་གཞི་ལམ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་

གང་ཡིན་པ་དང་། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་དམ་བདེན་པར་ཞིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ལོག་སྟེ་བསྟན་པས་བྱིས་པ་མི་མཐུན་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཐོགས་པ་མེད་བར་
ཤེས་པ་དང་། ཤེས་དང་ཤེས་པ་དེ་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་

བས་འབྱུལ་གཞི་བདེན་པར་མེད་པ་དང་། བདེན་པས་སྟོང་པས་དོན་དམ་པར་གང་དུ་ཡང་འགོ་བ་མེད་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་དོན་དམ་པར་མེད་པས་སྟེ་བ་མེད་པ་དང་། དངོས་པོ་དང་
དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱི་དེ་བཞིན་

ཉིད་ནི་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲོར་བ་རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་བདུན་ཏེ་བཅུ་དྲུག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྒྲིར་སྒྲོམ་ན་སྒྲོར་བའི་
མཚན་ཉིད་དགུ་བཅུ་ཙུག་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དེ། ཤེས་

ཞི་བརྒྱད། བྱད་མཚན་བཅུ་དྲུག། བྱེད་མཚན་བཅུ་གཅིག། །ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་བཅུ་དྲུག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ནས་བབྱང་སྟེ། རྒྱུད་ལ་སྒྲིབ་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ་ལ་
གསུམ། བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་ནས་འཛང་

རྒྱ་བའི་ལམ་གྱི་ཐོག་མ་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། རྒྱ་སྒྲིལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་སྒྱུ་བའི་རིམ་པ་བཤད་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་ཏྱེགས་བྱུང་པར་
ཅན་རྒྱུད་ལ་སྒྱུ་བའི་རིམ་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་

ལ་གཉིས། ལམ་སྒྱུ་འཛིན་ཆེད་དང་། ལམ་གྱི་འཛིན་སྐྱེད་བསྐྱེད་ནས་དེ་ལ་མཁས་པའི་རྒྱ་གྱི་གདུལ་བྱ་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
རྟོགས་པའི་སྒྲོལ་བ་སྟོན་པའི་སྐབས་འདི་ལ་བསྐྱེད་པ་

@049A ལྷོ། །གངས་མེད་གསུམ་ནས་འཛང་རྒྱ་བའི་ལམ་གྱི་འགོ་རྩོམ་པའི་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། དོན་དམ་པར་མཛན་མ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
ཟིན་པའི་རབ་དུ་སྒྲིལ་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་རྣམ་

མཁྱེན་ལ་བྱུག་གི་བར་རང་རྒྱུད་ལ་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་པ་ལ་མཁས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་མངོན་ཏྱེགས་ཡིན་པར་ནི་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལམ་སྒྱུ་འཛིན་ལ་
མཁས་པའི་ཆད། དེ་ལ་མཁས་པའི་རྒྱ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་

བའི་གདུལ་བྱ་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་རྣམ་པ་ལྔ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་སོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་
ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ལ་དམིགས་པའི་དད་པ་དང་། སྤྱིན་

སོགས་པར་སྤྱན་དུག་སྦྱོད་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྦྱོ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སེམས་བསྐྱེད་གྱིས་བསྐྱས་པའི་བྲན་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་
ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྟེད་པའི་ཆོས་རྣམས་

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ཡུལ་རྣམ་པ་ལྔ་ལ་མཁས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་། སངས་རྒྱས་སོགས་དམིགས་དད་པ་དང་། ཞེས་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབས་
འགོ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་རྩ་བ་ངོས་བཟུང་

བའི་ཆེད་དུ་དད་པ་ལ་མཁས་པ་དང་པོར་བསྟན། བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་བྲན་པ་དང་། །ཞེས་པས་རྣམ་མཁྱེན་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བྲན་པའི་བྲན་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་
ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་འཇུག་སྒོར་བསྟན། སྤྱིན་སོགས་སྦྱོད་ཡུལ་

བཙོན་འགྲུས་དང་། ཞེས་པས་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྤྱོད་པ་སྤྱི་ལ་བསྐྱབ་ཚུ་ལ་བསྟན། བྱད་པར་པར་ཕྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ལ་སྤྱོབ་ཚུ་ལ་གྱི་བསམ་གཏན་ལ་སྤྱོབ་ཚུ་ལ་དེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཏིང་འཛིན་
དང་། །ཞེས་པས་བསྟན། ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོབ་ཚུ་ལ་

@049B དེ། ཆོས་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་རྣམ་ལུ། ཞེས་པས་བསྟན། གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དེ་ལ་དབང་པོའི་རིམ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ།
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དབང་པོ་རྟོན་པོས་རྟོགས་

ཤིང་ཐོབ་སྤྲོ་བ་དང་། རྟུལ་པོས་རྟོགས་དཀའ་བར་བཞེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟུགས་ལ་དད་སོགས་འབྲིང་ལ་གནས་པ་རང་རྒྱལ་ཆོགས་ལམ་པས་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་རྟོགས་ཤིང་ཐོབ་པ་
དང་། དང་སོགས་རྒྱང་དུ་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་ཆོགས་ལམ་

པས་ཉན་ཐོས་གྱི་བྱང་ཆུབ་རྟོགས་ཤིང་ཐོབ་པར་བསྟན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་རྩོ་བ་གསུམ་པོ་རྣམས་གྱི་དམིགས་པ་སྐྱབས་འདིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡིན་པར་
བསྟན་གས་ཤིང་མདོ་ལས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་དེ་དག་

ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་བཏང་སྒྲེམས་ཀྱི་སེམས་མཉམ་པར་ལྟ་བ་དང་། སོགས་པས་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བྱམས་པ་དང་། ཕན་པ་དང་། ཁོང་ཁྱོད་ཅེས་པ་དང་། རྣམ་པར་འཆོ་བ་མེད་
པའི་སེམས་རྣམ་པ་ལྟ་དང་། སྐྱེས་པ་དང་།

བྱད་མེད་རྒན་པ་ལ་པ་མའི་སེམས་དང་། གཞོན་པ་ལ་བྱ་དང་བྱ་མེད་སེམས་དང་། མཉམ་པ་ལ་སྦྱན་དང་སྦྱིང་མེད་སེམས་དང་། ཕན་ཚུན་མཐུན་པ་ཤེས་པ་དང་ཡིད་བརྟན་པ་གོགས་ཀྱི་
སེམས་དང་། རུས་གཅིག་པ་ལ་གཉིན་དང་། མི་

གཅིག་པ་ལ་སྦྲག་གི་བསྐྱེད་མཚམས་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་ལྟ་སྟེ་རྣམ་པ་དག་ནི་བཅུར་མདོ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཅེ་མོར་གྱུར་པ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཅེ་མོ་ལ་
གནས་པ་བདག་ཉིད་སྟོན་པ་མི་དགོ་བ་བརྩུ་ལས་

ཐོག་ཅིང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་པས་སེམས་ཅན་གཞན་དག་པ་ལ་ནི་འགོད་པ་གཉིས་དང་། མ་བསྐྱུལ་བར་ཞུགས་པ་ལ་བསྐྱུལ་པ་བརྗོད་པ་དང་། མཐུན་པར་བྱེད་པ་ལ་དགའ་བ་
སྒྲོམ་པ་ཉིད་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་དམིགས་

@050A ཨྲ། །པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བཟོད་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། བདེན་བཞི་ཤེས་པ་ལ་རྣལ་གནས་ནས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ཏིན་ཅན་དེ་ལ་འགོད་པ་
དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཚོས་མཚོག་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་

ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་། སོགས་པས་གོལ་བར་བྱེད་པ་སོགས་གྱིས་དམིགས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེ་ལ་
བཏིན་ནས་མངོན་ཏོགས་བྱུང་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་རིམ་

པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ལྷན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ཏོགས་བཤད་པ་དང་། སྐྱ་གསུམ་འབྱུང་བྱེད་གྱི་ལམ་བྱུང་པར་ཅན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་
དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱིར་མི་

ལྷོག་པའི་དགོ་འདུན་གྱི་ཚོགས་རྣམས་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། དབང་གཞན་ལྟ་ པའི་རྒྱུད་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ནས་བཟུང་སྟེ་མཐོང་བ་དང་ནི་སྒོམ་པ་སྟེ་སྒོམ་པའི་ལམ་དག་གསུམ་ལ་བྱང་རྒྱལ་
སེམས་དཔའ་གང་དག་གནས་པ་གསུམ་པོ་དེ་

འདིར་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དག་འདུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གསུམ། སྒྱུར་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་བཤད་པ་དང་། མཐོང་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་བཤད་པ་དང་། སྒྲོམ་ལམ་
པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་བཤད་

པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཡན་ལག་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དབང་པོ་རྣོན་པོ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་
ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་

འདི་ལྟར་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་བདེན་ཞིན་ལྟོག་སྟེ་འགག་པ་སོགས་རྟགས་རྣམ་པ་ཉི་ཤུར་བརྗོད་པ་ཡིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྫོད་དང་།
རྩེ་མོ་དང་བཟོད་པ་དང་བཅས་པ་

@050B དང་ཆོས་མཆོག་རྣམས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དབང་པོ་རྣོན་པོ་ནི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ནི་ཉི་ཤུ་དེ་དག་
གིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཉི་ཤུ་ཡོད་དེ། རྫོད་

ལ་གནས་པའི་རྟགས་བཅུ་གཅིག །ཅི་མེད་འུགས་བྱུག། བཟོད་པ་ལ་གནས་པའི་རྟགས་གཉིས། ཆོས་མཆོག་ལ་གནས་པའི་རྟགས་གཅིག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གཞུགས་
ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལ་བདེན་ཞེན་མངོན་གྱུར་བ་

ཐོག་པ་དང་། གྲུབས་གནས་ཡང་དག་ལ་ཐེ་ཆོམ་མངོན་གྱུར་བ་བཟད་པ་དང་། ལོག་ལྟ་དང་། དམུལ་བ་དང་། ཡི་དྲགས་དང་། དུད་འགོ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མི་ཐོས་པ་དང་། ཡུལ་
མཐའ་འཁོབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་། དབང་པོ་མ་ཆང་བ་སྟེན་

སྐྱུག་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་ལྟ་ཆོ་རིང་དུ་སྐྱེ་བ་སྟེ་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ཟད་པ་དང་། བདག་ཉིད་དགོ་བ་ལ་གནས་ཤིང་གཞན་དག་དེ་ལ་འགོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ཡུལ་ལ་འབྲས་
བུ་སྟེན་པར་གྱུར་ཅིག་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་སྟེན་པ་ལ་

སོགས་པ་དང་། ཟབ་མེད་དོན་ལ་སོམ་ཉི་མེད་པ་དང་། བྱམས་པའི་བསམས་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པས་ལྷས་དང་སོགས་པ་ཡང་དག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་དང་ལྡན་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་
འདུན་པ་དང་གཞོད་སེམས་དང་། གཉིད་རྟུགས་དང་།

མོད་འབྱོད་དང་ཐེ་ཚོམ་སྒྲིབ་པ་ནི་ལྷ་པོ་དེ་དང་མི་འབྲེགས་པ་དང་། མ་འགྲེགས་པ་དང་སྒྲ་བ་སོགས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་ཀྱན་འཛུམས་པ་དང་། སྒྲོར་ལམ་ཀྱན་རྒྱ་བྱ་པ་དང་ནི་ཤེས་བཞིན་དང་
(HLDA)ན་པ་དང་། གནས་མེད་དང་གོས་ལ་སོགས་པ་

གཙང་བ་བ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྲོང་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དབང་པོ་རྣོན་པོ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཡིན་ཏེ། བོད་དུ་བཤད་པའི་རྟགས་བཅུ་གཅིག་
དང་ལྷན་པའི་སེམས་དཔའ་དབང་པོ་རྣོན་ཡིན་པའི་

@051A ༄། བྱིན་པ་ཅི་མེད་ཉམས་ཏུ་གཡོང་དེ། ལུས་ལ་སྤྱི་བུའི་རིགས་བརྒྱད་ཁྲི་ལྔ་མས་མི་འབྱུང་བ་དང་། གཡོ་རྒྱས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་བྱ་བུའི་སེམས་མེད་པ་དང་། ཕྱག་དར་ཁྲོད་པ་སོགས་སྐྱངས་པའི་ཡོན་

ཏན་བཅུ་གཉིས་པོ་རྣམས་ནི་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་དང་། རྟེན་རྒྱལ་དང་འགལ་བའི་སེར་རྒྱ་དང་། འཆལ་རྩལ་སོགས་མེད་པ་དང་། ཚེས་ཉིད་དང་མི་འགལ་བར་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྷན་པར་འབྱོ་བ་ཉིད་

དང་། སེམས་ཅན་གཞན་དོན་དུ་དཔྱལ་བ་འཛོལ་བ་སྟེ་དཔྱལ་བ་འདོད་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲོར་ལམ་ཅེ་མོ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དབང་རྣམ་ཆོས་ཅན། རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ལས་
ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཉགས་དེ་

དག་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དཔའ་དབང་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་བ་བཟོད་པའི་ཉགས་གཉིས་ཡོད་དེ། ལམ་གཞན་ཉི་བར་སྟོན་པ་གཞན་གྱིས་དགྲི་བར་མི་གཏུབ་པ་དང་། ཟས་གཙོད་པ་དང་
མི་ལྷ་བསྟོན་པ་སོགས་ལམ་ལྟར་

བཅོས་པ་སྟོན་པའི་བདུད་བདུད་ཅིས་བྱ་བར་རྟོགས་པ་དང་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཟོད་པ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དབང་རྣམ་ཆོས་ཅན། རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་ཡིན་
ཏེ། གོང་གི་ཉགས་དེ་རྣམས་ཀྱི་

སྟེང་དུ་ཉགས་དེ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དཔའ་དབང་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཆོས་མཆོག་ལ་གནས་པའི་ཉགས་གཅིག་ཡོད་དེ། སྟོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་དབྱེས་
པའི་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཆོས་མཆོག་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དབང་རྣམ་ཆོས་ཅན། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དཔའ་དབང་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་མཐོང་ལམ་བ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་

@051B རྟགས་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དབང་པོ་འབྲིང་པོའི་རྒྱད་ཀྱི་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་པ་དང་། ཤེས་པའི་རྒྱད་
ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གིས་བསྟུས་པའི་ཐབས་ཤེས་བྱུང་

པར་ཅན་དང་། དེས་བྲངས་པའི་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་བྱུང་པར་ཅན་ནི་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐོང་ལམ་པ་དབང་འབྲིང་དེ་ཉིད་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཤེས་
པར་བྱ་སྟེ། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་འབྲའི་རྒྱད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གིས་བསྟུས་པའི་ཐབས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་དང་། དེས་བྲངས་པའི་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་བྱུང་པར་ཅན་ཆོས་ཅན། གློ་ལྡན་དབང་པོ་འབྲིང་པོ་
མཐོང་བའི་ལམ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་མི་

ཕྱོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། །དེ་སྐབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་མའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ། སྐབ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི། ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པ་
བཞི། འགོག་བདེན་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི།

ལམ་བདེན་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་སུ་བདེན་པར་རྟོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱན་བཏགས་བསྐྱོག་པ་དང་། དོན་དམ་དང་
ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་སེམས་བརྟེན་པ་དང་།

ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་དག་ལས་སེམས་རྣམ་པར་ལོག་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་གཞུགས་མེད་ཀྱི་སྒྲིམ་འཇུག་ཐོབ་ཀྱང་གཞུགས་ཁམས་ལ་སོགས་པར་ལས་དབང་གིས་སྐྱེ་བའི་རྣམ་པའི་ཡན་
ལག་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལུས་དང་སེམས་ཡང་བ་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཉིད་དང་། ཞེན་པ་མེད་པར་འདོད་པ་ལ་སྦྱོད་པ་ལ་སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་། འདོད་ཡོན་གྱི་ཉིས་
དམིགས་མཐོང་ནས་རྟག་ཏུ་ཆངས་པར་སྦྱོད་པ་

@52A ༄། ཉིད་དང་། འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། ཕུང་པོ་དང་སོགས་པས་ཁམས་དང་སྒྲི་མཆིད་རྣམས་ལ་དང་པོར་བདེན་པར་
ཞེན་པའི་སྒྲོར་བ་དང་། རྗེས་སུ་བདེན་པར་

ཞེན་པ་རྗེས་སུ་སྒྲོར་བའི་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་དང་། འགོག་པ་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པའི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྒྲ་མ་བཞིན་དུ་དེ་ལྟར་བདེན་ཞེན་བཀག་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
ཆོགས་སྤྱིན་པ་སོགས་ལ་སྒྲ་མ་བཞིན་དུ་བདེན་

ཞེན་བཀག་པ་དང་། མདོ་ལས་གྲོང་གི་སྐྱས་བསྟན་པའི་མིག་སོགས་དབང་པོ་དང་། གྲོང་བྱིར་གྱི་སྐྱས་བསྟན་པའི་དབང་བཞེན་དང་། གྲོང་བརྒལ་གྱི་སྐྱས་བསྟན་པའི་དབང་པོའི་ཡུལ་དང་།
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྐྱས་བསྟན་པའི་སྐྱེས་བུ་

ལ་སོགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་བདེན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བྱ་དང་། དེ་དག་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་སྤོང་གཉིན་གྱི་གཡུལ་འབྱེད་པ་ལ་སྒྲ་མ་བཞིན་དུ་དང་པོར་བདེན་པར་ཞེན་
པའི་སྒྲོར་བ་དང་། རྗེས་སུ་བདེན་པར་

ཞེན་པ་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བའི་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། སྤང་བྱ་སེར་སྒྲ་དང་འཆལ་བའི་རྩལ་བྲིམས་ལ་སོགས་པ་ལ་དང་པོར་བདེན་པར་ཞེན་པ་སྦྱོར་བ་
དང་། ཕྱིས་བདེན་པར་ཞེན་པ་

རྗེས་སུ་སྦྱོར་བ་ཡི་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་དང་། ཉོགས་པའི་ཆོས་ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བྱང་རྩལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ནི་རྩལ་ཙམ་ཡང་མི་དམིགས་པ་ཉིད། ཐམས་ཅད་མ་བྱེན་པ་ཉིད་
གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་ཐོབ་

པའི་རང་གི་ས་གསུམ་ལ་ནི་ཐེ་ཆོམ་བྲལ་བའི་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱི་གནས་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མ་བྱེན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་སྟོག། །གཏོང་བ་ལ་སེར་སྒྲ་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་
ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འབྱུང་བ་རྣམས་ཡིན་པའི་

@52B ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཞེད་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་མཉམ་གཞག་མིན་ནམ། ཇི་ལྟར་ན་གང་ཟག་གཞན་གྱི་ངོ་བོར་ཕྱིར་མི་སྟོག་པར་དཔོག་པའི་འབྲས་ཉོགས་སུ་འབྱུང་ཞེན་
སྦྱོན་མེད་དེ། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་

ལས་དབང་གིས་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྐད་བྱང་པར་ཅན་ལ་ཤེས་བཟོད་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མཉམ་གཞག་དེ་ལས་ཐ་སྐད་བྱང་པར་
ཅན་སྟེ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྟོམ་

ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ལ་གཉིས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོམ་ལམ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཀྱི་བྱང་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟོམ་ལམ་གྱི་བྱང་ཆོས།
བྱང་གཞི་སྟོམ་ལམ། སྟོམ་ལམ་གྱི་

དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་སྟོམ་བའི་ལམ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་གི་གནས་ལུགས་ཟབ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་གནས་ལུགས་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པས་བྱང་པར་དུ་བྱས་
པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གནས་

ལུགས་དེ་ནི་ཟབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྟོ་འདོགས་དང་། རྒྱར་བའི་མཐའ་ལས་གོལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་སྟོམ་བའི་ལམ་དེ་ནི་ཆོས་
ཅན། རྒྱན་ཆགས་སུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ།

སྒྲུབ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་དང་མཐོང་བའི་ལམ་དང་། སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཉིད་གྱིས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སེམས་པ་དང་། འཇལ་བ་དང་ངེས་པར་རྟོགས་པའི་
ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། རྩོད་པ་སྒྲོང་བའོ། །དང་པོ་ནི་འོན། སྒྲོམ་ལམ་དེ་ལ་དུ་ཞིག་ཡོད་ཅིན། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་དེ་ནི་རྒྱན་ཆ་པ་རྣམ་པ་དགུར་
བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་རྒྱུ་དུ @53A`

@53A ༄༄༅། །དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རྣམས་རེ་རེ་ལ་རྒྱུ་དུ་སོགས་དབྱེ་བ་ཡིས་རྣམ་པ་དགུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རྒྱུ་འབྲིང་དགུར་དབྱེར་རུང་སྟེ། རྒྱུ་འབྲིང་དགུའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱན་
ཆགས་སུ་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་

པ་རྩོད་པ་སྒྲོང་བ་ལ་གཉིས། གྲངས་ངེས་ལ་རྩོད་པ་སྒྲོང་བ་དང་། བྱེད་པ་ལ་རྩོད་པ་སྒྲོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་ཁོན་རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ལ་དགུར་གྲངས་ངེས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐེག་
ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེ་བྲག་རྣམ་པ་དགུ་བས་

མང་བའི་ཕྱིར། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རྣམ་པ་གསུམ་ལས་སྒྲོམ་ལམ་དགུ་པོ་རི་རིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་གངས་མེད་པ་གཞལ་དུ་མེད་པ་ཚད་མེད་པ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
ཞེན། ལན་ལ་གསུམ་གྱི་དེ་ལྟར་ན།

འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་གངས་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བརྟན་པ་རྣམས་དམ་པའི་དོན་དུ་བཟོད་པ་མ་ཡིན་པས་མི་འཐད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་མི་འཐད་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་མི་འཐད་
ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་དུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་

བརྩེ་བའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་གསུང་རབ་ལས་གངས་ཇི་ལྟར་བརྟན་པ་དེ་དག་ཐུབ་པ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལས། དོན་དམ་ལ་བསྟོས་པའི་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཀུན་
རྫོབ་ལ་བསྟོས་ཏེ་བྲུབ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ལན་

མཛད་ཀྱང་དོན་འདྲའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དོན་དམ་ལ་བསྟོས་པའི་རྩོད་པ་སྤོང་བ་དང་། ཐ་སྙད་ལ་བསྟོས་པའི་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།
སྒྲོམ་ཞེས་བུ་བའི་ལམ་གྱི་ནི་ཆོས་ཅན། སྤང་

བྱུ་ཅི་ཞིག་ཉམས་ཤིང་གཉིན་པེ་ཅི་ཞིག་ཐོབ་པར་མེད་པར་ཐལ། རོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁ་_(YB) སྒྲེ། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་དམ་པར་བཟོད་དུ་མེད་པ་ལ་ཉམས་པ་དང་ནི་འཕེལ་བ་མི་རུང་བའི་
བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། གཉིས་པ་ནི། རོན་

@53B དམ་དུ་འཕེལ་འགྲིབ་མི་རུང་བར་ཐལ། རོན་དམ་པར་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་དུ་ཡང་བཟོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རོན་དམ་དུ་འདོད་པའི་ལན་འདི་ཙུ་བས་དངོས་སུ་མ་བསྐྱས་ཀྱང་
རོན་གྱིས་བསྐྱན་ནོ། །རོན་དམ་པར་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་ན་

སྒྲོང་གཉིན་མི་འཐད་པས་བྱུ་བ་མེད་པར་ཐལ། སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཟག་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་རོན་དམ་པར་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་ཀྱང་། ཐ་སྙད་དུ་གདུལ་བྱའི་རོན་བྱེད་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་
ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་འདི་ནི་རོན་དམ་པར་

འཕེལ་འགྲིབ་མེད་ཀྱང་། ཐ་སྙད་དུ་སྤང་བྱ་ལ་གཞོད་པ་སོགས་འདོད་པའི་རོན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱང་རྒྱལ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས་དཔེ་རོན་མི་མཚུངས་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་
ཐལ། ཐ་སྙད་དུ་རོན་བྱེད་པར་ཅན་བྱེད་

པར་མཚུངས། བྱང་ཆུབ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོམ་ལམ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་དེའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚུད་པ་དང་། ལན་
ནོ། དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་

པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ནི་བྱང་ཆུབ་བསྐྱེད་པར་མི་རིགས་པར་ཐལ། སེམས་སྒྲུ་མས་བྱང་ཆུབ་བསྐྱེད་པ། རིགས་པ་མིན་ཕྱི་མས་ཀྱང་མ་ཡིན། སྒྲུ་ཕྱི་མང་པོ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བས་ཀྱང་མ་
ཡིན། རིམས་ཀྱིས་འབྱུང་བས་ཀྱང་མ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་སྐད་ཅིག་སྒྲུ་ཕྱི་མང་པོ་རིམས་ཀྱིས་འབྱུང་བས་རང་འབྲས་སྐྱ་གསུམ་མི་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོན་མེད་པར་ཐལ། མར་མི་སྐད་ཅིག་སྒྲུ་མ་ལས་ཕྱི་
མ་ཕྱི་མ་རྣམས་ལྡན་རིམས་ཅན་དུ་

འབྱུང་བས་སྒོང་བུ་སྐྱམ་ལྡན་རྫོགས་པར་སྟེག་པའི་མར་མའི་དཔའི་རྩ་ལ་གྱིས་ནི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་སྐད་ཅིག་སྒྲུ་ཕྱི་མང་པོ་རིམས་ཀྱིས་འབྱུང་བས་རང་འབྲས་སྐྱ་གསུམ་བསྐྱེད་པ་དང་།
དེ་འབའ་ཞིག་དུ་མ་ཟད་འཆད་

@54A ཨྲ། །པར་འབྱར་བའི་ཟབ་མེའི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱང་འཐད་པར་ཁོང་དུ་རྒྱད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་ས་བརྒྱད་པ་བ་ཆོས་ཅན། ཟབ་མོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་
ཐུགས་སུ་རྒྱད་པ་དང་ལྟན་ཏེ། གཞིའི་

གནས་ལུགས་སྐྱེ་བ་ཟབ་པ་དང་། དོན་དམ་པར་མ་ཡིན་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་དུ་འགོག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་འགོག་པ་ཟབ་པ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་གོམས་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་
ལ་སྤྱིན་སོགས་རྣམ་པ་དུ་མ་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་

པས་ཤེས་བྱ་ཟབ་མོ་དང་། དོན་དམ་པར་འགག་པ་མཐོང་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཟབ་མོ་དང་། ཐམས་ཅད་ལ་དོན་དམ་པར་སྤྱོད་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཟབ་མོ་དང་། དོན་དམ་པར་གཉིས་
སུ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལམ་ཐམས་ཅད་

བསྐྱབ་པ་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཟབ་མོ་དང་། ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ཟབ་པ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཟབ་པ་ཉིད་རྣམས་སུ་ཐུགས་སུ་རྒྱད་པ་དང་
ལྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ།

ཆོས་སྐྱའི་རྒྱ་སྤྱི་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་བ་དང་། ལོངས་སྐྱའི་རྒྱ་སྤྱི་ཞི་དག་པའི་སྒྲུབ་བ་དང་། སྤྱལ་སྐྱའི་རྒྱ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྒྲུབ་བ་ལའང་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་
དང་། གྲུན་ཀ་སྒྲོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་

ས་བརྒྱད་པ་བ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་སྤྱི་དང་ཞི་བར་བདེན་པར་མི་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱོད་ཀྱིས་སྤྱི་ཞི་བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་ཡང་
བདེན་ཞེན་མངོན་གྱུར་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐྱབས་ཟད་

པར་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་ཞི་བདེན་པར་མེད་དེ། སྤྱི་ཞིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་མི་ལམ་དང་འབྲ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དགེ་སྤྲིག་ལ་སོགས་པ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། ལས་འབྲས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་

@54B པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མི་ལམ་བཞིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །ལས་འབྲས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ན། ལས་འབྲས་བཞག་དུ་མེད་པའི་སྒྲིན་མེད་པར་ཐལ། ལས་འབྲས་མེད་པར་ཐལ་བ་ལ་སོགས་
པའི་གྲུན་ཀའི་ལན་ནི་མདོ་ལས་ཇི་སྐྱད་ལའང་པར་ཟད་

ཅིང་ལྷན་ཀ་དེ་དག་སྒོར་རྩ་པ་འི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་ས་བརྒྱད་པ་བ་ཆོས་ཅན། རང་གང་དུ་འཛང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ནི་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཐོབ་སྟེ།
སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་བཀྲས་སྒྲོམ་སོགས་ཀྱི་

མ་དག་པ་དེའི་གཉིན་པོར་ལྷའི་ལོངས་སྦྱོད་ཉི་བར་སྦྱད་པ་དང་ལྷན་ཞིང་བཀྲས་སྒྲོམ་སོགས་ཀྱི་མིང་ཙམ་ཡང་མེད་པར་དག་པར་སྦྱབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་རྫོང་བ་དང་ཆོར་མ་
སོགས་ཀྱིས་མ་དག་པ་དེའི་གཉིན་པོར་གསེར་

གྱི་ས་གཞི་ལ་ཨིན་ཀྱི་ལས་མིག་མདས་རིས་སུ་བྲིས་པ་སོགས་དག་པར་སྦྱབ་པའི་དག་ཅུ་བསགས་པ་ཡིས་ཞིང་དག་པའི་སྦྱོར་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཡུམ་རྣམ་པ་གསུམ་མངོན་
སུམ་དུ་བྱ་བ་ལ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་

པའི་དུས་དང་། མི་ཕན་པ་དུས་མིན་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པའི་དག་པ་སྦྱོར་བ་ཅན་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་རྣམ་པ་བརྩུ་ཡོད་དེ། ལྷའི་བྱའི་བདུད་ལ་སོགས་པའི་དག་
རྣམས་ལས་ནི་འདས་པ་དང་། དོན་དམ་པར་

མི་གནས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་སྡོད་ཀྱི་སྡོད་ལམ་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་འཕངས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་བྱེད་པ་དང་། ཉན་རང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྱུར་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་
བདེན་བར་མ་ཆགས་པ་དང་། གང་ཟག་

དང་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་བདེན་པར་མི་དམིགས་པ་དང་། རྒྱུའི་མཚན་མ་བདེན་པར་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་སྡོད་ལམ་འདེབས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཟད་པ་རྟོགས་པ་དང་། རང་སྤྱིར་
མི་ལྟོག་པ་དེའི་རྟགས་ཀྱི་འབས་ལ་

@55A ༄། །མཁས་པ་དང་། རྟོགས་པ་ཚད་མེད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་སྟེ་རྣམ་པ་བཅུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅས་མངོན་
པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅས་བྱ་བའི་རྣམ་པ་ཤད་སྟོང་པོའི་

དོན་རབ་དུ་གསལ་བ་ལས་སྐབས་བཞི་པའི་པཤད་པའོ། ། །གཉིས་པ་དབང་དུ་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་ཅེ་མོའི་སྒྱུར་བ་ལ་གཉིས། ལུ་ཅི་གཞུང་བཤད་པ་དང་། སྐབས་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་
སྒྱུར་ལམ་ཅེ་སྒྱུར། མཐོང་ལམ་

ཅེ་སྒྲོར། སྒྲོམ་ལམ་ཅེ་སྒྲོར། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྲོར། དང་པོ་ལ་བཞི། རྟོད་ཀྱི་ཅེ་སྒྲོར། ཅེ་མའི་ཅེ་སྒྲོར། བཟོད་པའི་ཅེ་སྒྲོར། ཆོས་མཆོག་གི་ཅེ་སྒྲོར་རོ། །དང་པོ་ནི། ཅེ་སྒྲོར་ཕྱིན་པའི་སྒྲོར་
བ་ཐོབ་པའི་རྟགས་ནམ་པ་བཅུ་གཉིས་དག་ཏུ་

མདོ་ལས་བཞེད་དེ། སྒྲོམ་བྱུང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་མི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་ནམས་ཀྱན་མི་ལམ་ལྟ་བུར་ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་དང་། ལ་སོགས་པས་སེམས་བསྐྱེད་ལ་གོམས་
པས་མི་ལམ་ན་ཡང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་

པའི་ས་ལ་དགའ་བའི་སེམས་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་མཐོང་བ་དང་མི་འབྲེལ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དགོ་ཅུ་སྟོན་པས་མི་ལམ་ན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་མཐོང་བ་
དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྩུ་འཕྱུལ་ནམ་

པར་འབྱུལ་བས་ནམ་མཁའ་ལ་འཕགས་ཏེ་ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་མི་ལམ་དུ་དམིགས་པ་དང་། སད་ནས་མི་ལམ་དང་འབྲེལ་བར་ཆོས་སྟོན་པར་བྱའོ་སྟུམ་པའི་མི་ལམ་དུ་ཡང་ཆོས་སྟོན་པའི་
སེམས་སྐྱེ་བ་དང་། སད་མིས་གཉིས་

ཀའི་སྐབས་སུ་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་མཐོང་ནས་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་ངན་སོང་གི་མིང་ཡང་མེད་པར་གྱུར་ཅིག་སྟུང་དུ་ངན་སོང་སྟོང་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། སང་མི་ས་གཉིས་ཀའི་
གནས་སྐབས་ན་གྲོང་བྱིར་ལ་སོགས་པ་

@55B འཆོག་པ་ཞི་བ་བྱེད་པའི་བདེན་པའི་ཕྱིན་རྒྱབས་འབྱུང་པ་དང་། རྒྱུ་བོ་གཞོན་སྤྱིན་སོགས་མི་མ་ཡིན་གྱིས་ཟིན་པ་ན། དེ་དག་མེད་པར་བྱེད་པའི་བདེན་ཆོག་འབྱུང་པ་དང་། རང་ཉིད་
བདུད་ཀྱི་ལས་མངོན་པར་ཤེས་པས་བདུད་ཀྱི་ལས་ཟིལ་

གྱིས་གཞོན་བའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉིན་བསྟེན་པ་དང་། མཉམ་རྗེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལ་སྟོབ་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོམ་བྱུང་གི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་
བདེན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་དང་། བྱང་སེམས་

ཀྱི་སྟོན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྟགས་བཅུ་གཉིས་སུ་མདོ་ལས་བཞེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཅུང་མེད་ཅུང་སྟོང་ལ་གནས་པའི་སེམས་
དཔའ་ཆོས་ཅན། བསོད་ནམས་རྣམ་པར་འཕེལ་

བ་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ཐོབ་སྟེ། འཛམ་བུ་གླིང་གི་སྐྱེ་བོ་ལ་སོགས་པ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཇི་སྟེད་ཀྱིས་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པས་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པའི་དགོ་བ་ལྷག་པ་དང་།
བསོད་ནམས་དེ་ལས་ལྷག་པ་སྟོར་བ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཤེས་

རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། དེ་བས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་དང་། དེ་བས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཅེ་སྟོར་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱང་
ཆུབ་པར་བྱ་བ་དང་བྱང་ཆུབ་པར་བྱེད་པའི་

རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པ་དང་། འཛམ་བུ་གླིང་གི་སེམས་ཅན་རྣམས་དགོ་བ་བཅུ་ལ་སོགས་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམ་འཇུག་
ཐོབ་པ་ལས་བྱུང་པར་འཕགས་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཅུ་མེའི་

ཤེས་ཕྱིན་ལ་བཙོན་པའི་བྱང་དུ་གྲུས་ཤིང་གཞོན་པ་མི་བྱེད་པར་སྒྲིའི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་འོང་བ་དང་། ཅུ་མེའི་ཤེས་ཕྱིན་གྱིས་མཐུས་བདུད་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། རང་དང་
ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་གཞན་ལ་

@56A ཨྲ། །སྟོན་པ་དང་འབྲ་བར་གྲུས་ཤིང་བསྐྱབ་པ་མཚུངས་པར་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཟག་གཞན་ལ་བསྟོས་པས་ཕྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་། རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་ཚོགས་གཉིས་གྱི་ཐབས་ལ་

མཁས་པས་ཚོས་ཉིད་སྟོམ་བྱུང་གི་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཅུ་མེའི་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་མཐུས་སངས་རྒྱས་གྱི་རིགས་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་
ཉིད་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་སྟེར་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་

སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཐོབ་པ་དང་། ཅུ་མེའི་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་མཐུས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སེར་སྒྲ་སོགས་མི་སྐྱེ་བ་དང་། གཟུགས་སོགས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀྱན་བཏགས་མངོན་
གྱུར་པ་དང་ལྡན་པར་རྟོགས་པའི་སེམས་རབ་ཏུ་

མི་སྐྱེ་བ་དང་། ཤེས་ཕྱིན་གྱི་ནང་དུ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཀྱན་བསྐྱུས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཤེས་པ་དང་། སྟོམ་བྱུང་གི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པའི་རིགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པ་
དང་། ཅུ་མེའི་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་མཐུས་ཡང་དག་པར་

རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉི་བར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནང་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་སྤྲ་མས་བསོད་ནམས་གཞན་རྣམ་པ་བརྒྱད་རྣམ་པ་མང་དུ་ནི་དཔེར་མཛད་ནས་དེ་བས་ཆེས་ལྷག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ཆོས་ཅན།

བརྟན་པའི་ཕྱི་མེའི་སྦྱོར་བ་ཞེས་ནི་མདོ་ལས་མངོན་པར་བཟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་དོན་རྟོགས་པས་བསྐྱུས་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཆོས་རྣམས་གྱི་རྟོགས་པའི་རིགས་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པ་བླ་ན་མེད་པ་ཐོབ་ཅིང་། གཞན་དོན་

སྒྲིང་རྗེས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བར་མདོ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ཐོབ་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆོས་
ཅན། ཆོས་མཆོག་ཕྱི་སྦྱོར་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་ཡོངས་སུ་

@56B མདོ་ལས་བསྐྱུགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིང་བཞི་པ་དང་སྦྱོང་དག་པ་དང་། སྦྱོང་གཉིས་གསུམ་གྱི་རྒྱ་དག་སྤང་བྱངས་གྱིས་གཞལ་རྩས་པ་དཔེར་མཛད་ནས། དེ་བས་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་
དང་། སྦྱོང་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་དང་། སྦྱོ་བ་

གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་སེམས་བཞིའི་དགེ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་བསོད་ནམས་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་ཤིང་ཚད་ལས་འདས་པའི་བསོད་ནམས་མང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་མཆོན་ནས་
བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཐོང་ལམ་རྩེ་སྒྲོར་

ལ་གཉིས། སྤང་བྱ་རྟོག་པ་དང་། དེའི་གཉེན་པོའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཟུང་རྟོག་མདོར་བསྟན་པ་དང་། འཛིན་རྟོག་
མདོར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་

ཀྱི་མཐོང་སྤངས་འཇུག་པ་དང་ནི་ལྟོག་པ་ལ་བཟུང་བའི་རྣམ་རྟོག་དེ་ཆོས་ཅན། སོ་སོར་དགུའི་བདག་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བས་དགུ་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཇི་བཞིན་
ཡུལ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཉིད་དུ་

ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཞིན་ཡུལ་ལ་འབྱུལ་པའི་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་སྤངས་འཛིན་རྟོག་ཆོས་ཅན། གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། སོ་སོ་སྒྲི་བོས་སེམས་ཅན་རྗེས་ཡོད་དུ་
འཛིན་པ་དང་། འཕགས་པའི་དབྱེ་བས་སྒྲེས་བྱ་

བཏགས་པར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དག་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་དུ་བདེན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་འཛིན་པ་དག་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་སོ་སོར་དགྲ་དགྲའི་བདག་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་
བྱ་སྟེ། ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བས་དགྲ་དགྲ་ཡོད་པའི་

ཕྱིར། དེ་དག་གནས་ཚུན་དང་མཐུན་པའི་ཡུལ་གང་གིས་འཛིན་པར་འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་དེ་དག་གཟུང་དོན་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་མེད་པའི་འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
ལྟར་རྟོག་པ་དེ་དག་འཛིན་པ་མ་འབྲུལ་པའི་ངོ་

@57A ༄། །ཐོས་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་དངོས་ཏེ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། གཟུང་རྟོག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། འཛིན་རྟོག་རྒྱས་པར་
བཤད་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཇུག་

པ་གཟུང་རྟོག་དང་ལྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་གོ། །དང་པོ་ནི། འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཟུང་བའི་རྣམ་རྟོག་དེ་ནི་རྣམ་པ་དགྲར་འདོད་དེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་འཇུག་བྱ་སྟེ་ཡི་དབང་དུ་བྱས་པ་དོན་
དམ་པར་དབེན་པའི་ཕྱིན་དུག་

གིས་དོན་དམ་པར་དབེན་པ་སྒྲན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་དོན་དམ་པར་མ་ཐོབ་ཀྱང་ཐ་སྐད་དུ་ཐོབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་ལ་དམིགས་པ་དང་། བྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱི་རྒྱ་མི་གཡོ་
བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཞུགས་པས་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སྤྱངས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ལམ་གྱི་ངོ་བོ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་ནི་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ལམ་གྱི་དམིགས་པ་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་
ལ་མ་འབྱུལ་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་།

སྤང་བྱ་འཛུམས་པའི་རྒྱས་པ་སྒྲང་བར་བྱ་བ་དང་། དོར་བར་བྱ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱིས་འཛུམས་པ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉིན་པོ་སྒྲིབ་པའི་རྒྱས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ལམ་གྱི་
འབྲས་བུ་རང་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་

ཐེག་ཆེན་རང་གི་རྟོགས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་གཞན་དོན་གྱི་རྒྱས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཐེག་ཆེན་རིགས་མ་ངེས་པ་རྣམས་ལ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ས་ཐག་བསྐྱང་བར་བྱེད་པ་ལ་
དམིགས་པ་དང་། གཞན་དོན་གྱི་ལས་ཀྱི་

དབང་དུ་བྱས་པ་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་སྒྲུལ་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དེ་ཡི་ལས་ལ་དམིགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ལས་འདས་པ་
ལ་འགོད་པར་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་སྟོན་

@57B མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་བཟུང་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བས་དགྲ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྡོག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉིན་ཅན་ཉན་ཐོས་ལ་
སོགས་པའི་ཡིད་ལས་བྱུང་བ་དམན་པའི་

ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ལ་ལྡོག་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དགྲའི་བདག་ཉིད་དུ་འདོད་དེ། ཉན་རང་གི་ལམ་སྲིད་མཐའ་དང་ཞི་བའི་མཐར་ཐུང་བའི་རྟོག་པ་
དམན་པ་ཉིད་དང་ནི་བདག་རྟོན་དམན་པ་

ལམ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་མཚང་བ་དང་། རང་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་དམན་པས་ཐར་པར་གཞན་གྱི་རྟོན་གྱིས་འགོ་བ་དང་།
དོན་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་དམན་པ་ཆེན་པོ་

གསུམ་ལ་མི་འཇུག་པས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལོག་པ་དང་། ང་། སྤངས་པ་དམན་པ་ཉི་ཆོ་བ་དང་། རྟོགས་པ་དམན་པ་འབྲས་བུ་དང་པོ་སོགས་རྟོགས་པ་སྣ་ཆོགས་པ་ཉིད་དང་། ལམ་བྱ་དཔར་ཅན་མ་
ཐོབ་པས་ཞི་མཐའ་མ་ཐོབ་བར་དུ་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་

ལ་གནས་པ་དང་། འཇུག་པ་སྤོངས་པ་དང་། འབྲས་བུ་བྱ་བ་དཔར་ཅན་མ་ཐོབ་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མ་བྱེན་པ་ཉིད་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་ཞིང་། ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་རྣམས་ལ་ཉེས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱིས་

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་འཇུག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟོག་པར་བྱའོ་ཞེས་དམིགས་པའི་སྟོན་སྒྲུབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྗེས་འཛིན་རྟོག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་།
བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་འོ།།

དང་པོ་ནི། འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་ཆོས་ཅན། དགྲུང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱང་དོར་དུ་ཞེན་པ་སྦྱུ་མ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་འཛིན་པ་དང་ནི་སྦྱོན་འདོར་བའི་གང་ཟག་ལ་དམིགས་པ་དང་།
གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་བདེན་

@58A ༄། །པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། བདེན་པར་ཡིད་ལ་བྱས་པས་ཁམས་རྣམས་ནི་གསུམ་པོ་དག་དང་ཉི་བར་འབྲེལ་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་
པར་བབྱང་ནས་གནས་པ་ལ་དམིགས་པ་

དང་། ཐམས་ཅད་དུ་བདག་མིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཁོང་དུ་རྒྱད་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆགས་པ་ལ་
དམིགས་པ་དང་། མཚན་འཛིན་གྱི་གཉིན་པོ་ལ་གདམས་

པ་དང་། རྣམ་མཐུན་དུ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་ཉམས་པ་སྟེ་ཡུན་རིང་དུ་ཐོགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྟོང་པ་པོར་བདེན་པར་ཞེན་པ་ཀྱན་བཏགས་ཀྱིས་
བསྐྱས་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།

འཛིན་པའི་རྣམ་ཏྲོག་གཞན་མཐོང་སྤངས་ཤེས་སྒྲིབ་བཏགས་འཛིན་ཏྲོག་པ་ཆོས་ཅན། དགྲ་ཡོད་དེ། ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་དུ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་ངས་པར་འབྱུང་བའི་
སྒྲིས་བྱ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ལམ་གཞན་པར་

ཕྱིན་དུག་ལ་ལམ་མ་ཡིན་པར་ངེས་པར་འཛིན་པ་ལ་སྐྱེས་བུར་བཏགས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། རྒྱ་ལགག་པ་དང་བཅས་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ལས་གཞན་པ་ལ་དོན་དམ་པར་
ཞེན་པའི་སྐྱེས་བུ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ལམ་གྱི་

དངོས་པོ་མཐའ་དག་རྒྱན་མི་འཆད་དུ་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྐྱེས་བུར་བཏགས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། གཟུགས་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་ལ་སྐྱེས་
བུར་བཏགས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། སེམས་

བསྐྱེད་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ནི་འཇིག་ཤིང་ཉམས་པ་ལ་སྐྱེས་བུར་བཏགས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ལྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོག་པར་བབྱང་ནས་སངས་རྒྱས་དོན་དུ་
གཉེར་བའི་འདོར་བ་མེད་པ་ལ་སྐྱེས་བུར་

@58B བཏགས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། རྒྱ་ཤེར་ཕྱིན་སྒྲོམ་པ་མེད་པ་ལ་སྐྱེས་བུར་བཏགས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། བདུད་ལ་སོགས་པ་བྱང་རྒྱལ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་ཕྱིར་གློལ་བའི་དངོས་
པོ་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་

བདེན་པར་ཞེན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀྱན་བཏགས་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བས་དགྲ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གཉིན་པོ་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྱུར་ལ་གསུམ། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྱུར་གྱི་རྒྱན་མཐོང་
ལམ་ཅེ་སྒྱུར་གྱི་འབྲས་བུ་བྱང་རྩབ་ཆེན་པོ། །

མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྱུར་རང་གི་ངོ་བོ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཐར་ཐུག་གི་རྒྱ་བྱང་ཆེན་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྱུར་བསྐྱེད་པ་ལ་རྒྱ་ཚོགས་གཉིས་དང་ལྷན་པ་ལས་འགྱུར་ཏེ། ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་བྱང་རྩབ་ལ་འགོད་

པའི་དོན་དུ་དེའི་ཐབས་གཞན་ལ་སྟོན་པ་རྒྱ་གཅིག་དང་བྱང་རྩབ་དེའི་རྒྱ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཚིག་དོན་ནི་ཡོངས་སུ་གཏོད་པ་རྒྱ་གཉིས་པ་དང་། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྱུར་ཐོབ་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་རྒྱ་
མཉམ་གཞག་ཏུ་ཤེར་ཕྱིན་སྟོམ་པ་དང་

རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གཞན་ལ་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་མང་པོ་ཉིད་དང་ལྷན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རང་ལུགས་གྱི་བྱང་རྩབ་རྗེས་བབྱང་བ་དང་།
དངོས་པོ་བདེན་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་

དེ་མི་འཐད་པ། མཐར་ཐུག་གི་བྱང་ཆེན་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་དམ་པར་ཟད་དང་སྐྱི་བ་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པ་དེ་

དག་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཟད་མི་སྐྱི་ཤེས་པའི་བྱང་ཆེན་པོར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དོན་དམ་པར་བྱི་མ་ཟད་པ་མི་སྐྱི་བ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པའི་བྱང་ཆེན་པོ་ཞེས་
མདོ་ལས་བརྗོད་ཅིང་དེ་ལྟར་རིགས་པའི་

@59A ༄། ༄། ལྷོ་པ་དོན་དམ་པར་ཟད་པ་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་སྐྱི་བ་མེད་པ་ཞེས་མདོ་ལས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དོན་དམ་པར་ཟད་མེད་དུ་རྟོགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་
ནས་འགྲུབ་པའི་ལྷོ་པ་གཉིས་པ་ལ་གཉིས།

རིགས་པ་དང་འགལ་བ་དང་། ཁས་སྦངས་དང་འགལ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོར་སྐྱི་བ་བྱེད་གྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་མཐོང་བའི་ལམ་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་གྱིས་ནི་ཆོས་
ཅན། །ཤེས་སྐྱོབ་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྒྲིག་པ་བདེན་གྲུབ་ཅི་

ཞིག་ཟད་ཅིང་། བདེན་གྲུབ་སྐྱེ་འཕྲོ་ཆད་པའི་སྐྱེ་མེད་གྱི་རྣམ་པའི་འགོག་བདེན་ཅི་ཞིག་ཐོབ་སྟེ་མི་ཐོབ་པར་ཐལ། གྲི་མ་བདེན་གྲུབ་སྐྱར་ཡོད་པ་གསར་དུ་འགགས་པའི་འགོག་པ་མེད་པའི་རང་
བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གྲི་མ་བདེན་གྲུབ་

སྐྱར་ནས་ཡོད་མ་སྐྱོང་བའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་སྐྱ་མ་ཁས་སྒྲངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོར་སྐྱ་བ་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་ཕྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ལ་ཤེས་བྱ་ལ་ཡང་
མྱོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་སྟོན་པ་ཡིས་ཟད་པར་བརྗོད་པ་གང་

ཡིན་པ་དེ་ལ་བུམས་པ་མགོན་པོ་ཁོ་བོས་མཆར་དུ་རྩིས་ཏེ། དངོས་པོ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་ན་སྐྱིབ་པ་སྐྱར་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གསུམ། གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས། དེ་རྟོགས་
པའི་ལྟ་བ། ལྟ་བ་གོམས་པའི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ནི།

ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་འདི་ལ་སྐྱར་ཡོད་གསར་དུ་བསལ་བར་བྱ་བ་བདག་གཉིས་དང་ཉོན་མོངས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། དེ་གདོད་མ་ནས་ཡོད་མ་སྐྱོང་བའི་
ཕྱིར། ཁམས་འདི་ལ་སྐྱར་མེད་གསར་དུ་བདག་མེད་པ་གཉིས་

བཞག་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་གིས་དབེན་པ་འདིའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡང་དག་པ་གང་ཟག་དང་ཕྱང་པོ་དོན་དམ་པར་བྱུང་པས་
སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དེ་ལྟར་ཡང་དག་པར་ལྟ་བའི་དོན་དམ་

@59B པར་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ཁོང་དུ་རྒྱད་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། སྟོད་སྟོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཟིན་པར་བྱས་ཏེ་ཡང་དག་
པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་

གོམས་པར་བྱས་ན་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྟོར་གྱི་ངོ་བོ་ལ་གཉིས། དངོས་
དང་། སྤངས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

སྟོན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེ་ནི་པར་སྟོན་དུག་པོ་དེ་དག་པན་རྩུན་བསྐྱས་པ་གང་ཡིན་པ་སྐད་ཅིག་གཅིག་པའི་སྟུག་བསྐྱུལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ཡིས་བསྐྱས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཆོས་
ཅན། སྐབས་འདིར་མཐོང་བའི་ལམ་ཅེ་

སྒྲོར་ཡིན་ཏེ། མཐོང་སྤངས་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ས་བོན་དངོས་སུ་འཛོམས་བྱེད་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྲོར་གྱི་སྤང་
བྱ་སྒྲོང་ཚུལ་བསྟན་པ་དེ་ནས་མཐོང་ལམ་ཅེ་

སྒྲོར་སྒྲོམ་པའི་རྣལ་འབྱེར་པ་དེ་ཆོས་ཅན། སྤང་བྱ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྷན་ཏེ། མཉམ་གཞག་ཏུ་སེང་གི་རྣམ་པར་བསྐྱེདས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་
པ་ལ་གནས་ནས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་

པར་འབྱུང་བ་ལ་ལྷགས་མཐུན་དང་ལྷགས་མི་མཐུན་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་བ་སྒྲོམ་ལམ་ཅེ་སྒྲོར་ལ་གསུམ། གཉིན་པོ་སྒྲོམ་ལམ། སྤང་བྱ་རྟོག་པ། གཉིན་པོས་སྤང་བྱ་སྤངས་
པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། དང་པོ་ནི། འདིར་ཐོད་བཞག་ལ་

དུ་ནི་སྒྲོམ་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོར་བ་དངོས་གཞི་གཉིས་གྱི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོམ་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྒྲོར་བ་སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་གཞིའི་དང་པོར་
འགོག་པ་དང་བཅས་པའི་སྒྲོམ་འཇུག་

@60A ཨྲ། །དགྲ་ལྷགས་དང་མཐུན་པ་དང་། ལྷགས་དང་མི་མཐུན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཡར་སོང་ཞིང་མར་འོངས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་དངོས་གཞི་རྩོམ་པའི་ཕྱིར། འདོད་པར་གཏོགས་
པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཉམ་གཞག

མིན་པའི་མཚམས་བརྒྱུད་སྟེ་གནས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མར་འོངས་མཐར་གནས་སྟོམ་འཇུག་དགྲུ་ལ་འདོད་སེམས་སྤེལ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ས་བརྒྱད་པ་བ་ཆོས་ཅན།
མཐར་གནས་སྟོམ་འཇུག་དགྲུ་ལ་འདོད་

སེམས་སྤེལ་ཏེ། དང་པོར་འགོག་པ་ལ་སྟོམ་པར་འཇུག། དེ་ནས་འདོད་སེམས་ལ། དེ་ནས་འགོག་པ་གཅིག་ཕུ་གུལ་ནས་སྤྲིད་ཅི་ལ། དེ་ནས་འདོད་སེམས་ལ། དེ་ནས་འགོག་པ་དང་སྤྲིད་ཅི་
གཉིས་གུལ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་ལ།

དེ་ནས་འདོད་སེམས་ལ། དེ་ནས་སྤྲུམ་གཉིས་དང་གསུམ་བརྒྱལ་ནས་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བཞི་བརྒྱལ་ནས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་དང་འདོད་སེམས་ལ་ལྷ་བརྒྱལ་ནས་
བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་འདོད་སེམས་ལ་དུག་བརྒྱལ་

ནས་གསུམ་པ་དང་འདོད་སེམས་ལ་བདུན་བཀལ་ནས་གཉིས་པ་དང་འདོད་སེམས་ལ། བརྒྱད་བཀལ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ། དེ་ནས་འདོད་སེམས་སྡོན་དུ་བྱས་ནས་སྟོམ་པར་འཇུག་
རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྟོམ་འཇུག་དེ་

ལ་ཐོད་བཀལ་གྱི་སྟོམ་འཇུག་ཅེས་བྱ་སྟེ། བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་བཞི། འགོག་པའི་བར་དུ་མཉམ་པར་གཞག་མ་བཞག་མི་འདྲ་བར་སྤེལ་བའི་སྟོན་ནས་འགོ་བའི་སྟོམ་འཇུག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཟུང་རྟོག་དང་།

འཛིན་རྟོག་གོ། དང་པོ་ལ་གཉིས། འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་དང་། རྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་གོ། དང་པོ་ནི། སྟོམ་སྤངས་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་ལ་ཡུལ་གྱི་སྟོན་ནས་དགུ་ཡོད་དེ། གསུང་རབ་གྱི་ཆོས་
མདོར་བསྡུས་པ་བརྗོད་བྱ་དང་བཅས་པ་དང་། གསུང་རབ་གྱི་

@60B ཆོས་རྒྱས་པ་བརྗོད་བྱ་དང་བཅས་པ་དང་། མདོ་རྒྱས་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་ནན་ཏན་མི་བྱེད་པས། སངས་རྒྱས་གྱི་མགོན་བྱས་པའི་སྟོན་ནས་བཏང་བས་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་བའི་གཉིན་པོ་ཤེར་
ཕྱིན་གྱི་ནལ་འབྱོར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། མཐོང་ལམ་ལ་བསྟོན་

ཏེ་བྱུང་བ་འགོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོར་བའི་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དོན་དམ་པར་མེད་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་མཐའ་བཞིར་སྒྲིབ་འཁྱེད་མི་ལྟན་པའི་ལྟ་བུའི་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་
དོན་དམ་པར་མེད་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོན་པ་དང་།

མཐོང་ལམ་གྱི་དུས་ན་མ་འོངས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མེད་པ་ཡང་ཡིན། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་དུས་སུ་ཡོད་པའི་དུས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཞི་བས་ལེགས་པའི་སྒྲོར་
བའི་ལམ་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་དང་། སྒྲོམ་པའི་

ལམ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ལྟན་སྒྲིམ་གྱི་རྟོག་པ་དགྲུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དགྲུ་པོ་བཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་གཅིག་སྟེ། སྒྲོམ་སྤངས་
གཟུང་རྟོག་དགྲུ་པོ་སྐྱབས་འདིར་སྤང་བར་བྱ་བ་

ཡིན་ཏེ། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་སྒྲོར་བའི་རྣམ་པའི་སྒྲོད་ཡུལ་ཅན་སྒྲོར་བ་ཉར་^(BSDGS) གྱི་སྤང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་སྤངས་གཟུང་རྟོག་གཉིས་པ་ལྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་

ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཅན་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་བ་ཡིན་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་སྤང་བ་ལྟོག་པ་
གཟུང་རྟོག་དེ་ལ་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དགྲུང་ཤེས་པར་

བྱ་སྟེ། བཞི་པ་བགྲོད་བ་གཅིག་ཕུ་པའི་ཉན་ཐོས་ཆོགས་ལམ་པ་དགྲ་བཙམ་མ་ཐོབ་བར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་སྟོབ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ཆོས་སྐྱུ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ལ་གནས་
པའི་ཞི་བ་བགྲོད་པ་གཅིག་ཕུ་བ་

@061A ལྟོ། །ཉན་ཐོས་དེའི་ཐེག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། རིགས་ངེས་པའི་རང་རྒྱལ་སྦྱོར་ལམ་པ་རང་རྒྱལ་དེའི་ཐེག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པས་ཡང་དག་པར་
རྟོགས་

པའི་བྱང་ཆུབ་རེ་ཞིག་ཐོབ་བྱུང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་སྒོམ་ལམ་པས་ཐབས་ཤེས་དང་བྲལ་བའི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་སྒོམ་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཙམ་པས་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་སྒོམ་པ་མེད་
པ་དང་། དེ་དག་ལས་ནི་བརྟོག་པ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་

སྒོམ་པ་ཡང་མེད་པ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་མི་རྟག་སོགས་སྒོམ་པ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞེན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ལ་དམིགས་

ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཕྱོག་བྱར་ཞེན་པ་དགྲ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་བ་འཛིན་རྟོག་ལ་གཉིས། རྗེས་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་པོ་རྗེས་འཛིན་རྟོག་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་མདོ་ལས་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་
བས་དགྲ་ཡོད་དེ། ཤེས་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་

པ་ཕྱང་པོ་ལྔ་ལ་སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་ཡུལ་ཅན་དང་། ཕྱང་སོགས་ལ་ཆོས་སུ་བཏགས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྟོན་དུ་ཡང་མེད་པའི་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། ལྟ་བའི་དབང་དུ་
བྱས་པ་སོ་སོ་སྟེ་བའི་ཆོས་ལ་

བདེན་པར་ཆགས་པ་དང་། བྱང་སེམས་སོགས་གནས་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་རབ་རྒྱ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བདག་ཉིད་དང་། སྟོང་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཉན་རང་འཁོར་བའི་སྟུག་བསྐྱལ་ཞི་བའི་དངོས་པོ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དོན་དུ་
གཉིར་བར་བྱེད་པ་དང་། བྱང་རྒྱབ་

སེམས་དཔའ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། དམན་པའི་ལྟ་སྟོང་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཆོས་ཉིད་ལ་ཡང་དག་པར་མ་ཞུགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཆོགས་ལམ་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་ཡོན་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པ་མ་
ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་ཕྱིན་དུག་གི་སྟོང་

@061B པ་རྣམས་པར་འབྱུག་པ་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་ལྟན་སྐྱེས་སྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་སྦྱོར་བའི་སྐབས་ཀྱི་སྤང་བར་བྱ་བ་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས།
མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་བར་

བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་པ་དང་། ཐ་སྙད་དེ་འདོགས་པའི་རྒྱ་ཡུང་སོགས་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཡུལ་ཅན་སྒོམ་ལམ་དེ་ཡིས་རྣམ་པར་འཛོམས་པ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་
ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་སྒོམ་

པའི་ལམ་དང་སྤང་གཉིན་དུ་འབྲེལ་བའི་མི་མཐུན་སྟོགས་རྫས་འཛིན་ལས་གཞན་རྣམ་པ་དགུ་ཡོད་དེ། ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བས་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྒོམ་སྤངས་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་དགུ་ཡོད་དེ།
མཁྱེན་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་

ཇི་བཞིན་དུ་ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་སྒྲོངས་པ་གསུམ་དང་། ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་སྒྲོངས་པ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་ལམ་ལ་སྒྲོངས་པ་དང་། ལམ་གྱི་དམིགས་པ་ལ་སྒྲོངས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་
ལ་སོགས་པ་དང་། གཞུགས་

སོགས་མཚུངས་པར་ལྟན་པ་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང་མི་ལྟན་པ། བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་ལ་སྒྲོངས་པ་དང་། ཐེག་དམན་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་མི་མཉམ་པ་ལ་སྒྲོངས་པ་དང་། སྤྱག་བསྐུལ་ལ་

སོགས་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་སྒྲེངས་པ་

དང་། སྤང་བའི་རང་བཞིན་ལ་སྒྲེངས་པ་དང་། སྒྲོ་བུར་བ་དང་སྒྲོང་པ་ཉིད་མ་ཤེས་པས་ཉོན་མོངས་པ་ནམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་སྒྲེངས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པ་ལ་སྒྲེངས་པ་གཟུགས་འཛིན་གྱི་

རྣམས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྒྲོང་བའི་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་སྒྲེངས་པའི་ཀུན་སྒྲེངས་དགྲུ་པོ་ལ་སྦྱེས་བུར་བཏགས་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ལྷན་སྦྱེས་ཀྱི་རྟོག་པ་དགྲུ་སྤང་བུ་ནམ་པར་རྟོག་པ་ཐ་མར་
བཞེད་པའི་ཕྱིར།

@062A ༄། འདི་དག་པལ་ཆར་རྟོག་པ་མངོན་བྱུང་གི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། སྤང་བའི་གཙོ་བོ་ནི་དེ་དག་གི་ས་བོན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་པན་ཡོན་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་སྤངས་
རྟོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཆོག་གི་སྤྲེའ་

སྟེ། མངོས་པ་ཡི་སྒྲོམ་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་རྒྱ་བོ་བཞིན་དུ་ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་འགོ་བ་ཡི་གནས་སྐྱབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བ་སྦྱབ་པར་
བྱེད་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་

ཡོན་ཏན་སྤུན་སྦྲུམ་ཆོགས་པ་ཀུན་ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་བསྟེན་པར་བྱེད་དོ། དུ་མ་ལ་འཆོ་བར་བྱེད་པས་ཡམས་ནད་དང་འབྲ་བའི་སྒྲོམ་སྤངས་རྟོག་པ་བཞི་པོ་རྒྱུང་དུ་འཁྱུང་དུས་བསྟུས་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་ནམས་ཟད་

ནས་ནི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་བསྟན་པ་ལ་

འགལ་རྒྱུན་མེད་ཅིང་མཐུན་རྒྱུན་ཚང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནད་པ་ནད་ལས་གྲོལ་ཏེ་ཡུན་རིང་པོ་ཡོན་ནས་དགའ་བས་དབྱགས་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་བར་ཆད་མེད་པའི་ཚུ་སྦྲར་ལ་གཉིས།
དངོས་དང་། འོག་རྩོག་བསལ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། བསོད་ནམས་མང་པོས་མཚོན་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། དམིགས་ནམ་ལག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། བར་ཆད་མེད་པའི་ཚུ་སྦྲར་ཡིན་ཏེ། ནམ་པ་
ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད་

ཀྱི་རང་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་པའི་དངོས་རྒྱུ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། བར་ཆད་མེད་ཅེ་འདི་ཡི་འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་མང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཚོན་ཏེ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་
གསུམ་གྱི་སྒྲུ་བོ་

ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་ནས་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོན་མེད་པ་དང་པོ་ལ་བཀོད་པའི་དགེ་བ་ནམས་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་དཔེར་མཛད་ནས་དེ་བས་བར་ཆད་མེད་ཅིའི་འབྲས་བུ་
སངས་རྒྱས་

@062B བསོད་ནམས་མང་པོ་ཉིད་གྱིས་ནི་མཚོན་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དངོས་འབྲས་བསོད་ནམས་མང་བས་དངོས་སྐྱབས་བསོད་ནམས་མང་བར་མཚོན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བདེན་པའི་དངོས་པོར་མེད་པ་
སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཐམས་

ཅད་ཆོས་ཅན། བར་ཆད་མེད་པའི་ཕྱི་སྒྲུབ་འདི་ཡི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་མཐའི་སྒྲུབ་བའི་ལམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་བྲན་པ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན།
བར་ཆད་མེད་

ཅེའི་བདག་པོའི་རྒྱུན་ཡིན་པར་བཞེད་དེ། དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་རང་དབང་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བར་ཆད་མེད་ཅེ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བ་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་དུ་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་

ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བར་ཆད་མེད་ཅེའི་དམིགས་རྣམ་གྱི་གནས་འདི་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་རྣམ་འདི་ལ་ནི་བདེན་གཉིས་འགལ་བར་རབ་དུ་སྒྲིབ་བ་རྣམས་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་བརྒྱུད་མར་དམིགས་རྒྱུན་
ཡིན་ན་བདེན་པར་གྲུབ་

ལ། བདེན་པར་མེད་ན་དམིགས་རྒྱུན་དུ་འགལ་ལོ་ཞེས་སྟོལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པ་ཀུན་མཁྲེན་པ་ཉིད་དང་དེའི་སྐྱབས་བར་ཆད་མེད་ཅེའི་དམིགས་རྣམ་ལ་རྟེན་པ་ཅན་བདེན་གཉིས་འགལ་བར་སྒྲིབ་བ་རྣམས་

གྱི་ལོག་པར་

རྟོག་པ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་དག་ཏུ་བཞེད་དེ། ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། བཅུ་དྲུག་པོ་ཡོད་དེ། བར་ཆད་མེད་ཅི་དང་རྣམ་མཁུན་གྱི་དམིགས་པ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དམིགས་པ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་
སྒྲོས་བྲལ་

ངེས་པར་བརྩུང་བའི་རྣམ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་ལམ་སྒྲོམ་པའི་དམིགས་རྣམ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་གཉིས་དང་། རྣམ་པ་ཀུན་མཁུན་པ་ཉིད་གྱི་ཡེ་ཤེས་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་འབྲས་བུ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་གཅིག་
དང་། དོན་

@063A ༄། །དམ་པའི་དོན་དང་ཀུན་རྫོབ་མི་འཐད་པ་བཞིའི་གནས་ལུགས་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་གཉིས་དང་། ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་གྱི་སྦྱོར་བ་མི་འཐད་པ་སྦྱོད་པའི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་པར་
རྟོག་པ་དང་

དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་མི་འཐད་པ་སྦྱོད་པའི་རྟོན་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་གསུམ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་བཅས་པ་མི་འཐད་པ་སྦྱོད་པའི་བྱུང་པར་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། ཐུབ་པ་དེ་
བཞིན་

གཤེགས་པའི་རྟོགས་པ་མི་འཐད་པ་མངོན་རྟོགས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། ཡུང་པོ་རྟག་པར་འཇོན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ནི་གཞི་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། ལམ་གྱི་ངོ་བོ་མི་འཐད་པ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་པར་

རྟོག་པ་བཅས་པ་དང་། གཉིན་པོ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དག་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་གཉིན་གྱི་དབུ་བ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་མི་འཐད་པ་མངོན་རྟོགས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། བསྐྱོམ་བྱ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་

རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་སྐྱོམ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་སྐྱོམ་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་

པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅིས་བྱ་བའི་རྣམ་བཤད་སྟིང་པོའི་དོན་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་ལྔ་པའི་བཤད་པའོ།། མཎྜ། །གཉིས་པ་བརྟན་པ་རྒྱ་འབྲས་ལ་གཉིས་

བརྟན་པ་ཐོབ་དོན་ཏུ་སྐྱོམ་པ་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་དང་། བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལེན་འཁྱུང་བཤད་པ་དང་། སྐབས་བསྟར་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་བཅུ་གསུམ་པོ་འདི་དག་གིས་ཟིན་པའི་

@063B གློ་ནས་མ་བྱེན་གསུམ་གྱི་ནམ་པ་རིམ་ཅན་དུ་གློ་མ་པ་མཐར་གྱིས་པའི་བྱ་བར་བཞེད་དེ། རིམ་ཅན་དུ་གློ་མ་པའི་ཆོ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་བྱེད་སོགས་མི་དམིགས་པའི་འཁོར་གསུམ་ནམ་པར་དག་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་
སྤྱོད་པའི་པར་སྤྱོད་ནས་

ཤེས་རབ་གྱི་པར་སྤྱོད་གྱི་བར་དག་བྱུག་དང་། བསམ་པ་ལུན་ཆོགས་སྤྱོད་ལམ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་མདོ་ལས་བྱུན་པ་ཉིར་གཞག་སོགས་དང་། མཐོང་ལམ་སྤྱོད་པའི་མདོ་ལས་བསྟན་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་གློ་མ་
པ་དང་།

གློ་མ་ལམ་སྤྱོད་པའི་མདོ་ལས་བསྟན་པའི་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་སོགས་སྤྱི་ལོ་གློ་ནས་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བྱུན་པ་དང་ལ་སོགས་པས་དག་མི་དག་ལྷང་མ་བསྟན་པའི་ཆོས་དོན་དམ་པར་བྱུན་པ་མེད་
ཅིང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་

གླང་དོར་བཏང་གློ་མས་སུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཆོས་རྗེས་སུ་བྱུན་པ་དང་། བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དག་འདུན་གྲོགས་སུ་རྗེས་སུ་བྱུན་པ་དང་། མི་མཐུན་སྤྱོད་ལས་ལྟོག་པའི་རྩལ་ཁྲིམས་དང་། དག་བ་
ལ་འཇུག་པའི་

གཏོང་བ་དང་། དབང་པོར་ལྟ་རྗེས་སུ་བྱུན་པའི་རྗེས་བྱུག་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟིན་པའི་གློ་ནས་མཐར་གྱིས་སྤྱོད་བ་གློ་མ་པ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། གཉིས་

པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་མོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བའི་རྣམ་བཤད་སྤྱིང་པོའི་དོན་རབ་དུ་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་དུག་པའི་བཤད་པའོ། ། ཨ། གཉིས་པ་
བརྟན་

པ་ཐོབ་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྒྲོར་བ་ལ་གཉིས། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ་དང་སྐབས་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྒྲོར་བ་དང་། རྣམ་པར་སྤྱིན་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྲོར། མཚན་
ཉིད་མེད་པའི་སྐད་

@064A ༄༄༅། ཅིག་སྒྲོར། གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྲོར་རོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། དེ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་དཔའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཐུབ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་རྒྱད་ཀྱི་རྣམ་

པར་སྤྱིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་རྣམས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་པ་ཡི་རྟོགས་པ་འདི་ནི་ཚོས་ཅན། སྐད་ཅིག་སྒྲོར་དང་པོར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྣམ་སྤྱིན་མ་ཡིན་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་རིགས་རྣམས་
མངོན་དུ་བྱེད་པའི་སེམས་

དཔའི་སྒྲོར་བ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆོ་ཟག་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་མངོན་དུ་བྱས་པ་ན་གཞན་རྣམས་མངོན་དུ་བྱེད་རྒྱས་ཏེ། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་རེ་རེས་ཀྱང་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་གྱིས་ཆོས་ཀྱན་བསྟུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་

ནི། རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་གིས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཤེས་རྒྱས་ཏེ། ཇི་ལྟར་སྤྱོས་བྱས་ཟོ་མཆུན་གྱི་རྒྱུད་མོ་དོག་ཐབས་གཅིག་གིས་སྤྱོད་པ་ན་བཟོ་བོ་མཁས་པས་བཟོ་ལེགས་པར་བྱས་པའི་མཐུས་ཐམས་ཅད་ཅིག་

དུ་དུས་གཅིག་ཏུ་འགྲུལ་བ་ལྟར་དཔེ་དེ་བཞིན་ཤེས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གང་གི་ཆོ་བྱི་མ་དང་བུལ་བས་ཆོས་དཀར་པོ་ཐམས་ཅད་གྱི་རང་བཞིན་ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་རྩོལ་མེད་དུ་ཐོབ་པའི་ཟག་མེད་རྣམ་པར་སྤྱིན་པའི་ཆོས་

ཉིད་གྱི་གནས་སྐབས་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱོས་པ་དེའི་ཆོ་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། ཟག་མེད་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་ལ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་རྒྱུ་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྒྱན་མ་ཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་སྐྱད་ཅིག་སྒྲོར་བ་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་བྱང་གི་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དུ་སྐྱད་ཅིག་མ་ནི་གཅིག་གིས་

མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སེམས་

@064B དཔའི་སྐྱོར་བ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱིད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་རྟོགས་རྒྱས་ཏེ། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པར་ཕྱིན་དུག་གི་སྐྱོད་པ་ཡིས་ཆོས་ཀྱན་མི་ལམ་དང་འདྲ་བར་རྟོགས་པ་ལ་གནས་ནས་གོམས་པའི་སེམས་
དཔའི་སྐྱོར་བ་མཐར་ཐུག་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐྱད་ཅིག་སྐྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། བཟུང་འཛིན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཇུས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དེ་ཉིད་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་གིས་
མཐོང་བར་རྒྱས་པའི་

སེམས་དཔའི་སྐྱོར་བ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མི་ལམ་གྱི་རི་ཁང་བྱིམ་སོགས་དང་ནི་དེ་མཐོང་གི་ཤེས་པ་ཉིད་གཉིས་ཀྱི་ཇུས་ཐ་དད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་མི་མཐོང་བ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་

པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་རྣམ་ལུགས་སྟིང་པོའི་དོན་རབ་དུ་གསལ་བ་ཞེས་བྲ་བ་ལས་སྐབས་བདུན་པའི་ལུགས་པའོ། ། ༥ །།གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱབས་ལུགས་པ་ལ་གཉིས།

ལེའུའི་གཞུང་ལུགས་པ་དང་། སྐབས་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐྱའི་རྣམ་གཞག་དང་། མཇོད་པ་འཕྲིན་ལས་ལུགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ། ལོངས་སྐྱོད་རྫོགས་

པའི་སྐྱུ། མཆོག་གི་སྐྱུལ་

པའི་སྐྱུ་འོ། །དང་པོ་ནི། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་ནི་ཆོས་ཅན། བྱད་པར་གྱི་ཆོས་གསུམ་གྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་པའི་བྱད་པར་དྲན་པ་ཉིད་གཞག་སོགས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་སྡེ་ཆན་ཉིད་གཅིག་པོ་
གང་དག་ཐོབ་པར་

གྱུར་པ་དང་། བྲལ་བའི་བྱད་པར་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ནམ་པ་ཀྱན་ཏུ་ནམ་པར་དག་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བྱད་པར་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་བདེན་པས་སྟོང་པའི་མཆན་ཉིད་
ཅན་དག་པ་གཉིས་

@065A ༄། །ལྷན་གྱི་སྐྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེའི་བྱད་པར་བཤད་པ། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྟོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
སྡེ་ཆན་ཉིད་གཅིག་པོ་ལ་ཡེ་

ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེན། དྲན་པ་ཉིད་གཞག་ནས་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་བར་བྱང་རྩལ་སྟོགས་མཐུན་ནམས་སྡེ་ཆན་གཅིག་དང་། བྱམས་པ་ཆད་མེད་
སོགས་ཆད་མེད་པའི་སྡེ་ཆན་

གཉིས་པ་དང་། རྣམ་ཐར་གསུམ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བཞི། འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་དང་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་སྡེ་ཚན་གསུམ་པ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམ་འཇུག་བཞི་
འགོག་པའི་སྟོམ་པར་འཇུག

པ་སྟེ། མཐར་གྱིས་ནི་སྟོམ་འཇུག་དགྲའི་བདག་ཉིད་སྡེ་ཚན་བཞི་པ་དང་། ས་དང་རྩ་དང་མེ་དང་རླུང་སྟེ་འབྲུང་བ་བཞི་དང་། སྟོན་པོ་དང་སེར་པོ་དང་དམར་པོ་དང་། དཀར་པོ་སྟེ་འབྲུང་འབྲུར་བཞི་དང་། རྣམ་
མཁའ་དང་རྣམ་ཤེས་ལ་དམིགས་

པའི་ཟད་པར་བརྩའི་བདག་ཉིད་སྡེ་ཚན་ལྔ་པ་དང་། རྣང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པ་དག་གི་སོ་སོར་སྤྱོད་ལ་གྱི་གཟུགས་རྩྱང་རྩ་དང་། ཆེན་པོ་དག་ལ་ལྟ་ཞིང་། གཟུགས་དེ་དག་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་ཤེས་
མཐོང་དེ་ལྟར་རྟུ་ཤེས་པར་འབྱུར་

བ་ཞེས་པ་གཉིས་དང་། རྣང་གཟུགས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་དག་གིས་སྤྱིའི་གཟུགས་རྩྱང་རྩ་དང་། ཆེན་པོ་ལ་དེ་དག་རྟུ་ལྟ་ཞིང་གཟུགས་དེ་དག་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་ཤེས་མཐོང་དེ་ལྟར་རྟུ་ཤེས་པ་གཉིས་དང་། དབྱིབས་
ཀྱི་ཟིལ་མཚོན་བཞི་དང་། །

རྣང་གཟུགས་མེད་པ་དག་ཁོ་ནས་སྟོན་པོ་སེར་པོ་དམར་པོ་དཀར་པོ་དག་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་ཤེས་མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་ཁ་དོག་ཟིལ་གྱིས་མཚོན་པ་བཞི་སྟེ། ཟིལ་གྱིས་མཚོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་རབ་རྟུ་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་

བརྒྱུད་སྤྱི་ཚན་དུག་པ་དང་།

@065B ས་རོལ་གྱི་ཉོན་མོངས་དྲུང་ནས་འབྱིན་པའི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་སྤྱི་ཚན་བདུན་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པའི་སྒྲོན་གནས་མཁྱེན་པ་སྤྱི་ཚན་བརྒྱུད་པ་དང་། རྩུ་འཕུལ་གྱི་
མངོན་ཤེས་སོགས་མངོན་ཤེས་དུག

སྤྱི་ཚན་དགུ་པ་དང་། བཤད་བྱ་དང་འཆད་བྱེད་དག་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པ་རིག་པ་བཞི་སྤྱི་ཚན་བརྒྱུད་པ་དང་། ཉེན་དང་དམིགས་པ་དང་། ཐུགས་དང་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག་བཞི་སྤྱི་
ཚན་བརྒྱུད་ཅིག་པ་དང་། ཚོ་དང་།

སེམས་དང་། ཡོ་བྱེད་དང་། ལས་དང་། རླུ་བ་དང་། མོས་པ་དང་། རྒྱུན་ལམ་དང་། རྩུ་འཕུལ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་། ཚོས་ལ་དབང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དབང་བརྒྱུ་སྤྱི་ཚན་བརྒྱུད་གཉིས་པ་དང་། སྤྲུང་བཤད་པའི་སྟོབས་བརྒྱུ་
སྤྱི་ཚན་བརྒྱུད་གསུམ་པ་དང་། སྤྲུང་

བཤད་པའི་མི་འཛིགས་པ་ནི་བཞི་དག་སྤྱི་ཚན་བརྒྱུད་བཞི་པ་དང་། རླུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པས། བསྐྱུང་བ་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་སྤྱི་ཚན་བཙོ་བྲལ་པ་དང་། ཚོས་སྒྲོན་པ་གྲུས་པས་ཉན་པ་དང་། མི་
ཉན་པ་ལ་གོ་ངེས་བཞིན་དུ་ཆགས་

པ་དང་། སྤང་བ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། འདྲིས་མས་འཇུག་པ་ལ་ཆགས་སྤང་གཉིས་ཀས་དབེན་པའི་སྟོམ་འཇུག་ཏུ་གནས་པའི་དྲན་པ་ཉིར་བཞག་ནམ་གསུམ་སྡེ་ཚན་བཅུ་དྲུག་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་བསྟེལ་བ་མི་མངའ་བའི་ཆོས་ཉིད་

སྡེ་ཚན་བཅུ་བདུན་པ་དང་། སྒོ་གསུམ་གྱི་བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་སྡེ་ཚན་བཅོ་བརྒྱད་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་མཐའ་དག་ལ་ཕན་བདེ་སྐྱབ་པར་དགོངས་པའི་བྱ་གསུམ་རྗེ་ཆེན་པོ་སྡེ་ཚན་བཅུ་དགུ་པ་དང་། སྤར་བཤད་པའི་བྱ་བ་པ་སངས་རྒྱས་

ཁོ་ནའི་མ་འདྲིས་པའི་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་(ASDE)་ཆོན་ཉི་ཤུ་པ་དང་། རྒྱ་འབྲས་གཙོ་བོའི་ཆོས་བཅུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་། དང་ཞེས་པའི་སྐྱུ་བསྐྱུས་པ་སྤར་སྐྱབས་གཉིས་པར་

@66A ༄། །བཤད་པའི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། སྐྱབས་གསུམ་པར་བཤད་པའི་གཞི་ཤེས་མཐར་ཐུག་པ་སྡེ་ཚན་ཉིར་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེའི་བྱད་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་།

སྟོན་གནས་མཁྱེན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཆེས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་

ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་གོད་

ལ་སོགས་པ་རང་ལ་ལྟ་བའི་མི་ཡི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུ་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་སྤོང་བ་ཉིད་དུ་ཟད་པ། རྒྱལ་པའི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་གོད་དང་གོད་བྱེད་སོགས་སུ་བྱོན་པ་ན་རང་ལ་དམིགས་
པའི་མི་ལ་སོགས་པ་དེའི་ཉོན་མོངས་

ནམས་རྩ་བ་ནས་རྒྱན་གཙོད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤོན་གནས་མཁྱེན་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤོན་གནས་ཤེས་པ་ལས་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤོན་གནས་མཁྱེན་པ་
ནི་འབད་ཚུལ་གྱི་མཚན་མ་མེད་པར་

རྒྱན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པ་དང་། བདེན་པར་མངོན་པར་མ་ཞེན་པས་གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་ཆགས་པ་སྤངས་པ་དང་། སྤྱི་བ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡི་ཤེས་ཐོགས་
པ་མེད་པ་དང་། འཁོར་བ་ཇི་སྤིད་

བར་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བྱེད་པ་རྟག་དུ་གནས་པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་མཐར་ཕྱིན་པ་རྟེན་པས་གཞན་གྱི་བྱི་བ་ཀྱན་ལ་རྩལ་བཞིན་ལན་འདེབས་པ་ཡིན་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་
བ་ལ་གཉིས། ཆོས་སྐྱེ་རྟག་པ་ལ་རྩོད་པ་

སྒྲོང་བ་དང་། ཁྱབ་རྟག་གཉིས་ཀ་ལ་ཚོད་པ་སྒྲོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྐྱུ་འི་སྣང་བ་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་དོན་མཛད་
རིགས་པ་ལ། སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་ལ་སྐྱུ་དངོས་སུ་

@66B སྣང་བའི་སྟོན་པ་རེས་འགའ་དོན་མི་མཛད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཁོར་བ་ཇི་སྟིད་བར་དུས་རྟག་དུ་སེམས་ཅན་སྐྱག་བསྐུལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་ལ་
བཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེའི་ལན་

ལ་གཉིས། སེམས་ཅན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་བསྟོས་པ་དང་། སེམས་ཅན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུན་མ་ཚད་ན་སྐྱུ་དངོས་སུ་མི་སྣང་བའི་དཔེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུ་དངོས་
སུ་སྣང་ནས་དོན་མཛད་པ་སེམས་

ཅན་རང་གིས་ཆོགས་བསགས་པའི་ཁྱད་པར་ལ་བསྟོས་པར་ཐལ། རྟོན་སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་ནས་དད་པ་སྟོམ་པ་སོགས་ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུན་སངས་རྒྱས་ལ་དངོས་སུ་ཆོས་ཉན་པའི་རྒྱ་དགོ་བའི་རྩ་བ་ནི་ཡོངས་སུ་
སྟོན་པར་གྱུར་པ་ལ་

བརྟེན་ནས་དེ་འདྲ་བའི་གདུལ་བྱ་གང་དང་གང་ལ་ཡུལ་གང་དང་ནི་དུས་གང་གི་ཆོ་དངོས་སུ་ཆོས་སྟོན་པའི་བྱ་བ་མཛད་པས་ཕན་པར་གྱུར་པ་དང་དེ་དང་དེ་ལ་སྐྱུ་དེ་དངོས་སུ་སྣང་ནས་བྱ་བ་མཛད་ཅིང་། ཆོགས་

མ་བསགས་པ་ལ་མི་སྒྲུང་

བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་འཇིག་རྟེན་དུ་དངོས་སུ་བྱུང་བར་གྱུར་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་དེ་དང་དངོས་སུ་མི་ཕྱད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་སྐལ་པ་མེད་པས།
དམ་པའི་ཆོས་མཉན་པ་ལ་

སོགས་པའི་བྱ་བ་བཟང་པོ་མི་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ལྷའི་རྒྱལ་པོས་ཆར་པར་ཀྱང་མེས་འཛིག་པ་ལ་སོགས་པའི་ས་བོན་མི་རུང་བ་ལ་སྤྱུ་གུ་སྤྲོན་པོ་མི་འབྱུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་ཁོ་ན་རེ།
འདྲུས་བྱས་གྱིས་བསྐྱས་པའི་

ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། བྱལ་པ་ཞེས་བརྗོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། འོག་མིན་སོགས་ན་བཞུགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྟེན་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་
དེ་ཆོས་ཅན། ཉག་པ་ཞེས་

@67A ལྷ། །ཀྱང་བརྗོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྤྱོད་ཞིང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། བྱལ་པ་ངེས་པར་བརྗོད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། སྤར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་མཛད་པ་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་

འཇུག་པས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱན་ལ་བསམས་ནས་ཏྲག་པ་ཞེས་ཀྱང་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་ཀྱི་བར་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་ཅིང་བཞུགས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་ཟད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་ལོངས་སྟོང་ཚོགས་

པའི་སྐྱ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཚན་གྱི་སྒྲོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཚན་ནི་སྐུ་ཅུ་ཙུ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་བདག་ཉིད་ཅན་འོག་མིན་ཁོ་ནར་བཞུགས་
པའི་ཐུབ་པའི་གཞུགས་སྐྱ་འདི་ཆོས་

ཅན། ལོངས་སྟོང་ཚོགས་པའི་སྐྱར་བཞེད་དེ། འཁོར་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་རྣམས་དང་ཐབས་ཅིག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་ཚོགས་པར་ཉེ་བར་ལོངས་སྟོང་པ་སོགས་ངེས་པ་ལྟས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྐྱ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས།

མཚན་བཟང་བཤད་པ་དང་། དཔེ་བྱད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འབྲས་བུ་མཚན་བཤད་པ་དང་། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བཤད་པ་དང་། རྒྱ་མདོ་ལས་བྱང་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐུབ་པའི་ཕྱག་
ཞབས་རུས་པ་བ་སོ་ལས་བཞོས་པ་

དང་འདྲ་བར་རྩིབས་སྟོང་ལྟེ་བ་སྐྱ་ཁྱད་རྣམས་ཚོགས་པའི་འཁོར་ལའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྟོན་སྟོབ་པའི་དུས་སྐབས་རྣམས་ལ་སྐྱེལ་བསྐྱེད་དང་གཡོག་འཁོར་སྐྱིན་པ་

སོགས་གོམས་པའི་རྒྱལ་སྤྱང་བའི་

ཕྱིར། རུས་སྤུལ་བཞིན་དུ་ཞབས་གྱི་མཐིལ་གཉིས་མ་རྫོངས་པར་ས་ལ་ཤིན་ཏུ་མཉམ་པར་གནས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྡོན་སྡོམ་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་གང་སྤངས་པ་ལ་ཡིད་དམ་བཞིན་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལས་
དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཕྱག་དང་ཞབས་

@67B གྱི་སོར་མོ་དང་པའི་རྒྱལ་པོ་ལྟར་སོར་ཆོག་དང་པོ་ནས་བཅམས་པའི་སོར་མོའི་སང་སང་པོར་འང་མེད། སོར་གདུབ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་ཡང་གཞུག་ཏུ་རུང་བའི་བྱ་བས་འབྲེལ་བ་དང་ལྡན་པ་འབྱུང་བའི་
རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྡོན་སྡོམ་པ་སོགས་

བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་བཞིན་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཕྱག་དང་ནི་ཞབས་དང་བཅས་པ་འཇམ་ཞིང་གཞོན་ཤ་ཆགས་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྡོན་གཞན་ལ་བཟའ་བ་དང་བཅའ་བ་གྱ་
མོམ་པ་སྡོན་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་

དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཐུབ་པ་འདིའི་ཕྱག་ཞབས་རྒྱབ་བཞི་དང་ཕྱག་པ་གཡས་གཡོན་གྱི་བར་གཉིས་དང་ལྟག་པའི་ཕྱོགས་ཏེ་སྒྱ་ཡི་གནས་ནི་བདུན་དག་ཤས་ཁེངས་པས་མཐོ་བ་དང་ལྡན་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་དེ། སྡོན་བདོག་པ་སོགས་གྱ་

ནོམ་པ་བྱིན་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དུག་ཞབས་གྱི་སོར་མོ་རིང་བ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྡོན་བསད་བྱ་སོགས་ཐར་བར་བྱས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།
ཞབས་མཐིལ་གྱི་བཞི་ཆེ་ཕྱིར་འཕགས་

པ་ཉིད་པ་ཡངས་པ་དང་ལྡན་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྡོན་གཞན་གྱི་སྟོག་སྤང་སྟེ་འཛོ་བ་ལ་ཕན་བཏགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྐུ་བྱུ་བདུན་ཙམ་དུ་འཕགས་ཤིང་ཡ་ཡོ་མེད་པས་སྐུ་
ཆེ་ཞིང་བྱང་བ་དང་ལྡན་པ་འབྱུང་བའི་

རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྡོན་སྟོག་གཙོད་པ་སྤངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞབས་ཕུས་མོའི་ལྟ་ང་དང་ལོང་བུ་ཕྱིར་མི་མངོན་པ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐྱིན་སོགས་དག་བའི་ཆས་རྣམས་
སྤངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་དེ་ལྟར་བྱུང་

བའི་ཕྱིར། སྐུའི་བ་སྐུ་ནི་རེ་རེ་ནས་བྱིན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དག་བ་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་གཞན་ལ་སྤེལ་བ་མཐར་ཕྱིན་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མ་ཉམས་ཤིང་རིམ་བར་འཆམས་ལ་
རྒྱས་ཤིང་རྒྱམ་པ་བྱིན་པ་རི་དྲགས་ཨི་

@68A ༄༄༅། །ན་ཡ་ཡི་བྱིན་པ་ལྟ་བུར་ལྡན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྡོན་བཟོད་དང་གསོ་བ་སོགས་གྲུས་པར་བྱས་ཏེ་གཞན་ལ་བྱིན་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐུ་མ་བདུད་ཀྱང་ཕྱག་གི་

དཔུས་མེད་ལྷ་ངར་ས་

ལ་སླེབས་པས་ཕྱག་རིང་ཞིང་མཛོས་པ་དང་ལྷན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྡོན་རང་ལ་ནོར་སྤོང་བ་ལ་སྤོང་བ་པོའི་སྐྱེ་བོ་ཕྱིར་མ་སྤངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤང་ཆེན་དང་རྟ་ཅང་གཤམ་
ལྟར་འདོམས་གྱི་ལྷ་བ་སྤྲུབས་སུ་

རྒྱབ་པའི་མཆོག་དང་ལྷན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྡོན་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཆངས་པར་སྦྱོད་པ་ལེན་དུ་བཅུག་པ་དང་། གཞན་ལ་གསང་ཆོག་སྤང་བ་མཐར་ཕྱིན་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷགས་པ་གསེར་
གྱི་མདོག་ལྟར་དག་ཅིང་གསལ་ལ་དྲངས་

པ་དང་ལྷན་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྡོན་གཞན་ལ་གདིང་བ་བྱུ་མེ་པ་སྤྱིན་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསེར་དངུལ་གྱི་རྩ་སྤངས་པ་ལྟར་སྤྲུགས་པ་སྤྲུག་པ་སྤྱི་འཇམ་པ་དང་ལྷན་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྡོན་

ཁང་བཟང་སོགས་དམ་པ་སྤྱིན་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྤྱ་བ་སྤྱིའི་ཁྱུང་བུ་རེ་རེ་སྤྱ་གཉིས་གཉིས་མེད་པར་སྤྱ་ནི་རེ་རེ་ནས་གཡས་སུ་ལེགས་པར་འབྲིལ་ཞིང་འབྲུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
སྡོན་འདྲུ་འཛི་དང་རྣམ་གཡེང་སོགས་

སྒངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྤྱིན་མཚམས་གྱི་བར་ཐིག་ལའི་གནས་ན་འཇམ་པ་དཀར་བ་མཉེན་པ་བྲངས་ན་བྲུ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ཚད་འབྱུང་བ། བཏང་ན་གཡས་སུ་བྲིལ་བ་ཅི་མོ་བྱེན་
དུ་ཕྱོགས་པ་སྐྱུ་རྩ་ལི་འབྱུ་ཚད་

ཙམ་དངུལ་འབྱར་གྱི་ནམ་པ་ལྟ་བུའི་ཞལ་མཛོད་སྤྲུལ་བརྒྱན་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྡོན་སྐྱེ་བོ་གོང་མ་ཐམས་ཅད་མིའི་གནས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བཀྱར་ཞིང་བཀོད་ལ་མཐར་ཕྱིན་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར། རོ་སྟོད་སེང་གའི་རོ་

@68B སྟོད་འབྲ་བ་འཕེལ་ཁ་ཆེ་བ་དང་ལྡན་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྡོན་གཞན་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁས་གྲགས་གྱིས་ཆོག་གི་བྱད་པར་དུ་མ་བསད་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཐུབ་པ་
འདིའི་དཔུང་པའི་མགོ་གིན་ཏུ་

རྒྱུམ་པ། གསེར་གྱི་བྱུམ་པའི་མགྱིན་པ་ལྟར་རྒྱུམ་ཤིང་ལེགས་པར་འབྲེལ་པ་ཅུ་བའི་བྲ་བ་མི་མངོན་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྡོན་གཞན་གྱི་སྟན་པར་སྤྲོ་བ་དང་ལེགས་པར་སྤྲོ་བའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་སྤྲུབས་
ཤིང་བྱས་པ་མཐར་ཕྱིན་

པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དཔུང་མགོ་ཕན་ཚུན་གྱི་བར་རྒྱས་པར་ཐལ་གོང་རྒྱས་པ་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྡོན་གཞན་ལ་སྟན་དང་སྟན་པ་སོགས་བྱིན་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཐུབ་པ་

འདིའི་ལྷགས་ལ་རོ་མི་ ཞིམ་པ་རོ་བྱོ་བའི་མཆོག་ཏུ་སྒྲུང་བའི་རྒྱ་

མཚན་ཡོད་དེ། སྡོན་སྒྲིབ་ཅན་དེ་པའི་གཡོག་དང་རིམ་གྱོ་སོགས་བྱས་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྒྲིབ་ཡན་མན་དང་འདོམས་མཉམ་པ་ཤིང་ཅུ་གོ་ཏེ་ལྟར་ཅུ་ཞིང་གསལ་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་

མཚན་ཡོད་དེ། སྡོན་ནགས་ཚལ་དང་ཀླན་དགའ་ར་བ་དང་སྒྲིབ་མོས་ཚལ་སོགས་བྱེད་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་དུ་བཅུག་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དབྱར་གཙུག་ཏོར་རྒྱུ་ཞིང་ཀླན་ནས་མཉམ་པ་
གཡས་སུ་འབྱེལ་བ་དང་

ལྟན་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྡོན་གཙུག་ལག་ཁང་དང་ཁང་བཟང་སོགས་ལྷག་པར་བྱིན་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྟན་གཡས་གཡོན་གྱི་བྱ་ག་དང་སྒྲ་མཚམས་གྱི་བར་ལྷགས་གྱིས་
རིག་པ་ཡུལ་དམར་པོའི་

མདོག་འདྲ་བའི་ལྷགས་རིང་ཞིང་མཛོས་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྡོན་བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོག་འཇམ་པོ་དང་སྟན་ལ་མཉམ་པ་སོགས་གསུངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།
གསུང་ཤེས་ཤིང་རྣམ་པར་

@69A ལྟོ། །ཤེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། མཉམ་པར་འོས་ཤིང་མི་མཐུན་པ་མེད་པ་དང་། ཟབ་ཅིང་རྗེས་སུ་སྒྲོགས་པ་དང་། བཏང་ན་མི་ཕྱ་ཞིང་རྣ་བར་སྟན་པ་དང་། མ་འབྲུགས་ཤིང་གསལ་བའི་ཡན་ལག་ལྔ་

ལྷན་གྱི་ཚངས་པའི་དབྱངས་

དང་ལྷན་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གསུང་གཅིག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རང་རང་གི་སྐྱལ་བ་དང་མཐུན་པར་དམ་བཅས་པའི་ཆོས་གོ་བར་བྱས་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མེ་ལོང་གི་དགྱིལ་ལྟར་རྒྱུ་མ་ཞིང་

རྒྱས་པ་འགྲམ་པ་སེང་གེ་འབྲུ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྡོན་ཆོག་ཀྱལ་པ་སྤངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཆོམས་ཤིན་ཏུ་དཀར་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྡོན་རྒྱུ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་བཀྱར་བ་དང་བསྐྱགས་པ་ལ་

སོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མཐོ་དམན་མེད་པར་ཆོམས་མཉམ་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྡོན་ལོག་ལྟ་སྤོང་ཞིང་འཆོ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བར་མཚམས་མ་

དོད་པར་ཆོམས་ཐག་བཟང་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྡོན་གངས་མེད་གསུམ་ཏུ་བདེན་པའི་ཆོག་ཀྱན་ཏུ་སྤྱད་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཆོམས་སོ་གཉིས་སོགས་ལས་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཡན་མན་ན་

ཆོམས་ཉི་ཤུ་ཉི་ཤུ་སྟེ་བཞི་བརྒྱ་དང་ལྷན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྟོན་པ་མའི་ཆོག་སྤངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དཀར་ནག་གི་ཆ་མ་འདྲེས་ཤིང་དམར་པོའི་རབ་རིབ་དང་མ་འབྲེལ་བས་སྤྱན་ནི་
ནོར་བུ་མཐོན་མཐིང་དང་

འདྲ་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྟོན་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་གཅིག་པ་དང་འདྲ་བར་བལྟས་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྟོང་འོག་གི་རྩི་མ་རྣམས་ལེགས་པར་
གཞོལ་ཞིང་མ་འདྲེས་པར་སྤྱན་གྱི་རྩི་

@69B མ་བ་མཆོག་གི་འདྲ་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྟོན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁོང་ཁྱོད་ཆགས་པ་དང་རྫོངས་པ་སོགས་མེད་པར་བལྟས་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྤར་བཤད་པའི་
སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་པོ་འདི་དག་ཆོས་ཅན།

མཚན་བཟང་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་མདོ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འོངས་སྤྱུ་འདི་ལ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་པོ་འདི་དག་ཡང་དག་པར་འབྱུང་སྟེ། མཚན་སོ་གཉིས་པོ་ནི་གང་དང་
གང་གིས་འབྲུབ་པར་བྱེད་པའི་

རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་ནི་རབ་དུ་རྩོགས་པས་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྤར་བཤད་པའི་མཚན་གྱི་རྒྱ་དེ་དག་གོམས་པར་བྱས་པས་འབྲས་བུ་མཚན་བཟང་ངེས་པར་འབྲུབ་སྟེ། མཚན་སོ་གཉིས་སྟབས་པར་

བྱེད་པའི་རྒྱའི་མཚན་ཉིད་སྒྲ་མ་

སྒྲེལ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡང་དག་སྒྲངས་པ་བསྟེན་པ་དང་། བསྟུ་བ་བཞི་བསྟེན་པ། གྲུ་མོ་མ་པའི་དངོས་པོ་སྒྲིན་པ་དང་། བསད་པར་བྱ་བ་ཐར་བར་བྱེད་པ་དང་། དགོ་བའི་ཡང་དག་པར་སྒྲང་བ་དང་། དགོ་བ་
གཞན་ལ་སྒྲེལ་བ་སྟེ་འདྲིར་

དངོས་སུ་བསྟེན་པ་བདུན་དང་། སོགས་པས་བསྟུས་པ་ཉེར་ལྔ་པོ་དེ་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་ཇི་སྟོན་འབྱུང་བ་བཞིན་དེ་དག་གོམས་པར་བྱས་པས་འབྲས་བུ་མཚན་བཟང་ངེས་པར་འབྱུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དཔེ་བྱད་
བཤད་པ་

ལ། བཅུ་ཚན་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་ནི། ཐུབ་པ་ལོངས་སྤྱིའི་སེན་མོ་ཟངས་ཀྱི་མདོག་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འདྲུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་མཐར་ཕྱིན་པ་མངའ་བས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་
བའི་

ཕྱིར། སེན་མོའི་མདོག་སྒྲུམ་པ་དང་ལྡན་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱགས་སུ་པན་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་མངའ་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སེན་མོའི་རྒྱབ་ཤང་ཤོང་

@70A ༄༄༅། །མེད་པས་མཐོ་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མིའི་རིགས་ཀྱི་མཚོག་ལ་སྒྲེས་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སོར་མོ་ནམས་རྒྱུམ་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐུབ་པའི་སྟོན་པའི་རྩལ་ཁ་ན་

མ་ཐོབ་མེད་པ་

མཐར་ཕྱིན་པ་མངའ་བས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སོར་མོ་རྒྱས་པ་དང་ལྡན་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དགེ་བའི་རྩ་བ་བསགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་མངའ་བས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སོར་མོ་རྣམས་བྱིན་གྱིས་
སྤྲ་བ་

དང་ལྡན་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པའི་རིགས་ལ་རིམས་གྱིས་ཞུགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་མངའ་བས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ལུས་གྱི་རྩ་ཕྱི་ནས་མི་མངོན་པ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་དེ།

ལུས་ལ་སོགས་པའི་ལས་ལམ་མི་དགེ་བ་བརྩུ་དང་། ལོག་པར་འཇོ་བ་སྤངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་མངའ་བས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྩ་མཐུད་པ་མེད་པ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་པའི་མཐུད་པ་
སོགས་

ལས་གྲོལ་ཞིང་གྲོལ་བ་མཐར་ཕྱིན་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མཚན་གྱི་ལོང་བུ་ཆེ་བ་ཡིན་ལ་འདི་ནི་ཞབས་གྱིས་ལོང་བུ་རྒྱུང་བ་མངོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གསང་བའི་གནས་ཟབ་མོ་རྟོགས་པས་ཤིན་ཏུ་སྤྲས་
པའི་

ཚོས་ཀྱི་སྒོ་གྲོས་དང་ལྡན་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞབས་རིང་བྱང་མེད་པའི་མཉམ་པ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འཁོར་བ་སོགས་བགོད་དཀའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལས་སེམས་ཅན་གྲོལ་བར་མཛད་
པས་དེ་ལྟར་

འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བཙུ་ཚན་དང་པོའོ། །སེང་གའི་སྟབས་སུ་གཤེགས་པ་དང་ལྡན་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མི་ཟིལ་གྱིས་མཛོན་པ་ལ་མཁས་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྤང་པོ་ཆེན་པོའི་

@70B སྟབས་སུ་གཤེགས་པ་དང་ལྡན་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གྲུ་གཏུག་པ་སོགས་ཟིལ་གྱིས་མཛོན་པ་ལ་མཁས་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བྱ་དང་བའི་སྟབས་སུ་གཤེགས་པ་དང་ལྡན་
པ་འབྱུང་

བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱ་ལྟར་ནམ་མཁའ་ལ་གཤེགས་པ་ལ་མཁས་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བྱ་མཆོག་གི་སྟབས་སུ་གཤེགས་པ་དང་ལྡན་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་གནས་
སུ་སེམས་

ཅན་གྱི་སྒྲ་འདྲན་པའི་སྒྲིམ་བུའི་བྱ་མཆོག་ལ་མཁས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་བྱུང་བས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཡས་སྟོགས་སུ་ལྟོག་ཅིང་གཤེགས་པ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྒྲོར་སྟོགས་ཀྱི་ལམ་དང་མཐུན་
པར་

གཤེགས་པ་མཐར་སྒྲིལ་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་སྒྲིལ། མངོས་པར་གཤེགས་པ་དང་ལྷན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གཤེགས་པའི་ཆོ་ལྷན་སྤྱག་ཅིང་མངོས་པ་ལ་མཁས་པ་མཐར་སྒྲིལ་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་སྒྲིལ།

འདྲ་བ་སྟེ་མི་གཡོ་བར་གཤེགས་པ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉག་ཏུ་ས་གཉིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བྱ་བྱ་མི་མངའ་བས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཤ་རྒྱས་ཤིང་འབྱིང་ཡིགས་པས་སྐྱུ་འཁྲིལ་བག་ཆགས་པ་དང་

ལྡན་

པའི་སྐུ་མཆོན་ཡོད་དེ། གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་མཐར་ཁྱིན་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཙང་གིང་དག་པས་སྐུ་གྱི་དོར་བྱས་པ་དང་འབྲ་བ་དང་ལྡན་པའི་སྐུ་མཆོན་ཡོད་དེ། ལྷོ་གསུམ་སྟེག་པའི་
ཆོས་དང་མ་སྒྲགས་

པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ལྷ་རིང་ཕུང་དང་སྒོམ་ལྷ་ལོགས་ཐད་ཀར་མ་ཚོལ་བར་རིམ་པར་འཆོམས་པ་དང་སྒྲུབ་པའི་སྤྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གཏུལ་བྱའི་སྒོ་དང་འཆོམས་པར་ཚོས་སྒྲུབ་པར་མཛད་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་དེ་ལྟར་

@071A ལྷོ། །འབྲུང་བའི་ཕྱིར། བཅུ་ཚན་གཉིས་པའོ། །སྐྱེ་ནས་པར་དག་པས་གཙང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐྱེ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་ཏུ་སྒྲིད་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་དེ་ལྟར་འབྲུང་བའི་ཕྱིར། སྐྱེ་

འཇམ་པ་ཉིད་དང་ལྷན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐུགས་ཐུགས་ཇི་ཆེན་པོ་མཐར་ཕྱིན་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་དག་པའི་སྐྱ་དང་ལྷན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐུགས་ངི་མ་ཐམས་ཅད་དག་པ་མཐར་ཕྱིན་
པས་

དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མཚན་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་ལྷན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་རྟོག་འཛུལ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་དེ་
ལྟར་

འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྐྱའི་བྱོན་ཆེ་བས་ཁོ་ལག་ཡངས་ཤིང་བྱུད་པར་བཟང་བ་དང་ལྷན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གཞན་ལ་རྒྱ་ཆེ་བས་བསྐྱགས་ཤིང་མཛུགས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར།

གོམས་པ་ཆེ་ཆུང་མེད་པར་མཉམ་པ་དང་ལྷན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུགས་སྒྲུབ་པས་མཐར་ཕྱིན་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ལྷན་གཉིས་ནི་རབ་རིབ་སོགས་མེད་པས་རྣམ་པར་དག་
པ་

དང་ལྷན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཡོན་ཏན་འབའ་ཞིག་བསྐྱེད་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་སྟོན་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྐྱ་ཤིན་ཏུ་གཞོན་ཤུགས་ཅན་ཉིད་དང་ལྷན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་ཆོས་གོ་

ལྷ་

བ་བསྟན་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྐུ་ཤ་ཉུམ་པ་མེད་པ་དང་ལྷན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱ་དཀའ་བའི་གནས་ལ་རྟག་ཏུ་མ་ཉུམ་ཞིང་མཐར་ཕྱིན་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྐུ་ཤ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་ལྷན་

@071B པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དག་བའི་རྩ་བ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལས་འཕགས་པ་བསགས་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བརྩ་ཚན་གསུམ་པའོ། །ཤ་མི་ལྟོད་པས་སྐུ་ཤིན་ཏུ་གྲིམས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།

ཡང་སྲིད་ལེན་

པ་ཟད་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དུག་ཞབས་སོགས་ཡན་ལག་དང་སོར་ཚེགས་རྣམས་རིང་བུང་སོགས་ཆ་ཕྱེད་པས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱ་སྲིད་པ་ལས་སྟོལ་ཕྱིར་དུ་རྟེན་

འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་ལྟོག་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་བྱེ་བ་སྟོན་པར་མཛད་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཟིགས་པ་སྟོང་བྱུང་གྱི་དྲི་མའི་སྒྲིབ་པ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཚིག་དོན་རྣམས་མངོན་མཐོང་དང་

ངེས་ལེགས་ལས་བརྒྱུམས་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་བསྟན་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྐུའི་ཕྱལ་རྒྱུམ་པ་དང་ལྷན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྟོབ་མ་རྣམས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕྱན་སུམ་ཚོགས་པར་

མཛད་པས་ན་དེ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྐད་སྐབས་འཆོམས་པས་སྐབས་ཕྱིན་པ་དང་ལྷན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གཉིན་པོས་བཙོམ་པས་འཁོར་བའི་སྟོན་གྲིས་མ་གོས་མ་སྐགས་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྐད་པ་

५

ཅང་རིང་པོ་མ་ཡིན་པས་སྐུ་མ་སྟོངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ང་རྒྱལ་གྲིས་འབྱིད་བ་བཙམ་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྐུའི་སྤུལ་ཏེ་སྟོ་བ་སྤང་བ་མཐོང་མན་མེད་པ་དང་སྤྲན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བཤད་བྱའི་
ཆོས་

ཟད་པ་ནམ་པར་རྟོག་པ་ཟད་མི་ཤེས་པར་སྟོན་པས་དེ་སྒྱར་འབྱུང་བའི་ཡིད། ལྟེ་བ་ནི་གཏིང་ཟབ་པ་དང་ལྡན་པའི་སྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཆོས་ཟབ་མེ་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་དེ་སྒྱར་འབྱུང་བའི་ཡིད། ལྟེ་བའི་རི་མོ་གཡས་

@072A ལྷོ་ལམ་གྱི་ཉམས་ལྗོན་སྤྱད་པ་དང་ལྷན་པའི་སྐུ་མཆོན་ཡོད་དེ། ལྷོ་ལམ་གྱི་ཉམས་ལྗོན་སྤྱད་པ་དང་ལྷན་པའི་སྐུ་མཆོན་ཡོད་དེ།

ཐམས་ཅད་མཐོ་གསུམ་གྱི་སྟོད་པ་ཀླན་ནས་མཛོས་པར་མཛད་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་སྟེང་། བཅུ་ཚན་བཞི་པའོ། །མཐོ་གསུམ་གྱི་ཀླན་ཏུ་སྟོད་པ་གཙང་བ་དང་ལྷན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཇི་མ་མེད་ཅིང་སྤྲུམ་གཙང་བས་

དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྐྱེ་ལ་སླེ་བ་གནག་བག་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལམ་ལོག་པ་སྟོན་པ་དང་དུས་ལ་མ་བབས་པར་གདུལ་བྱ་འདུལ་བ་སོགས་དུས་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་སྟོན་པ་དང་བྲལ་བས་དེ་
ལྟར་འབྱུང་བའི་

ཕྱིར། ཕྱག་ནི་ཤིང་བལ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་འཇམ་པ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སློག་སུམ་ལ་སོགས་པ་ཟོ་མདོག་བདེ་བ་ཐོབ་པའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཕྱག་གི་རི་མོ་
མང་ཞིང་

གསལ་པོ་ཡོད་པ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་གྱི་སྐྱེ་བོ་སྟོམས་པར་བྱས་པ་མདངས་ཡོད་པའི་དགེ་སྦྱོང་ཆེན་པོ་བརྟེན་པར་མཛད་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཕྱག་གི་རི་མོ་རྒྱང་རིང་པོ་ནས་
གསལ་བའི་

ཟབ་པ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཆོས་ཟབ་མོ་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཕྱག་གི་རི་མོ་རིང་བ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འཕྲལ་དུ་བདེ་ལ་ཕྱགས་སུ་ཕན་པ་དང་ཕྱིས་རྗེས་ལ་
ཡང་ཡང་དུ་

ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞལ་ནི་ཉ་ཅང་མི་རིང་བ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱབ་པ་བཅས་པ་མཛད་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞལ་ལ་གཟུགས་གྱི་

གཟུགས་

@072B བརྟན་སྒྲུང་བ་མཆུག་ནི་བེམ་པ་ལྟར་དམར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྟོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་གཟུགས་བརྟན་དང་འབྲ་བར་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ལྷགས་མཉེན་པ་དང་ལྷན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།

གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་ཚིག་འཇམ་པོས་འདུལ་བར་མཇད་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ལྷགས་སྤང་པ་དང་ལྷན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཡོན་ཏན་རིགས་པའི་འཐད་པ་མང་བ་སྟོན་པར་མཇད་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་

ཕྱིར། བཅུ་ཚན་ལྔ་པའོ། །ལྷགས་དམར་བ་དང་ལྷན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་འཛེམས་པའི་ཚོས་འདུལ་པ་བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་བདག་དང་བདག་གིས་ལ་ཆགས་པ་ཅན་གྱིས་གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་སྟོན་པར་

མཇད་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གསུང་འབྲུག་གི་སྒྲ་ཉིད་དུ་ལྷན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བསྐྱེངས་པ་ཉེས་པ་དང་བཅབ་པར་བྱ་བའི་དོགས་པ་དང་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་མི་མངའ་བས་ལྟ་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གསུང་སྟན་ཅིང་མཉེན་ལ་འཇམ་པ་དང་ལྷན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ན་བར་འབྱེད་པས་སྟན་པ་སོགས་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མཆེ་བ་རྒྱུམ་པ་དང་ལྷན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རེས་སུ་ཆགས་

སོགས་མྱིད་

པར་ཀུན་ཏུ་སྒྲོར་བ་དགྲ་ཟད་པར་བསྐྱམས་པ་མཐར་སྒྲིན་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མཆེ་བ་རྣེ་བ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྒྲེ་བོ་འདུལ་དཀའ་བ་ཉོན་མོངས་པ་ཤས་ཆེ་བ་རྣམས་འདུལ་བར་མཛད་པས་དེ་
ལྟར་

འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མཆེ་བ་དཀའ་བ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་འདུལ་བའི་ཆོས་འདུལ་བ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་ཉིད་ཀྱིས་འཛོམས་པར་མཛད་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རིང་ཐུང་མེད་པས་མཆེ་བ་
མཉམ་པ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་

@073A ༄། །མཚན་ཡོད་དེ། འཁོར་འདས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ས་ལ་གནས་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མཆེ་བ་བྱིན་གྱིས་ཕྲ་བ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རིམས་ཀྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་
མངོན་པར་

རྟོགས་པ་ཡང་དག་པར་སྟོན་པར་མཛད་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཤངས་ཀྱི་གཟེངས་མཐོ་བ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་གནས་པས་
དེ་ལྟར་འབྱུང་

བའི་ཕྱིར། ཤངས་སྒྲུབས་སོགས་གྲིས་གཙང་བའི་མཚོག་ཏུ་དག་པ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གདུལ་བུའི་སྐྱོ་བོ་ཡིད་ཆེས་པའི་གཙང་མ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བཅུ་ཚན་
དུག

པའོ། །སྤྱན་ཡངས་པ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་གངས་མེད་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཤིན་ཏུ་སྟོན་པར་མཛད་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྩི་མ་སྤྱག་པ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སེམས་
ཅན་གྱི་

ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་འཁོར་བའི་གནས་ནས་བྱངས་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྤྱན་དཀར་ནག་མ་འབྲེས་པས་འབྲེས་ཤིང་པརྒྱའི་འདབ་མ་རངས་པ་འབྲ་བ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མགྲུ་བར་དཀར་
བའི་ལྷ་མི་

སོགས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་གྲིས་བསྟོད་པར་འོས་པས་མངོན་པར་མགྲུ་བར་མཛད་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྤྱིན་མའི་ཚུགས་ཏེ་སྤྱི་རིང་བ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མ་འོངས་པ་ན་ཅིར་འགྱུར་བ་ལྟ་བས་

ཏྱག་ཏུ་འགྲོ་བ་གཟིགས་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྤྱིན་མ་འཇམ་པ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཆོས་འདུལ་བ་འཇམ་པོ་མེ་ལྔ་བསྟན་པ་སོགས་ལམ་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

སྤྱིན་

@073B མ་སྦྱུམ་པ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐུགས་རྒྱུད་དག་བས་བརྒྱན་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ལྷན་མའི་སྤྱི་རིང་བྱང་མེད་པས་མཉམ་པ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཀྱན་ཏུ་ཉོན་མོངས་པའི་
སྒོན་

གཟིགས་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཕྱག་རིང་ཞིང་རྒྱས་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་གྱི་མཆོག་ཏུ་གཞོན་པ་འཁོར་བ་སྤྱི་དང་ངན་འགྲོའི་རྒྱ་རྒྱུག་པར་མཛད་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

སྒྱན་རིང་བྱང་དང་ཆེ་ཆུང་མེད་པའི་མཉམ་པ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱལ་བར་དཀའ་བའི་འདོད་ཆགས་སོགས་ལས་རྒྱལ་བས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྤྲ་ལ་འཕྲུག་པར་བྱེད་པ་སོགས་སྒྲན་གྱི་དབང་པོ་

ཉམས་པ་ནམ་པར་སྤངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱུད་མཉམ་པར་བདེ་བ་ལ་བཀོད་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བཅུ་ཚན་བདུན་པའོ། །དཔལ་བ་ལེགས་པར་འབྲེས་

པ་སྒྲ་མཚམས་ལེགས་པར་དོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལྷ་ངན་དྲུག་ཅུ་ཙ་གཉིས་སོགས་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྷ་བས་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཐུགས་གཞན་ཏུ་བསྐྱར་མི་རྒྱས་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དཔལ་བ་
དབྲེས་

ཆེ་བ་སྟེ་རྒྱས་པ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལོག་པར་སྤྲ་བ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པར་མཛད་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གདུགས་ལྷ་བྱར་དབྱ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གཞན་དོན་
སངས་རྒྱས་

ཐོབ་པར་སྟོན་པའི་སྟོན་ལམ་གྱི་མཆོག་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དབུ་སྐྱ་བུང་བ་ལྟར་གནག་པ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གཟུགས་སྐྱ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་བརྟོག་པར་

@074A ༄༄༅། །མཇོད་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བར་མཚམས་མེད་པར་དབུ་སྐྱ་སྟུག་པ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མཐོང་སྟོམ་ལྟ་གྱི་ལམ་གྱིས་སྤང་བར་བྱ་བའི་བག་ལ་ཉལ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་སྤངས་པས་

དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དབུ་སྐྱ་འཇམ་པ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བསྟན་པ་མཐར་འཛིན་གྱི་རྩ་བ་བག་མེད་པའི་སྒོ་འཇམ་པོས་ཤེས་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དབུ་སྐྱ་མ་འཛིངས་པ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་མཚན་

ཡོད་དེ། ཐུགས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པས་མ་འབྲུགས་པས་ན་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དབུ་སྐྱ་མི་རྩུབ་ཅིང་མི་གཤོར་བ་སྟེ་གཉན་དུ་མ་བརྗེས་པ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཆོག་རྩུབ་པོ་ནམས་སྤངས་པས་དེ་ལྟར་

འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དབུ་སྐྱ་ངི་ཞིམ་པ་སྐྱེས་བུའི་ཡིད་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དཀོན་མཆོག་གི་མདུན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་བྱུར་པའི་ཡན་ལག་གི་མེ་ཉོག་བཀྲམ་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

ཕྱག་ཞབས་

ཀྱི་མཐའ་ལ་རྫོང་འཛིན་པ་བྱ་དཔལ་གྱི་བུ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་དཀྱིལ་ན་རི་མོ་གྲུ་བཞི་པ་བཀྲ་ཤིས་དང་། དེའི་མཐའ་སྤྱོད་ལ་ག་ལ་སོགས་པའི་ཞབས་ན་རི་མོ་བདུན་གཡས་སུ་འབྱེལ་བའི་གཡུང་རྩུང་འབྲིལ་
པས་བརྒྱན་པ་ཡིན་

ཏེ། སྐྱ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཛེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བརྒྱད་ཅུ་པོ་དེ་དག་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དཔེ་བྱད་བཟང་པོར་བཞེད་དེ། ཡོན་ཏན་འདི་རྣམས་ནང་ན་ཡོད་པས་ཕྱི་རྒྱལ་འདི་རྣམས་ཤར་བ་
དང་། རྒྱ་

འབྲས་ཙམ་ཞིག་ཏུ་སྒྱུར་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། རྒྱ་ཐུབ་པའི་གཟུགས་སྐྱུ་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱུ་གང་གི་འཕྲིན་ལས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་མཛད་པའི་ངེས་པ་ལྟ་དང་མི་ལྟ་པའི་གཟུགས་སྐྱུ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན།
སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱུ་ཡིན་ཏེ།

@074B སྤྱིད་པ་ཇི་སྤྱིད་བར་དག་མ་དག་གི་འགྲོ་བ་ལ་དངོས་སུ་སྤང་ནས་མཛོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་པན་པ་སྤྲོ་ཆོགས་དག་དུས་མཉམ་དུ་མཛད་པའི་སྐྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ལ་
གསུམ། དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཛད་

པ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། གྲངས་གྱི་སྒོ་ནས་མཇུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་སྐུ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་ཇི་སྟེད་བར་ཆོས་སྐུ་འདིའི་འཕྲིན་ལས་ནི་རྒྱན་
མི་འཆད་པར་

འདོད་དེ། དེ་ལྟར་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་ཚོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལམ་ལ་འགོད་པ་དང་། ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ཚོགས་ལམ་ལ་འགོད་
པ། སྟོར་

ལམ་ལ་འགོད་པ། མཐོང་ལམ་ལ་འགོད་པ། སྒོམ་ལམ་ལ་འགོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་ལ་འགོད་པ། གཞན་རྒྱད་སྟེན་བྱེད་གྱི་སྟོར་བ་ཕུན་ཚོགས་ལ་འགོད་པ། བདེན་བཞི་རྟོགས་པའི་
སྟོབ་ཕུན་

ཚོགས་ལ་འགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་ལ་ཐོག་མར་འགོད་པར་བྱ་སྟེ། བདེ་འགོ་དང་རན་འགྲའི་འགྲོ་བ་རྣམས་མངོན་མཐོ་ཙམ་ལ་དོན་གཉིར་ཞི་བའི་ཐར་པ་དོན་གཉིར་གྱི་བསམ་པ་བསྐྱེད་པའི་

འཕྲིན་ལས་མཛད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཞན་རྒྱད་སྟེན་བྱེད་ལ་འགོད་པར་མཛད་དེ། སྟེན་པ་དང་། སྟན་པར་སྟོབ་དང་། དོན་སྟོན་པ་དང་། དོན་མཐུན་པ་སྟེ་བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་རྣམ་པ་བཞི་ལ་འགོད་པར་

མཛད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། བདེན་བཞི་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་འགོད་པར་མཛད་དེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་བཅས་པའི་སྟུག་ཀུན་དོར་བྱ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་རྒྱ་འབྲས་ལམ་དང་འགོག་པ་

ཐུང་

@075A ཨྱུའ་རྟོགས་པ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བསམ་པ་ལྟན་ཆོགས་དང་། རང་རྒྱུད་སྒྲིན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོལ་བ་དང་། ལྷ་བ་རྣམ་དག་ལ་འགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་དོན་

བསམ་

པ་རྣམ་དག་ལ་འགོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་རང་གིས་རྟོགས་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱིས་དོན་རྟོགས་པ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་།

གཉིས་དོན་གྱི་

སྒྲོད་པ་ལ་འགོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ནི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཐབས་ལ་འགོད་པར་མཛད་དེ། ཡ་ཤོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་རྫོགས་པའི་ལམ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་

པ་ནི། གཉིས་ཀྱི་དོན་གྱི་སྒྲོད་པ་ལ་འགོད་པར་མཛད་དེ། སངས་རྒྱས་སུ་བགོད་པའི་དགེ་བ་བརྩའི་ལམ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ལྷ་བ་རྣམ་དག་ལ་འགོད་པར་མཛད་དེ། དོན་དམ་པར་རང་

བཞིན་

གྲིས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་གྲིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་དུ་རྟོགས་པའི་ལམ་ལ་འགོད་པར་མཛད་
དེ། གཉིས་

སྒྲུང་གི་སྟོས་པ་ཟད་པའི་སྟོང་ཉིད་གསལ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ་དུག །ས་ངི་མ་མེད་པ་སོགས་གཉིས་ལ་འགོད་པ་དང་། ས་བཞི་པ་སོགས་གསུམ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པ་དང་།
བདུན་པ་ལ་

འགོད་པ་དང་། བརྒྱད་པ་ལ་འགོད་པ་དང་། དགུ་པ་ལ་འགོད་པ་དང་། བརྩ་པ་ལ་འགོད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ས་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་མཛད་དེ། ས་དེ་གཉིས་གྲིས་བསྟན་པའི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་

@075B བརྟ་ཙམ་བརྟགས་པ་ཙམ་དུ་ཁོང་དུ་རྟུན་པའི་སྒོ་ནས་རྩལ་བྱིས་ས་དང་། བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེའི་འོག་དུ་ས་གསུམ་པོ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་
མཛད་དེ། ས་བཞི་

པར་བྱང་རྩལ་གྱི་སྟོགས་མཐུན་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ས་ལྔ་པར་བདེན་བཞི་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ས་དྲུག་པར་རྟེན་འབྲེལ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་དམིགས་པ་མེད་པར་རྟོགས་

པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སྒྲོན་ས་འགོད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་ས་བདུན་པ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་མཛད་དེ། ས་དེས་བསྐྱས་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་གྱི་སྒྲོན་ས་ལུས་ཅན་
རྣམས་ནི་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ་བཞི། ལམ་གསུམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ལ་འགོད་པ་དེང་། བདེན་འཛིན་ཞི་བ་ལ་འགོད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་བཏགས་པ་བ་ཐོབ་པ་ལ་
འགོད་པ་དང་།

ཞིང་དག་གི་སྦྱོར་བ་ལ་འགོད་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་ས་བརྒྱད་པ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་མཛད་དེ། ས་དེས་བསྐྱས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ལམ་གྱིས་མཛོན་པའི་ལམ་གསུམ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་
པར་བྱེད་

པའི་ལམ་ཤེས་ལ་འགོད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་ས་བརྒྱད་པར་འགོད་ཚུལ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་མངོན་གྱུར་བ་བརྟོག་པ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི།

དེའི་ས་འོག་ཏུ་བརྒྱད་པ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་མཛད་ཚུལ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་ཏུ་བཏགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་ས་བརྒྱད་པ་ལ་འགོད་

@76A ༄། །ཚུལ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམས་པར་དག་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ལ་གཉིས། རང་འཛང་རྒྱ་བར་རེས་པ་དང་། གཞན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ལ་འགོད་

པའོ། །དང་པོ་ནི། དེའི་འོག་རྩ་ས་དགུ་པ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་མཛད་དེ། ས་དེས་བསྐྱས་པའི་ཐེག་པ་གཞན་རྩ་མི་ལྟར་བར་ངེས་པའི་འཛང་རྒྱབ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཡི་འོག་

ནས་ས་དགུ་པ་ལ་འགོད་རྩལ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། ས་དེས་བསྐྱས་པའི་སེམས་ཅན་དོན་ནི་ཆད་མེད་པ་སྐྱབ་པ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། རྩག་པ་ལ་གཉིས། ས་བཅུ་པས་བསྐྱས་པའི་བཤེས་གཉིན་བསྟེན་པ་

དང་། རྟོགས་པ་གོང་རྩ་འཕེལ་བ་ལ་འགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེའི་འོག་རྩ་ས་བཅུ་པ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་མཛད་དེ། ས་དེས་བསྐྱས་པའི་སངས་རྒྱས་བསྟེན་པ་དང་། སོགས་པས་བསྐྱས་པ་ཆོས་ཉན་པ་དང་།

མཆོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བྱད་པར་ཅན་སྐྱབ་པ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བརྒྱད། བྱང་རྩབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཐོབ་པ་ལ་འགོད་པ་དང་། ལས་འབྲས་རྒྱད་མི་བླ་བ་ལ་འགོད་པ་དང་། བདེན་པ་ཤེས་པ་ལ་འགོད་

པ་དང་། ལྟོ་ལོག་ཟད་པ་ལ་འགོད་པ་དང་། གཞི་མེད་པ་ལ་འགོད་པ་དང་། རྣམ་བྱང་རྫོགས་པ་ལ་འགོད་པ་དང་། ཆོགས་རྫོགས་པ་ལ་འགོད་པ་དང་། སྤྱི་ཞི་མཉམ་ཉིད་ལ་འགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱབ་བྱ་སྒྲ་མ་

སྐྱར་སྐྱར་ལྟོ་ལྟོ་ ས་བསྐྱས་པའི་བྱང་རྩབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དགེ་བ་མ་ལུས་པ་རྫོགས་པ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་ས་དེས་བསྐྱས་པའི་ལས་རྣམས་ནི་སྤྲ་རགས་གང་ཡིན་གྱང་རྒྱད་མི་བླ་ཞིང་། མི་བསྐྱབ་

བ་

@76B མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ས་དེས་བསྟུས་པའི་བདེན་པ་རྫོགས་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ས་དེས་བསྟུས་པའི་
གཙང་བདེ་

རྟག་བདག་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཟད་པར་སྤོང་བ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ནི། ས་དེས་བསྟུས་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་བསྐྱེད་པའི་གཞི་བདེན་འཛིན་མེད་པའི་ཚུལ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། ལྷག་པ་
ནི།

ས་དེས་བསྟུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པར་བྱང་བ་རྫོགས་པ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ནི། ས་དེས་བསྟུས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱ་ཆོགས་གཉིས་རྫོགས་པ་ལ་འགོད་

པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་ནི། ས་དེས་བསྟུས་པའི་འདུས་བྱས་འཁོར་བ་དང་། འདུས་མ་བྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་དོན་དམ་པར་ཐ་དད་དུ་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་ཤིང་། དོན་དམ་པར་ཐ་མི་དད་དུ་མངོན་སུམ་
དུ་

ཤེས་པ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེའི་འོག་རྟུ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པར་མཛད་དེ། མི་གནས་པའི་སྤང་འདས་ལ་འགོད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲ་ཡི་འཕྲིན་ལས་

ནི་ཚེས་ཅན། རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ཅུ་བརྟན་དུ་མདོ་ལས་བཞེད་དེ། སྤར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་
བའི་རྣམ་

བཤད་སྒྲིང་པོའི་རྒྱན་གྱི་དོན་རབ་དུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལས་སྐབས་བརྒྱད་པའི་བཤད་པ་ལོ། ། ༥ ། ། གསུམ་པ་བསྟུས་དོན་གཞན་བསྟེན་པ་ལ་གཉིས། དོན་དུག་དུ་བསྟུ་བ་དང་། དོན་གསུམ་དུ་བསྟུ་བ་ལོ། །

@77A ལྟོ། ། དང་པོ་ནི། རྒྱན་གྱི་དོན་བསྟུས་བརྒྱད་ལས། གཞན་རྣམ་པ་དུག་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། མཁྱེན་གསུམ་དེའི་རྣམ་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་རྣམ་པ་
རྟོགས་

པ་དང་། སྟོན་བ་དེ་རབ་དུ་གྱུར་པའི་ཅི་སྟོར་དང་། མཁྱེན་གསུམ་དེ་ཡི་རྣམ་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་གོ་རིམ་མཐར་གྱིས་པའི་སྟོར་བ་དང་། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་སྟོར་བ་མཐར་ཐུག་སྐད་ཅིག་མའི་སྟོར་
བ་དང་།

མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་སྟོར་བའི་རྣམ་སྟོན་ཚེས་གྱི་སྟུ་དང་། དུག་ནི་རྒྱན་གྱི་བསྟུས་དོན་འབྲིང་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྒྱན་གྱི་བསྟུས་དོན་སྤར་མ་ལས་གཞན་ཡུལ་དང་རྒྱ་
དང་། འབྲས་

བུ་ནམ་པ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྒྲོར་བ་བཞིའི་བསྐྱོམ་བྱའི་ཡུལ་གྱི་ནམ་པ་མཁུན་པ་གསུམ་དང་། མཁུན་གསུམ་མཐར་ཐུག་གི་རྒྱ་སྒྲོར་བ་བཞིའི་བདག་ཉིད་དང་། མཁུན་གསུམ་སྒྲོར་བའི་འབྲས་བུ་ཆོས་གྱི་
སྒྲུའི་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་ས་བསྐྱུས་པ་ནི་རྒྱན་གྱི་བསྐྱུས་དོན་བསྐྱུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མཐུག་གི་དོན་ལ། བསྐྱུས་བཅོས་མཛད་པ་པོ་དང་། ལོ་རྒྱུ་བ་གང་གིས་བསྐྱུར་བའོ། །དང་
པོ་ནི། ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་བདེ་བླག་དུ་ཆོག་ས་རྒྱང་དུ་ས་རྟོགས་པའི་མན་ངག་གི་བསྐྱུས་བཅོས་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མཛད་པ་
པོ་

ཡོད་དེ། ཐུབ་པའི་གསུང་གི་གསང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོག་དུ་མི་བྱུང་པའི་རྗེ་བཙུན་བུ་མས་མགོན་གྱིས་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྐྱུས་བཅོས་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་
བྱ་བའི་

@77B ནམ་ལཤད་སྤིང་པོའི་རྒྱན་གྱི་དོན་རབ་དུ་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་རྫོགས་སོ། ། །གཉིས་པ་བསྐྱུས་བཅོས་འདི་གང་གིས་ལེགས་པར་སྒྲུར་བའི་སྐད་ལས་བོད་སྐད་དུ་སྒྲུར་བ་པོ་ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་
བོ་_(R+YA)

ཀ་པ་ལྟ་དང་། ལྷ་ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་བསྐྱེད་པལ་བཅེགས་གྱིས་བསྐྱུར་ཞིང་ལྷས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཕྱིར། ། །ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྐྱུས་བཅོས་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོག་

དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་འདི་ནི་དག་སྟོང་དག་འདུན་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་ཀྱིས་སྦྱར་བའོ། །།ཨ་རི་ནི་ཁྱ་ཇར་སི་ལོག་དགོན་བཟླ་ཤིས་དག་འཕེལ་སླིང་དུ་གནས་སྟོན་སེར་སྒྲོད་རྒྱལ་མོང་དག་བཤེས་སྟོ་བཟང་
མཐར་ཕྱིན་

ནས་བོད་རབ་ལོ་²¹⁰⁵ གྱི་ལོ་¹⁹⁸⁰ ལོར་ཤིང་དཔར་གསར་བསྐྱུན་ཉུས་པའོ། །